

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութիւնը իր բողոքի ելոյթով արտայայտում է կոչերով կու գայ միանալու աշխարհասփիւռ մեր հայրենակիցներուն, որոնք արդարացի ընդվզումով ու խոր մտառոտութեամբ կր հետեւին պատմական Քեսապի ու Բեսապահայութեան նակատագրին:

Անժխտելի փաստ է, որ, առանց քրքական իշխանութիւններու ուղղակի եւ անուղղակի մասնակցութեան, Քեսապը հակամարտութեան քատերաքմ պիտի չդառնար, ստիպելով մեր հայրենակիցներուն, որ կր կիւրոնեն տարագրութեան նամբան:

Միակ սփոփելի երեւոյթը այն է, որ առանց մարդկային կորուստներու անոնք կարողացած են հասնիլ ապահով վայրեր: Այսուհանդերձ, պէտք է գիտակցիմք, որ ծանր օրեր կը սպասեն մեր հայրենակիցներուն եւ անոնք իրաքանջիւրբանջիւրբա բարոյական ու նիւթական նեցուկին կը կարօտին:

Առ այդ, կոչ կ'ուղղեմք մեր աշխարհասփիւռ հայրենակիցներուն, որոնք արդէն իսկ իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն սուրիահայութեան օժանդակութիւն ապահովելու գործին, կրկնապատկել իրենց ջանքերը, որպէսզի մեր հայրենակիցները կարողանան հաղթահարել այն ծանր փորձութիւնները, որ Սուրիոյ այս աւերիչ պատերազմը դեռ պիտի շարունակէ մատուցել անոնց:

Պահի հրամակայականն է, որ համայն հայութիւնը? Հայաստանի պետութիւնով, կուսակցութիւններով, կրօնական հաստատութիւններով եւ բարեսիրական միութիւններով գործէ միասնական ու համախմբուած ջանքերով, որպէսզի առաւելագոյնս կարողանանք օգտակար հանդիսանալ մեր Սուրիահայ բոյրերուն եւ եղբայրներուն:

Ս.Դ. Հ. Կ. Կեդրոնական Վարչութիւն
Մարտ 25, 2014

Թրքական Սահմանէն Յարձակում Կատարելով Սուրիացի Ապստամբները Գրաւեցին Քեսապը Շրջանի Հայութիւնը Տեղահան Եղաւ Դէպի Լաթաքիա

Մարտ 22-ի առաւօտեան կանուխ ժամերուն թուրքիոյ տարածքէն Սուրիոյ վարչակարգի հակակորդ գինեալ խմբաւորումներու՝ Քեսապի եւ շրջակայ բնակավայրերուն ուղղութեամբ կատարած լայնածաւալ եւ բուռն յարձակման հետեւանքով, շրջանի հայ բնակչութիւնը ստիպողական տարհանումի ենթարկուեցաւ դէպի Լաթաքիա:

Հայ կաթողիկէ եկեղեցւոյ տարածած հաղորդագրութեան համաձայն, յարձակման ընթացքին որեւէ հայագի գոհ չէ արձանագրուած, եւ հայ բնակչութիւնը՝ մօտաւորապէս 1500 մարդ, անվտանգ կարողացած են ապաստանիլ Լաթաքիա: Անոնց շարքին կը գտնուին նաեւ Հալէպէն եւ պատերազմական գործողութիւններու թատերաբեմ դարձած սուրիական այլ բնակավայրերէ որոշ հայրերիներ, որոնք ապաստանած էին Քեսապ, իբրեւ յարաբերաբար աւելի ապահով վայր:

Տարհանուածներու մեծամասնութիւնը տեղաւորուած է տեղի հայկական ընտանիքներու՝ ազգականներու եւ բարեկամներու տուներուն մէջ, իսկ մօտ 250 անձ պատսպարուած է քաղաքի հայ առաքելական եկեղեցւոյ գոյգ սրահներուն մէջ:

Լաթաքիոյ հայկական համայնքի ներկայացուցիչները կը հաղորդեն, որ տեղի միութիւնները եւ կազմակերպութիւնները աշխուժօրէն գործի լծուած են, ապահովելու համար տարհանուած հայրենակիցներու կենցաղային բոլոր կարիքները:

Ընդհանուր տեսարան հայկական Քեսապ քաղաքէն

Հայ համայնքի պատասխանատուները զօրաշարժի ենթարկած են նաեւ քաղաքային եւ նահանգային տարբեր կազմակերպութիւններ, բարեսիրական միութիւններ եւ պետական հաստատութիւններ, ինչպէս նաեւ անհատ բարերարներ, օգնութեան ձեռք մեկնելու համար անոնց:

Քեսապի շուրջ ապահովական կացութիւնը կը մնայ լարուած: Սուրիական լրատուամիջոցները հաղորդեցին, որ բանակը Լաթաքիայէն յաւելեալ ուժեր ուղարկած է Քեսապի շրջան, զսպելու համար ընդդիմադիրներու յառաջխաղացքը:

Սուրիական օդուժը հարուածած է թուրքիոյ հետ սահմանային անցակէտը, որ ինկած էր ընդդիմութեան տիրապետութեան տակ: Նախապէս, ընդդիմադիր իս-

լամիտ կազմակերպութիւններ բացայտած էին Քեսապի հրապարակին եւ գլխաւոր փողոցներուն վրայ նկարահանուած տեսագրութիւններ: Քեսապի մօտակայ բլուրներուն վրայ հրդեհներ բռնկած են:

Սուրիացի իսլամիտ գինեալները յայտարարեցին որ հայկական եկեղեցիներուն վնասելու պատակ չունին, սակայն որոշ տեղեկութիւններու համաձայն անոնք կ'օգտագործուին որպէս զինանոց:

Այլ տեղեկութիւններու համաձայն, Քեսապի տուները կողոպտուի կ'ենթարկուին եւ ապրանքները կը տարուին դէպի թուրքիա:

Այս ծիրին մէջ, սուրիական զարգացումները որպէս խաղա-

Շաքը էջ 4

Եւրոպայի Համար Հայաստան Այլեւս «Ուրիշ Լիկայի Մէջ Է»

Պրիւքսելի մէջ տեղի ունեցող Ամերիկա-Եւրոպայ տարեկան ֆորումի ընթացքին բոլոր մասնակիներու ուշադրութիւնը կեդրոնացած էր Ուքրաինոյ եւ Խրիմ հարցերուն:

Այս առթիւ Շուէտի արտաքին գործոց նախարար Քարլ Պիլսոնը պատասխանելով «Ազատութիւն» ռատիոկայանի հարցին, թէ ինչո՞ւ Հայաստանի հետ նոյնպէս չստորագրել Եւրոպայի հետ Ընկերակցութեան համաձայնագրի միայն քաղաքական մասը, ինչպէստէր այդ կատարուեցաւ Ուքրաինոյ պարագային, տուած է հետեւեալ ուշադրաւ պատասխանը:

«Հայաստանը ուրիշ լիգայի մէջ է: Ընկերակցութեան համաձայնագիրը քաղաքական ընդհանրութեան տեսակ է, որ գոյութիւն ունի տարբեր ոլորտներու մէջ: Հիմա մենք, օրինակ, կը տեսնենք հայերու, որոնք կու գան եւ կը պաշտպանեն Ռուսաստանի վարած քա-

ղաքականութիւնը Ուքրաինոյ դէմ: Այնպէս որ, ես չեմ կարծեր, որ անոնք այլեւս պատրաստ են նոյն քաղաքական լիգայի մէջ ըլլալու մեզի հետ»:

Պրիւքսելի ֆորումի ընթացքին Եւրոպական ու ամերիկեան կողմերը կը վիճէին՝ թէ արդեօք պէտք էր աւելի կոշտ արձագանքել Ռուսաստանին՝ Խրիմի հարցով:

Եւրոպայի Միութեան առեւտուրի հարցերով յանձնակատար Քարլ Դէ Հիւիտ իր խօսքին մէջ որպէս Ռուսաստանի վարած «բիրտ քաղաքականութեան» օրինակներ յիշատակեց Հարաւային Օսիան եւ Աբխազիան:

«Նոյնը անոնք ըրին Խրիմի մէջ. այդ ակնյայտ է: Ռուսաստան նաեւ Հայաստանին ստիպեց հրաժարելու մեզի հետ Ընկերակցութեան համաձայնագիրէն, ըսելով՝ «Տեսէք, եթէ դուք, հայերդ, ընէք այդ, մենք այլեւս չենք պաշտպաներ ձեզ Լեւնային Ղարաբաղի հարցով»:

Ըստ Ժիրայր Լիպարիտեանի ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը Սպառած է Ինքզինք

1994-1997 տարիներուն ՀՀ նախագահի գլխաւոր խորհրդականի պաշտօնը վարած, Փրոֆեսոր Ժիրայր Լիպարիտեան Երեւանի մէջ տեղի ունեցած մամուլային ամբողջական լիպարիտեանի մը ընթացքին յայտարարեց, որ ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը այլեւս գոյութիւն չունի եւ այն ինքզինք սպառած գործընթաց է:

Ըստ Լիպարիտեանի, Մինսկի խումբի երեք համանախագահները աւելի ոչ մէկ բան չեն ըներ, ինչ որ չկարողանային ընել օրինակ, Նիճերիան, Մալի եւ Մալիան:

«Ամերիկայի Միացեալ Նահանգները Նիճերիայէն կը տարբերի անով, որ գերտէրութիւն է, համապատասխանաբար ալ, պէտք է որոշակի ազդեցութիւն ունենայ: Սակայն նրանք կ'ըսեն, որ ոչինչ ընել չեն կրնար եւ միայն առաջարկութիւններով հանդէս կու գան», - ըսաւ Լիպարիտեան:

ՎԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

Ածանցուող Հայաստան

ՄԻՔԱՑԷԼ ՄԱՀԱԿԵԱՆ

Մենք սիրում ենք աշխարհին մեղադրել երկակի ստանդարտներ կիրառելու մէջ: Աւելի շատ իշխանութիւնը, անհրաժեշտութեան դէպքում՝ նաեւ ընդդիմութիւնը, որեւէ հարցում ոչ հայանպաստ դիրքորոշման արտայայտման կամ քայլի դէպքում՝ շտապում են մեղադրել աշխարհին՝ երկակի չափանիշներով առաջնորդելու համար: Աշխարհ ասուծուն, այս դէպքում, իհարկէ, չափազանցութիւն է: Հայերը՝ ինչպէս իշխանութիւնը, այնպէս էլ՝ ընդդիմութիւնը երկակի ստանդարտների մէջ մեղադրելու հարցում իրար հերթ չեն տալիս, երբ խօսքը վերաբերում է Արեւմուտքին՝ ԱՄՆ-ին, Եւրոպային, ԵՄ-ին, եւ այլն: Սակայն նրանք նոյնքան ըմբռնումով են մօտենում երկակի ստանդարտների կիրառմանը, երբ կիրառողը Ռուսաստանն է: Օրինակները կարելի է հաշուել տասնեակներով: Եւրամիութիւնը որեւէ ոչ հայանպաստ բանաձեւ է ընդունում, Հայաստանում բոլորը յայտարարում են՝ ատրպէյճանական նախատուարներին ծախսած եւրոպացիները հերթական անգամ երկակի ստանդարտներ կիրառեցին, բայց երբ նոյն Ատրպէյճանին Ռուսաստանը 4 միլիարդ տոլարի գէնք է վաճառում, Հայաստանում բոլորը սկսում են բացատրել, որ գէնքի վաճառքը բիզնէս է, որ դրա մէջ որեւէ վատ բան չկայ, եւ այլն, եւ այլն: Հայաստանն ըմբռնումով է մօտենում ամենայն ռուսականին, հետեւում է Ռուսաստանի քաղաքականութեանը եւ հարկ եղած դէպքում՝ իր վարքագծով աջակցում է

դրան: Երկակի ստանդարտները Ռուսաստանի քաղաքականութեան գիւնանոցի ամենակիրառուող գործիքներից է, որը շատ յաճախ գործադրւում է նաեւ Հայաստանի դէմ: Սակայն Հայաստանը դրանից ոչ թէ հետեւութիւններ է անում, ոչ թէ փորձում է դրան դիմակայելու քայլեր ձեռնարկել, այլ ընդօրինակում է երկակի ստանդարտների ռուսական գործելաոճը եւ սովորաբար յայտնուած ծիծաղելի եւ քաղաքականապէս վտանգաւոր վիճակում:

Այն, որ Սիրիայի հայաբնակ քաղաքում տեղի ունեցածը վտանգաւոր է մեր հայրենակիցների համար, այն, որ Հայաստանը՝ որպէս պետութիւն, պէտք է ոչ միայն համապատասխան դիրքորոշում արտայայտի, այլեւ իր հայրենակիցներին սպառնացող վտանգը չէզոքացնելու կոնկրետ գործողութիւններ ձեռնարկի, քննարկման առարկայ է: Այդ առումով միանգամայն նորմալ է նաեւ Աժ պատգամաւորների յայտարարութիւնը, որը, սակայն, ոչ այլ ինչ է, քան երկակի ստանդարտների ցայտուն դրսեւորում: Ընդամէնը շաբաթներ առաջ ռուսական զօրքերը ներխուժեցին Ուկրաինայի մաս հանդիսացող Ղրիմ, որտեղ, ի դէպ, նոյնպէս մեծ թուով հայեր են ապրում: Ղրիմում ռուսական զօրքերի գործողութիւնները նոյնպէս վտանգ էին ու են սպառնում՝ տեղի, այդ թւում՝ հայազգի բնակիչներին: Սակայն Հայաստանի իշխանութիւնից որեւէ ծպտուն դուրս չեկաւ այնտեղ կատարուող իրադարձութիւնների վերաբերեալ, որեւէ մտահոգութիւն չհնչեցուեց: Աւելին, այսօր պատասխանելով պատգամաւորներից մէկի

հարցին, թէ ինչո՞ւ Հայաստանը որեւէ քայլ չի ձեռնարկում Քեսապում տեղի ունեցող իրադարձութիւնների առնչութեամբ, Աժ նախագահ Յովիկ Աբրահամեանը յայտարարել է, թէ՛ «Որպէս պետութիւն՝ չեն կարող միջամտել այլ սուվերէն պետութեան ներքին ինդիւրներին»: Ուշադրութիւն դարձրէք՝ այն, ինչ տեղի ունեցաւ եւ շարունակում է կատարուել Ղրիմում, ուղղակիորէն միջամտութիւն էր «այլ սուվերէն պետութեան ներքին ինդիւրներին»: Սակայն Հայաստանը ոչ միայն որեւէ դիրքորոշում չարտայայտեց այդ առնչութեամբ, այլեւ անուղղակիորէն պաշտպանեց միջամտող երկրի՝ Ռուսաստանի միջամտութիւնը: Այսքանից չեսոյ աւելորդ է նշել, որ Հայաստանի՝ հիմնականում իշխանական պատգամաւորների ստորագրութեամբ տարածուած յայտարարութիւնն ընդամէնը ընդհանուր մտահոգութիւն է արտայայտում տեղի ունեցածի վերաբերեալ՝ կատարուածը որակելով՝ որպէս մարդու իրաւունքների խախտման նողկալի դրսեւորում, եւ որեւէ խօսք չի պարունակում այն մասին, որ Քեսապը նման իրադարձութիւնների կիզակէտում է յայտնուել նաեւ ու առաջին հերթին՝ այն պատճառով, որ երկու տարի առաջ հայաբնակ այդ քաղաքի մօտակալքում Ռուսաստանը ռազիոտեղորոշիչ կայան էր տեղադրել, որը հնարաւորութիւն էր տալիս Սիրիայի գործող իշխանութեանը՝ այդ հատուածում հետեւել ոչ միայն ապստամբների գործողութիւններին: Բացի այդ, այդ կայանը հնարաւորութիւն էր տալիս արդէն Ռուսաստանին հետեւել թուրքիայի տարածքում տեղակայուած ՆԱՏՕ-ի զօրքերի տե-

ղաշարժին: Մրանք, ի հարկէ, աշխարհաքաղաքական ինդիւրներ են, որոնք, սակայն, մեր հայրենակիցների տեղահանութեան, նրանց կեանքին սպառնացող վտանգի առաջացման պատճառ են դարձել: Երկակի ստանդարտները վատ «յատկութիւն» ունեն: Դրանք յաճախ բումբերանգի էֆեկտով հետ են վերադառնում: Թէ՛ Արեւմուտքը, թէ՛ Ռուսաստանը երկակի ստանդարտների յետադարձ հարուածը ստանալու բազմաթիւ առիթներ ունեցել են: Հայաստանը չափազանց փոքր է նման հարուածների դիմակայելու համար: Երկակի ստանդարտների զոհ չդառնալու համար Հայաստանն ինքը պէտք է չկիրառի երկակի ստանդարտներ: Եթէ անգամ դա պէտք է Ռուսաստանին: Դա ոչ թէ պատգամաւորական յայտարարութիւնների, Աժ ղեկավարութեան կամ դիւանագիտական կորպուսի լաւ կամ վատ աշխատանքի, այլ առաջին հերթին՝ մտածողութեան, սկզբունքի մասին է, որը պէտք է դուռի արտաքին քաղաքականութեան հիմքում: Սակայն այն, ինչ Հայաստանի իշխանութիւնների կողմից իրականացւում է՝ որպէս արտաքին քաղաքականութիւն, ոչ թէ համակարգի աշխատանքի, հայեցակարգային դրոյթների արտայայտութիւն է, այլ իրավիճակային քայլերի ամբողջութիւն: Հետեւաբար՝ այն, ինչ երկուշաբթի օրը բխում է Հայաստանի շահերից, չորեքշաբթի օրը կարող է հակասել Հայաստանի շահերին, հանգստեան օրերին կարող է մասնակիորէն կրկին տեղաւորուել Հայաստանի շահերի տիրոջութիւն: Հայաստանի շահ ասուածն արդէն դարձել է ածանցեալ մեծութիւն, որը բխում է Ռուսաստանի շահերից: «168ԺԱՄ»

Չանգեր Կրեմլից՝ Սերժ Սարգսեանի իշխանութեան պահպանման համար

ԹԱՄԱՐ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ

Նախօրէին 168.am-ը տեղեկութիւն էր հրապարակել այն մասին, թէ Հայաստանի առաջին նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի մերձակոր շրջապատի ներկայացուցիչները վստահեցնում են, որ օրեր առաջ հեռախօսային խօսակցութիւն է ունեցել Ռուսաստանի իշխանութեան շատ բարձրաստիճան ներկայացուցչի հետ, սակայն թէ կոնկրետ ում հետ է եղել խօսակցութիւնը, չգիտեն անգամ նրանք, ովքեր համարում են առաջին նախագահի ամենավստահելիները:

«Բայց կարելորդ ոչ թէ դա է, այլ այն, ինչ ներկայացուել է այդ հեռախօսազրոյցից յետոյ. Տէր-Պետրոսեանի զրուցակիցը վստահեցրել է, որ ռուսական իշխանութիւնն ամբողջովին աջակցում է ՀԱԿ-ին, ինչը նշանակում է, որ իշխանափոխութեան գործը կարելի է ամբողջ թափով առաջ տանել: ՀԱԿ-ին մօտ կանգնած աղբիւրները վստահեցնում են, որ Ռուսաստանի իշխանութիւնն այլեւս չի վստահում Հայաստանի գործող իշխանութեանը, որն ամէն հնարաւոր առիթով «խաղեր է տալիս» Արեւմուտքի հետ, եւ մտադիր է Հայաստանում ունենալ աւելի կայուն եւ վստահելի գործընկեր: ՀԱԿ-ում տեղեակ են նաեւ, որ Ռուսաստանի բարձրաստիճան պաշտօնեաները խօսել են նաեւ ԲՀԿ-ի ղեկավարի հետ եւ նրան եւս յորդորել են ակտիւորէն

ներգրաւել ներքաղաքական պայքարում: Ի տարբերութիւն ՀԱԿ-ի ղեկավարութեան, ԲՀԿ ղեկավարն ունի սեփականութեան պահպանման ինդիւր, եւ ըստ ամենայնի՝ Ռուսաստանից երաշխիք են տուել, որ իշխանութեան դէմ բացայայտ հանդէս գալու դէպքում կ'ապահովեն Ծառուկեանի սեփականութեան անձեռնմխելիութիւնը», գրել էր թերթը: Այնուուամենայնիւ, թէ որքանով են իրական այս խօսակցութիւնները՝ թերթն էլ յստակ չէր նախանշել:

Այն, որ Հայաստանի գրեթէ ողջ քաղաքական դաշտը վերահսկուում է Մոսկուայի կողմից, այլեւս որեւէ մէկի համար գաղտնիք չէ: Դեռ աւելին, այսօր պարզ է, որ Մոսկուայի հայացքին արժանանալու համար մրցակազմ է, Երեւանում ընդդիմադիրները դեռ յոյսները չեն կորցրել՝ իրենց աստեղային ժամին հասնելու առումով՝ աչքերը ջուր կտրած, սպասում են Կրեմլի միջնաքննիչից ուղարկուող հերթական պատգամներին:

Այստեղ, ինչպէս ասում են, ամէն ինչ պարզ է: Հաւանաբար, այս սպասման արդիւնքն էլ այն է, որ Սերժ Սարգսեանը վեց տարի է իշխանութիւն է Հայաստանում: Բայց, սոյն փաստը մեր «հուժկու ընդդիմադիրներին» ամենեւին էլ թեւաթափ չի անում: Նրանք դեռ յոյս ունեն, որ Սերժ Սարգսեանի վրայ բարկացած Պուտինը մի օր հրամանագիր կը ստորագրի եւ

զահրնկեց կ'անի Սերժ Սարգսեանին, իսկ «հուժկու ընդդիմութեան» ներկայացուցիչներից մէկին՝ Ռոբերտ Քոչարեանին կամ Գագիկ Ծառուկեանին կը նշանակի Հայաստանի նախագահ:

Սա էլ է պարզ... Չաւենշտը նրանում է, որ Մոսկուայից զանգերը ներկայացւում է, որպէս Հայաստանում իշխանափոխութեան իրականացման լրջագոյն գրաւական... Իսկ մեր «հուժկու ընդդիմադիրներին» մտքով չի՞ անցնում, որ Մոսկուան վերահսկողութեան տակ պահելու համար Սերժ Սարգսեանի իշխանութեանը՝ նման զանգերով է «կերակրում» մեր «հուժկու ընդդիմադիրներին», որպէսզի նրանք չանցնեն անթոյլատրելի սահմանները:

Այդ ո՞ր հարցերում հիմա կարող է Մոսկուան զայրացած լինել Սերժ Սարգսեանի նկատմամբ... Մաքսային Միութիւն չի՞ մտել Հայաստանը, զագային պայմանագիր չի՞ ստորագրել, թէ ռուսական ռազմաբազաները Հայաստանից դուրս բերելու յայտարարութիւն է արել, կամ գուցէ ԱՊՀ-ից դուրս գալու, եւ ի վերջոյ չի՞ պաշտպանել Ղրիմի միացումը Ռուսաստանին... Այսինքն, երբ «հուժկու ընդդիմադիրները» փորձ են անում Կրեմլի հետ իրենց շփումները ներկայացնել այս սցենարով՝ բան

Շաբ.ք էջ 18

ՄԱՍԻՍ
ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԶՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՄԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ՝
ՏՕԹԹ. ԱՐՇԱԿ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
ԼԵՆԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$80.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վ. Աւետիսեանին Առաջարկել ԵՆ Դադարեցնել Պայքարը՝ Ազատութեան Դիմաց

Պահեստագործի գնդապետ, Սեպտեմբերի 20-ից անազատութեան մէջ գտնուող Վոլոդիա Աւետիսեանը չի ընդունում իրեն առաջարկուած մեղադրանքը, եւ իր՝ ամբաստանեալի աթոռին յատնուելը համարում է քաղաքական հետապնդման հետեւանք:

Այս մասին Մայիս 26-ին Երեւանի Արաբկիր եւ Քանաքեռ-Զէյթուն վարչական շրջանների ընդհանուր իրաւասութեան դատարանի դահլիճում յայտարարեց նա՝ նշելով, որ իր՝ դեռ Մայիսից անցկացրած նստացոյցից 3-4 օր առաջ իրեն պարբերաբար մօտեցել են մարդիկ եւ առաջարկել դադարեցնել նստացոյցը՝ խոստանալով գումարային փոխհատուցում, բիզնես էջմիածնում կամ Երեւանում, սակայն ինքը հրաժարուել է:

Նաեւ նշում է, որ իրեն այցելել է քննիչը անազատութեան շրջանում եւ ասել, որ եթէ հրաժարուի պաշարից, ազատ կ'արձակուի, սակայն դրանից էլ է հրաժարուել: «Ես իմ հոգին եւ հայրենիքը չեմ վաճառում»: Այս խօսքերից յետոյ դահլիճում ներկայ մարտական ընկերները ծափահարեցին՝ վանկարկելով՝ «Վոլոդիա-Վոլոդիա»: Սակայն դատաւոր Լեւոն Աւետիսեանը զգուշացրեց, որ եթէ միւս անգամ այդպիսի

Գնդապետ Վալոդիա Աւետիսեան դատարանի դալիճէն ներս

վանկարկումներ լինեն, ստիպուած կը լինի նիստերը դուստակ անցկացնել:

Վոլոդիա Աւետիսեանի պաշտպան Արա Զաքարեանը ինքնաբացարկի միջնորդութիւն է ներկայացրել դատաւորին՝ նշելով, որ Վոլոդիա Աւետիսեանին մեղսագրուող արարքները չեն կատարուել Արաբկիր եւ Քանաքեռ-Զէյթուն վարչական շրջաններում, ուստի դատաւորն ընդհանրապէս այս գործն իր վարույթ չպէտք է վերցնէր:

NEWS.am-ի թղթակցի հաղորդմամբ՝ դատին մասնակցելու են եկել մեծ թիւով ազատամարտիկներ: Մի մասին թոյլ չեն տուել մտնել դատարանի դահլիճ:

Հայաստանի Բնապահպանութեան Նախարարը Ակտիւիստին «Լակոտ» Է Կոչել

«Ես պէտք է հանգստացնէի խուլիգաններին ու արեցի դա»: Այս մասին յայտարարել է Հայաստանի բնապահպանութեան նախարար Արամ Յարութիւնեանը՝ խորհրդարանի նիստից յետոյ հանդիպելով լրագրողներին հետ:

Նշենք, որ հանքարդիւնահանութեանը նուիրուած միջազգային կոնֆերանսի ժամանակ նախարարը անյարիր արտայայտութիւն էր թոյլ տուել բնապահպան ակտիւիստների հասցէին: Ակտիւիստները իրենց ռեպրիզենտով ուղեկցել են նախարարների ելոյթները: Նախարարը յայտարարել է, որ հենց դա է իրեն հանել հունից: «Ամէն ինչ յանգեցրել է նրան, որ այդ մարդիկ բարձրա-

նում էին աթոռներին: Դուք դա նորմալ էք համարում: Ես գտնում եմ, որ դա խուլիգանութիւն է: Իսկ ես խուլիգաններին տանել չեմ կարողանում, ինչպէս որ ցանկացած տղամարդ», - յայտարարել է նախարարը:

Այն հարցին, արդեօք նախարարը ներողութիւն է խնդրելու «ականջներդ կը կտրեմ, լակոտ» արտայայտութեան համար, նախարարը պատասխանել է, որ գործել է «եղնելով իրադրութիւնից»: «Եթէ ինձ էք հարցնում, թէ ինչու եմ դա ասել, ապա հարցրէք ակտիւիստներին, թէ մինչեւ այդ նրանք ինչեր էին ասում ու ինչու էին խախտում կարգը, եւ ով է դա նրանց թոյլ տուել», - յայտարարել է նախարարը:

Որ Կուսակցութեան Է Բնորոշ Առնետավազը

Կրթութեան եւ գիտութեան նախարար Արմէն Աշոտեանը գիտի, թէ ինչու ոչ իշխանական ուժ համարուող «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութիւնը չի յայտարարում ընդդիմադիր լինելու մասին. «ԲՀԿ-ն չի յայտարարում իր ընդդիմադիր լինելու մասին, որովհետեւ այդ դէպքում այդ ընդդիմութիւնից բազմաթիւ մարդիկ դուրս կը գան»:

Ըստ նրա, այս օրերին, երբ լրջօրէն դրուած է կառավարութեան անվստահութիւն յայտնելու հարցը, ծիծաղելի է խօսել Հանրապետականից առնէտավազ սկսելու գործընթացի մասին: Առնէտավազն ասելի սպասելի է ԲՀԿ-ից. «Այն մարդիկ, ովքեր միախմբուած են ԲՀԿ-ում, այդ թուում՝ պատգամաւորներ, չեն եկել, չեն ընտրուել, չեն մտել քաղաքականութեան մէջ ի սկզբանէ իմանալով, որ ԲՀԿ-ն դառնալու է ընդդիմադիր»:

Մի քայլի Մեկընթացն են իրեն համարում է ԲՀԿ-ի 10 հիմնադիրներից մէկը: Ընդդիմադիր եղել է

եւ էլի կը լինի, ընդդիմադիր հռչակուող ԲՀԿ-ից հաստատ դուրս չի գալու. «Կը լինի իշխանութիւն, ընդդիմադիր, այլընտրանք, երբեք դուրս չեմ գա»:

Աւելին, Մի քայլի Մեկընթացն են բացառում է, որ ԲՀԿ-ի ընդդիմութիւն հռչակուելուց յետոյ զանգուածային առնէտավազ կը սկսուի կուսակցութիւնից եւ իմբակցութիւնից. «Կարող ա մի հոգի, բայց էդ էլ չի լինի»:

ԲՀԿ-ի ընդդիմադիր դառնալուց յետոյ ով-ով, բայց Նաիրա Զոհրաբեանը հաստատ չի լինելու այդ մէկը: Լրագրող աշխատած տարիներին նա շատ լաւ է յիշում, թէ ինչպէս էին ՀՀՇ-ականները դառնում հանրապետական ու երկրապահ. «Առնէտների մասնագէտները թերեւս իրենք են»:

Տիկին Զոհրաբեանը Հանրապետականին կոչ է անում առնէտների բնորոշ իրենց վարքը չտարածել այլ կուսակցութիւնների վրայ: Կը գայ ժամանակը եւ Արմն Աշոտեանը դրանում կը համոզուի:

«Դէմ Եմ» Նախաձեռնութիւնը Բազմամարդ Հանրահաւաք Անցկացրեց

«Դէմ Եմ» Նախաձեռնութեան Բազմամարդ Հանրահաւաքի մասնակիցները

«Դէմ Եմ» քաղաքացիական նախաձեռնութիւնն բազմամարդ հանրահաւաք էր կազմակերպել Երեւանի Ազատութեան հրապարակում:

«Դէմ Եմ» գրութեամբ սպորտային վերնաշապիկներ հագած՝ կազմակերպիչները հանրահաւաքի ելոյթների հարթակին մօտեցան թմբուկների զարկերի ուղեկցութեամբ: Երիտասարդ ակտիւիստները կրկին անգամ խստօրէն քննադատեցին պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային համակարգ ներդնելու՝ Կառավարութեան նախաձեռնութիւնը:

«Մենք թոյլ չենք տալու մեր ձեռքից խլելու մեր սեփականութիւնը: Եկէք բոլորով գոչենք, ասենք նրանց՝ ոչ թախանին», - բեմից յայտարարում էին կազմակերպիչները, - «Մենք յաղթելու ենք, մենք պայքարելու ենք ու զնալու ենք մինչեւ վերջ»:

Բեմից հնչեցուցին այն ընկերութիւնների եւ կազմակերպութիւնների անուանումները, որոնց աշխատակիցները անցած երեք ամիսների ընթացքում գործադուլի, բողոքի միջոցով ընդդիմացել են օրէնքին: Հնչեցին, մասնաւորապէս, Գիտութիւնների ազգային ակադեմիայի, Ատոմակայանի, «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր»-ի, Մետրոպոլիտենի, Հարակովկասեան երկաթուղու, Օպերայի եւ բալետի ազգային թատրոնի անուանումները:

Ազգային ժողովի 4 ոչ իշխան-

ական իմբակցութիւնների ներկայացուցիչներն հարթակի վրայ ներկայացան որպէս շարքային քաղաքացի: Իւրաքանչիւրն իր ելոյթով հաստատեց նախաձեռնութեան անդամների այն յայտարարութիւնը, որ այս պայքարը համախմբել է քաղաքական տարբեր հայեացքներ ունեցող մարդկանց:

Թէեւ շարժման ներկայացուցիչները պարբերաբար ընդգծում են, որ իշխանափոխութեան պահանջ չեն ներկայացնում, Բաֆֆի Յովհաննիսեանն իր ելոյթում պահանջեց նախագահ Սերժ Սարգսեանի հրաժարականը:

Պարտադիր կուտակային համակարգի ներդրման միակ փաստարկն այն է, որ Հայաստանին պէտք են երկար ու հօտան փողեր տնտեսութեան մէջ ներդնելու համար՝ կարծիք յայտնեց ԱԺ պատգամաւոր Նիկոլ Փաշինեանը՝ յաւելելով, որ կառավարութիւնը սխալ տեղ է փող փնտռում, քանի որ թախանուած ժողովուրդն այլեւս փող չունի: Որպէս այլընտրանք Փաշինեանը կառավարութեանն առաջարկեց դիմել օլիգարխներին:

«Սա պայքար է յանուն հանրութեան 80 տոկոսի, եւ ուրեմն՝ յանուն ժողովրդավարութեան ու Սահմանադրութեան: Ու կասկած չկայ, որ այս պայքարը անխուսափելիօրէն պահուելու է յաղթանակով», - ասաց Փաշինեանը:

Հանրահաւաքին յաջորդեց երթ՝ մայրաքաղաքի կենտրոնական փողոցներով:

«Հարսնաքարի» Գործով Ամբաստանել Գերդ Դատապարտուեցին 12-ական Տարուայ Ազատազրկման

Աւան եւ Նոր-Նորք համայնքների առաջին ատենախորհուրդի անդամները իրաւասութեան դատարանի հրապարակած դատավճռով գինուորական բժիշկ Վահէ Աւետեանի մահուան մէջ մեղադրուող ճամբաստաններին այսօր դատապարտուեցին 12-ական տարուայ ազատազրկման եւ վարչական տոյժի՝ 100 հազարական դրամի չափով:

Դատավճռի հրապարակման կէսից ամբաստանեալները հայհոյանքներ, անէծքներ եւ սպառնալիքներ հասցէագրեցին տուժող կողմի փաստաբաններին, նրանց ընտանիքի անդամներին: Ամբաստանեալներից հետ չմնացին նրանց հարազատները՝ ձեռքներին եղած առաքական շարտեցին դատաւորի ուղղութեամբ, անէծքներ, հայհոյանքներ եւ սպառնալիքներ ուղղելով նաեւ դատավարութիւնն

աւելի քան մէկուկէս տարի լուսաբանող լրագրողներին:

Դատական կարգադրիչները դժուարութեամբ կարողացան զսպել ամբաստանեալներից յատկապէս Գարիկ Մարգարեանին եւ Նորայր Հայրապետեանին: Վերջիններս առաջ էին մղում Վահէ Աւետեանի իրաւաջողորդի ներկայացուցիչփաստաբաններ Տիգրան Եգորեանի եւ Լուսինէ Յակոբեանի ուղղութեամբ՝ փորձելով վնասել նրանց:

2012 թուականի Յունիսի 17-ին «Հարսնաքար» ռեստորանային համալիրում տեղի ունեցածի վերաբերեալ գնահատականների առանցքում շարունակուած է մնալ պնդումը, որ ռազմական բժիշկ, 33-ամեայ մայր Վահէ Աւետեանը դարձաւ օլիգարխի շուրջ ձեւաւորուած ամենաթողութեան եւ անպատժելիութեան մթնոլորտի գոհ:

ԼՈՒՐԵՐ

Ռազմական Փորձագետ.- «Մոսկուան Առաջիկայում Ակտիվ Գործողություններ Հայաստանում Չի Ձեռնարկի»

Ռազմական հարցերով փորձագետ Պալեկ Ֆելզենհաուերը համարում է, որ առաջիկայում Ռուսաստանն այնքան զբաղուած է լինելու Ուկրաինայում, որ որեւէ ակտիվ գործողություններ Հայաստանում, Բելառուսում եւ յատկապէս Հայաստանում չի ձեռնարկելու:

Ռազմական հարցերով փորձագետ Պալեկ Ֆելզենհաուեր

ճակի կտրուկ սրում արեւելեան շրջաններում:

«Առաջիկայ շաբաթներին արդէն Ռուսաստանը կը ձեռնարկի մեծ արշաւ Ուկրաինայում, քանի որ Արեւմուտքը չի ընդունել Ուկրաինայում սահմանադրական փոփոխութիւններ անցկացնելու եւ այն ֆեդերացիա դարձնելու Ռուսաստանի առաջարկը», - ասում է Ռուսաստանի փորձագետը:

Յիշեցնենք՝ Մարտի 18-ի իր ելույթում Վլադիմիր Պուտինն ասել էր, որ Ղրիմի սցենարը չի կրկնուի Ուկրաինայի միւս շրջաններում: Չնայած Ռուսաստանի նախագահի այս յայտարարութեանը, Պալեկ Ֆելզենհաուերը շատ հաւանական է համարում, որ Ուկրաինայում առաջիկայում սկսուի քաղաքացիական պատերազմ, եւ Ռուսաստանը գնա դէպի Ուկրաինա:

Գերմանիայի արտաքին գործերի նախարար Ֆրանկ-Վալտեր Շտայնմայերը ասել էր, որ եթէ Ռուսաստանը դուրս գայ Ղրիմի սահմաններից, այսինքն չբաւարարուի Ղրիմով, Եւրոպան կը դիմի վճռական քայլերի, նոյնիսկ եթէ դրանց արդիւնքում տուժի հենց Եւրոպայի տնտեսութիւնը:

«Ռուսաստանն առաջիկայում խրուած է լինելու Ուկրաինայում, յետխորհրդային միւս երկրներում Մոսկուան պարզապէս չի կարող ակտիվ լինել», - «Ազատութեան» հետ զրոյցում փոխանցեց փորձագետը:

Ըստ փորձագետի՝ այլ հարց է, որ Ադրբեյջանը կարող է դիմել կտրուկ քայլերի, եթէ տեսնի, որ Մոսկուան ամբողջովին տարուած է Ուկրաինայով եւ եթէ ուկրաինական զարգացումները հակասեն Մոսկուայի շահերին:

«Իհարկէ, Ադրբեյջանը կարող է օգտուել այս հանգամանքից, ընդհանրապէս ռուս-ուկրաինական այս ճգնաժամը շատ բան կարող է փոխել՝ եւ ոչ միայն յետխորհրդային տարածաշրջանում», - ասաց Ֆելզենհաուերը:

Ինչ վերաբերում է Պուտինի Եւրասիական ծրագրերին, թէեւ այսօր աւելի յաճախ է հնչում այն կարծիքը, որ Եւրասիական Միութիւնը դեռ չմեկնարկած կարող է տապալուել, Ֆելզենհաուերը համոզուած է, որ Պուտինն էլ աւելի առաջ կը տանի այս նախաձեռնութիւնը:

«Եւրասիական իր ծրագրերից Մոսկուան չի հրաժարուի եւ իր գործընկերներից էլ՝ Բելառուսից, Հայաստանից եւ Հայաստանից կը պահանջի աւելի յստակ դիրքորոշում արտայայտել», - ասաց Ռազմական փորձագետը:

Իսկ Ուկրաինայում Ֆելզենհաուերը կանխատեսում է իրավի-

Ապստամբները Գրաւած Են Քեսապը

Շարունակուած էջ 1-էն

քարտ կը գործածուին Թուրքիոյ տեղական կառավարման ընտրութիւններու նախօրէին: Ընդդիմադիր ժողովրդահանրապետական կուսակցութիւնը վարչապետ Ռէճեփ Թայյիպ Էրտողանի կառավարութիւնը ամբաստանեց Սուրիոյ դէմ զինուորական յարձակումի մը ձեռնարկելու յանձնարարութիւն: Կուսակցութեան համաձայն, Էրտողան կը մտադրէ բանակը տեղաշարժելով քաղաքապետական ընտրութիւններուն յաղթանակ ապահովել:

Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Սերժ Սարգսեան հրապարակեց հաղորդագրութիւն մը, որուն մէջ իր խոր մտահոգութիւնը յայտնեց Քեսապի շուրջ ստեղծուած իրավիճակին կապակցութեամբ: «Մենք բոլորս շատ լաւ կը յիշենք Քեսապի պատմութիւնը, որ վերջին հարիւրամեակին հարուստ է հայերու տեղահանումի դժոխային իրողութիւններով», ըսաւ Սարգսեան: Ան անդրադարձաւ 1909-ի եւ 1915-ի տեղահանութիւններուն մասին ապա դիտել տուաւ, որ այսօր պատահածը երրորդ տեղահանութիւնն է, կազմելով ազգային փոքրամաս նութիւններու պաշտպանութեան 21-րդ դարու լրջագոյն մարտահրա-

ւէր մը:

«Ես յանձնարարած եմ ՄԱԿի՝ Նիւ Եորքի եւ ժընեւի գրասենեակներուն մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան դիւանագիտական ներկայացուցչութիւններուն՝ հետամուտ ըլլալ մարդու իրաւունքներու եւ ազգային փոքրամասնութիւններու հարցերով մասնագիտական կառույցներուն մէջ Քեսապի հայութեան անվտանգութեան երաշխաւորման եւ անոնց բնակութեան մշտական վայրեր ապահով վերադարձի ինդիքներն ըուն», ըսաւ Սարգսեան:

Հայաստանի Ազգային Ժողովի խումբ մը պատրգամաւորներ Այցելեցին Լաթաքիա, տեղույն վրայ ծանօթանալու համար տիրոպէտութեան: Իսկ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Տիգրան Պալայեան յայտարարեց, որ Քեսապէն տեղահանուած հայերու հարցը կը գտնուի Երեւանի ուշադրութեան կեդրոնին: «Մենք միջոցներ կը փորձենք գտնել՝ անոնց հնարաւորին տարբեր ձեւերով օժանդակելու համար», ըսուած է Պալայեանի յայտարարութեան մէջ:

Հայաստանի մէջ ձայներ սկսան բարձրանալ, որ գինեալ Չոկատներ պէտք է ուղարկել՝ Քեսապի հայութիւնը պաշտպանելու համար:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու հայութիւնը կը դատապարտէ Սուրիոյ հայաբնակ Քեսապի վրայ բուրբ պետութեան մեղսակցութեամբ կատարուած յարձակումը, անընդունելի կը գտնէ անոր բնակիչներու տեղահանումը եւ կը պահանջէ Սպիտակ Տունէնու աշխարհի պետութիւններէն՝ կտրուկ քայլեր առնել դուրս բերելու գինեալները Քեսապէն, ինչպէս նաեւ դիրքացնելու տեղահանուած քեսապցիներու տուն վերադարձը:

Մեր համայնքի հայութիւնը իր ամբողջական գորակցութիւնը կը յայտնէ համայն սուրիահայութեան ընդհանրապէս ու մասնաւորապէս Քեսապի հայութեան, վստահեցնելով, որ պիտի շարունակէ հնարաւոր ամէն միջոցներով, եւ որեւէ աշխատանք չիսնայելով, աջակցիլ անոնց վերադարձին:

Հայ համայնքի առաջնորդներն ու ներքոյիշեալ կառույցները շտապ գումարուած հանդիպումի մը ընթացքին խորհրդակցեցան անմիջական ու հեռակայ օժանդակութեան ու գորակցութեան միջոցներով մասին, վերահաստատելով սուրիահայութեան օժանդակութեան իրենց յանձնարարութիւնը: Որոշուեցաւ անմիջապէս Սուրիահայութեան Օժանդակութեան Միացեալ Մարմին (SARF) դիմել որ յառաջիկայ օրերուն անմիջականօրէն սուրիահայութեան, ու յատկապէս քեսապահայութեան կարիքներուն համար շարունակէ իր ազգօգուտ հանգանակային աշխատանքը, որուն անկասկած պիտի գորակցին մեր համայնքի ազակիցները:

Հայց. Առաքելական Եկեղեցւոյ Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմ

Հայց. Առաքելական Եկեղեցւոյ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Արեւմտեան Թեմ

Հիւսիսային Ամերիկայի Հայ Կաթողիկէ Առաջնորդարան
Հիւսիսային Ամերիկայի Հայ Աւետարանական Միութիւն
Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութիւն
Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւն
Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւն
Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւն
Հայ Օգնութեան Միութիւն
Քեսապի Ուսումնասիրաց Միութիւն
Մարտ 25, 2014
Լոս Անճելես

Թուրքիա Կը Յերթ Քեսապի Դէմ Յարձակման Ժամանակ Իր Տարածքի Օգտագործումը

Թուրքիայի Արտաքին Գործոց Նախարարութիւնը պաշտօնական յայտարարութիւն է տարածել, որում հերքել է Քեսապի դէմ իրականացուած յարձակման ժամանակ Թուրքիայի տարածքն օգտագործելու եւ Թուրքիայի կողմից գինեալներին օժանդակութիւն ցուցաբերելու մասին տարբեր պնդումները՝ դրանք որակելով որպէս քաղաքական նպատակներով քարոզչութիւն:

«Որոշ շրջանակների պնդումները, որով Քեսապի շրջանում տեղի ունեցող դէպքերի եւ անցեալի որոշ ցաւալի իրողարձուութիւնների մէջ գուզահեռներ են տարուում՝ դիտարկում ենք որպէս քաղաքական քարոզչութիւն եւ դատապարտում ենք», - ասուած է յայտարարութեան մէջ:

Թուրքական կողմը նաեւ պատրաստակամութիւն է յայտնել որպէս մարդասիրական մօտեցում Թուրքիայի տարածքում ապաստան տրամադրել եւ պաշտպանու-

թեան տակ առնել յատկապէս Քեսապի բնակիչներին, ինչի հետ կապուած դիմել է ՄԱԿ-ի կառույցներին: Տեղեկացուած է, որ սիրիահայերի կարիքների ապահովման համար անհրաժեշտ քայլեր են արուելու:

«Թուրքիան, որպէս մարդասիրական եւ բարոյական պարտականութիւն, Քեսապի շրջանի սիրիահայերին երկրում ընդունելու եւ նրանց անվտանգութիւնն ապահովելու ցանկութիւն է յայտնել եւ այդ մասին տեղեկացրել է ՄԱԿ-ի համապատասխան կառույցներին», - ասուած է յայտարարութեան մէջ:

Նաեւ նշուած է, թէ ԱԳՆ-ն կապ է հաստատել հայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ եւ շարունակելու է բանակցութիւնները: «Ինչպէս միւս սիրիացի փախստականների, այնպէս էլ սիրիահայերի պահանջները բաւարարելու համար անհրաժեշտ քայլեր են ձեռնարկուելու», - յայտնել են Թուրքիայի ԱԳՆ-ից:

Հայաստանը ՄԱԿ-ում Ձեռնպահ Կը Քուէարկի Ղրիմի Վերաբերեալ Բանաձեւի Նախագծին

Հայաստանը ձեռնպահ է քուէարկելու ՄԱԿ-ի Գլխաւոր ասամբլեիայում Ուկրաինայի ներկայացրած բանաձեւի նախագծին, որով անվաւեր է ճանաչուած Ղրիմում տեղի ունեցած հանրաքուէն:

Կիւեւի առաջարկած բանաձեւում նշուած է, որ Մարտի 16-ին Ղրիմի ինքնավար Հանրապետութիւնում տեղի ունեցած հանրաքուէն իրաւական ուժ չունի, ուստի չի կարող հիմք հանդիսանալ Ղրիմի եւ Սեւաստոպոլ քաղաքի կարգավիճակի փոփոխութեան համար:

Այս տեղեկութիւնն ուշագրաւ է օրերս տեղի ունեցած Հայաստանի ու Ռուսաստանի նախագահների յատնի հեռախօսազրոյցի կոնտեքստում, որի ժամանակ կողմերը «անդրադարձել էին Ղրիմում հանրաքուէի անցկացումից յետո ստեղծուած իրավիճակին եւ արձանագրել, որ այն հանդիսանում է ազատ կամարտայայտման միջոցով ժողովուրդների ինքնորոշման իրաւունքի իրացման հերթական օրինակը»:

Այս հաղորդագրութիւնից յետոյ պաշտօնական կիւեւը յայտարարեց, որ ետ է կանչել Երեւանում իր դեսպանին, մինչեւ հայկական կողմը չյստակեցնի իր դիրքորոշումը՝ ճանաչում է արդեօք Ղրիմի բռնակցումը Ռուսաստանին:

«Չայերը Վարժ ԵՆ Իրենց Քուէները Իրենց Դահիճին Տալու», Կ'ըստ Թուրքիոյ ՏԻՍ-ի ընտրութիւններուն իր թեկանծութիւնը դրած հայուհին

Գայուշ Չալըքման-Կալըիլոֆը Չապէլ Եսայեանը իր «Հերոսը» կը համարէ եւ այդ մասին բացատրելով կ'ըսէ թէ Չապէլի ոգին ու ըրած գործը շատ մեծ արժէք մը ունին ինծի համար: Իր ապրումով, իր գրաւոր խօսքով եւ հուժեղ ան անկիւնադարձային կերպար է ու ես անոր ուղիով է որ կը քալեմ այսօր, յոյս ունենալով որ իր վարձանին չեմ ենթարկուիր...»:

Խօսակիցս որուն թրքերէն թարգմանութեամբ օրերս Պոլսոյ մէջ լոյս տեսաւ Չ. Եսայեանի «Աւերակներու մէջ» հատորը («Արաս» հրատարակչատունէն) կը պատրաստուի յառաջիկայ 30 Մարտին Թուրքիոյ մէջ տեղի ունենալիք ՏԻՍ-ի (Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ) ընտրութիւններուն մասնակցելու: Ըստ իրեն՝ Թուրքիոյ Արեւմտեան նահանգներուն մէջ ընտրութիւններուն իր թեկանծութիւնը ներկայացուցած Քրտական HDP կուսակցութիւնը իրմէ բացի նաեւ այլ հայ թեկանծուներ ներկայացուցած է:

Գայուշ Չալըքման կը պատմէ նաեւ, որ Թուրքիոյ քաղաքական կեանքին մասնակցել սկսած է նախ անդամակցելով «Խաղաղութիւն եւ Ժողովրդավարութիւն» կուսակցութեան, որուն հետ բաւական երկար ճամբայ կտրած է: Գայուշ Չալըքման ներկայիս մաս կը կազմէ HDP կուսակցութեան, որուն միացած են քիւրտեր, յոյներ, ալեւիներ, ասորիներ եւ հայեր: Վերջերս կուսակցութեան շարքերը համալրուած են աշխատատեղական տարբեր սէնտիքաներու անդամներով, քրտական փոքր խմբակցութիւններով եւ հայկական «Նոր Ջարթօնք» կազմակերպութեամբ: Տիկին Չալըքման նաեւ նշեց որ կուսակցութիւնը ներկայիս ունի թիւրքմէն առաջնորդ մը, որ ըստ իրեն հայասէր անձնաւորութիւն է: Յիշեցնեմ որ HDP «Ժողովուրդներու Ժողովրդավարական Կուսակցութիւն» անուանումի թրքերէն խորագրին առաջին երեք սկզբնատուներուն խտացումն է:

Ստորեւ հարցազրոյցը՝ Տիկին Չալըքման HDP կուսակցութիւնը որուն անդամ էք նաեւ դուք, արդեօ՞ք ամբողջ Թուրքիոյ տարածքին պիտի մասնակցի ՏԻՍ-ի ընտրութիւններուն:

-Ոչ, խորքին մէջ Մարտին տեղի ունենալիք ընտրութիւններուն Թուրքիոյ արեւելեան նահանգներուն մէջ քրտական միւս կուսակցութիւնները պիտի

մասնակցին, իսկ իր թեկանծուները պիտի ունենայ Թուրքիոյ արեւմտեան նահանգներուն մէջ:

-Պուք ձեր թեկանծութիւնը դրած էք «Իշխանաց կղզիներու» քաղաքապետի պաշտօնին համար: Կրնա՞ք պատմել այս մասին:

-Նախ ըսեմ որ «Իշխանաց կղզի» ըսելով պէտք է հասկնանք որ այդ շրջանը կ'ընդգրկէ ինը կղզիներ, որոնց վեցը մարդաբնակ են, անոնցմէ երկուքը կը պատկանին անհատի մը, իսկ 9-րդը համագործակցական միութեան մը կը պատկանի:

-Իսկ այս կղզիներուն մէջ հայեր կա՞ն:

-Այո՛ կան: Պատկերացուցէք որ կղզիներէն մին կը կոչուէր «Հայերու կղզի» որ յայտնի «Գնալը» կղզին է: Հոն մենք ունինք եկեղեցի եւ մօտիկ անցեալին նոյնիսկ դպրոց մը կը գործէր: Առաջ աւելի ազդու էր հայերու ներկայութիւնը այդ կղզիին վրայ:

Յաւօք այսօր «Հայերու կղզի» ըլլալու հանգամանքը կորսնցուցած է կղզին:

-Իսկ որո՞նք են ձեր մրցակիցները:

-Հոն երկու մրցակից ունիմ, որոնք Թուրքիոյ երկու գլխաւոր կուսակցութիւնները (AKP եւ CHP) կը ներկայացնեն: Կարծեմ գիտէք որ AKP-ն էրտողանի կուսակցութիւնն է: Արդարութիւն եւ Ջարգացում կուսակցութիւն:

-Իսկ միւսը Քէմալիստներու կուսակցութիւնն է՞:

-Այո, բայց խորքին մէջ իրենք ալ չեն գիտեր իրենց ինչ ըլլալը ու յստակ ալ չէ թէ ինչ կը հետապնդեն: Իրականութեան մէջ Աթաթուրքին հիմնած կուսակցութիւնն է:

-Իսկ ո՞րն է աւելի ուժեղ թեկանծուն այս երկուքին մէջ:

-Քէմալիստը (CHP-Ս. Ա.) շատ բան չի ներկայացներ ու կրնամ ըսել որ բաւական թույլ է: Իսկ ինչ կը վերաբերի երկրորդին բաւական լուրջ մրցակից մըն է որ կրնայ նեղը դնել գիս: Եւ ըսեմ նաեւ որ ընտրուելու հաւանականութիւնները բարձր են:

-Ինչպէ՞ս կրնաք մանրամասնել:

-Եթէ կ'ուզէք որ անկեղծ արտայայտուիմ ըսեմ, որ եթէ կղզիի հայերը ինծի քուէարկեն, ես կրնամ յաջողութեան հասնիլ:

-Եւ վստահ Չայերը ձեզի պիտի քուարկեն չէ՞:

-Ոչ կը սխալիք: Յաւօք մինչեւ այս պահը իմ ունեցած տեղեկութիւններս կ'ըսեն որ հայերուն մեծամասնութիւնը իրենց քուէները պիտի տան էրտողանի կուսակցութեան թեկանծուն:

-Բայց ինչո՞ւ:

-Որովհետեւ հայերը վարժ են իրենց քուէները իրենց դահիճին տալու ..

(Կը լռենք պահ մը)

Գիտէք ես բազմաթիւ գաղութներ այցելած եմ ու եթէ ճիշդը կ'ուզէք լսել պէտք է գիտնաք որ Պոլսոյ հայերը շատ ծանր ճնշումներու տակ էին մօտիկ անցեալին ու կը շարունակեն մնալ: Ասիկա պետական մշակուած քաղաքականութեան արդիւնքն է:

-Իսկ վերջին տարիներուն երե-

ւելի փոփոխութիւններ չեղա՞ն Պոլսոյ եւ առհասարակ Թուրքիոյ մէջ:

-Ըսեմ որ վերջին տարիներուն պոլսահայութիւնը ցնցում մը ապրեցաւ: Յատկապէս Հրանդի սպանութեան դէպքէն ետք: Մնացած պատմութիւնը վստահ եմ գիտէք: «Թաքնուած» հայեր սկսան իրենց ինքնութիւնը որոնել ու վերադառնալ իրենց արմատներուն: Իսկ կէթոյի մէջ ապրողները սկսան դուրս ելլել փակ շրջանակէն: Բայց ցաւօք, ու նոյնիսկ այդ հատուածին մօտ այդ բացուելու ընթացքը անոնք սխալ հունով տարին: Բացուելը քաղաքական չէր այլ ընկերային: Կը պարզէ՞ք քիչ մը:

-Այսօր մեծ տոկոս կը կազմէ հայերու եւ թուրքերու միջեւ ամուսնութիւններու պարագան: Ու կարծէք հայերը կը սպասէին այս առիթին որպէսզի այդ ընտրանքին երթային: Առաջ նուազ էր թուրքերու հետ կնքուած ամուսնութիւններու քանակը, բայց ներկայիս պատկերացուցէք որ Պոլսոյ մէջ թուրքերու հետ ամուսնութիւնները հասած են 80 տոկոսի: Ծանր թող չհնչէ ըսածս, բայց Հրանդի սպանութիւնը կարծէք սխալ ընկալուեցաւ եւ անոր մահէն ետք մարդիկ աւելի ազատ զգացին ու կը զգան թուրքերուն հետ ամուսնութիւն կնքելու:

-Ինչպէ՞ս ընկալուեցաւ ձեր թեկանծութիւնը պոլսահայութեան կողմէ:

-Ճիշդը տակաւին կանուխ է այդ մասին խօսիլ: Բայց օրինակ մամուլին մասին խօսելով մէկ բան յստակ է, որ բացի «Ակօս» թերթէն հայկական միւս թերթերը («Ժամանակ» եւ «Մարմարա» Ս.Ա.) նոյնիսկ անհանգիստ են իմ թեկանծութեան: Կրնա՞ք պատկերացնել: Երեւի թելադրուած իրենց շահերէն այս կեցուածքը որդեգրած են: Հասկնալի է որ «Գոնֆոնմիստ» (համակերպող)

Մար. ք էջ 18

ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ
99ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ԱՌԹԻՒ

Կազմակերպութեամբ՝ Փասատինայի Չայ Չամագաղութային Մարմինի

Յինգզաբթի, Ապրիլ 24, 2014
Փասատինայի Քաղաքապետարանին Առջեւ
 100 N. Garfield Ave., Pasadena, CA 91101 • Առաւօտեան ժամը 10:00-ին

COMMUNITY COMMEMORATION
FOR THE 99TH ANIVERSARY
OF THE ARMENIAN GENOCIDE OF 1915

Presented by Armenian Community Coalition of Pasadena

Thursday, April 24, 2014, at 10:00am
 In front of Pasadena City Hall – 100 N. Garfield Ave., Pasadena, CA 91101

ՔԵՍԱՊԸ ՊԱՐՊՈՒԵՑԱԻ, ՔԵՍԱՊԸ ԿԸ ՎԵՐԱՎԱՆԳՆԻ

22 Մարտ 2014-ին, առաջուկ-եան կանուխ ժամերուն Թուրքիոյ տարածքէն Սուրիոյ վարչակարգի հակառակորդ զինեալ խմբաւորումներու՝ Քեսապի եւ շրջակայ բնակավայրերուն ուղղութեամբ կատարած լայնածաւալ եւ բուռն յարձակման հետեւանքով, շրջանի հայ բնակչութիւնը ստիպողական տարահանումի ենթարկուեցաւ զէպի Լաթաքիա:

Լաթաքիայէն հաղորդուած տեղեկութիւններու համաձայն, յարձակման ընթացքին որեւէ հայազգի զոհ չէ արձանագրուած, եւ հայ բնակչութիւնը՝ մօտաւորապէս 1500 մարդ, անվտանգ կարողացած է ապաստանիլ Լաթաքիա: Անոնց շարքին կը գտնուին նաեւ Հայկական եւ պատերազմական գործողութիւններու թատերաբեմ դարձած սուրիական այլ բնակավայրերէ որոշ հայրեր, որոնք ապաստանած էին Քեսապ, իբրեւ յարաբերաբար աւելի ապահով վայր: Տարահանուածներու մեծամասնութիւնը տեղաւորուած է տեղի հայկական ընտանիքներու՝ ազգականներու եւ բարեկամներու տուններուն մէջ, իսկ մօտ 250 անձ պատասպարուած է քաղաքի հայ առաքելական եկեղեցւոյ գոյգ սրահներուն մէջ:

Լաթաքիոյ հայկական համայնքի ներկայացուցիչները հաղորդեցին, որ տեղի միութիւնները եւ կազմակերպութիւնները աշխուժօրէն գործի լծուած են, ապահովելու համար տարահանուած հայրենակիցներու կենցաղային բոլոր կարիքները:

Հայ համայնքի պատասխանատուները գորաշարժի ենթարկած են նաեւ քաղաքային եւ նահանգային տարբեր կազմակերպութիւններ, բարեսիրական միութիւններ եւ պետական հաստատութիւններ, ինչպէս նաեւ անհատ բարերարներ, օգնութեան ձեռք մեկնելու համար անոնց: Քեսապի հայ կաթողիկէ եկեղեցւոյ ժողովրդապետ հայր Նարեկ վրդ. Լուիսեան կը գտնուի իր հօտին գլուխը՝ տարապայման այս կացութեան մէջ գտնեալներու համար տալիս պահանջարկ մարդիկը եւ մասնակցելու համար անոնց կարիքներու բաւարարման ուղղուած աշխատանքներուն:

Քեսապի եւ շրջակայ շուրջ մէկ տասնեակ հայկական գիւղերու բնակչութեան տարահանումը անազանազան իրողութիւն է՝ մարդկային եւ ազգային առումներով:

Անիկա մէկ արտայայտութիւնն է Սուրիոյ մէջ սանձագերծուած վայրագ պատերազմի արիւնալի

արհաւիրքին, որուն կ'ենթարկուին անմեղ մարդիկ, բռնօրէն դուրս մղուելով իրենց պապենական բնակավայրերէն, կորսնցնելով սերունդներու արդար աշխատանքով ձեռք բերուած տունն ու այգին եւ նիւթական բոլոր կարողութիւնները, մատնուելով անստոյգ ապագայի առթելիք բազում մտատանջութեանց եւ տագնապ ներուն:

Քեսապը առաջին անգամ չէ որ կը մատնուի նման արհաւիրքի, սակայն քեսապցիք միշտ ալ կարողացած են ոտքի կանգնիլ հարուածներէն եւ վերաշինել իրենց հայրենի բնակավայրը:

Վերջին մօտ հարիւր տարուայ պատմութեան մէջ, այս իմաստով կ'առանձնանան երեք թուականներ՝ Քեսապը ծանր կորուստներ կրեց 1909 թուականին Օսմանեան Թուրքիոյ կողմէ իրագործուած կիլիկիոյ հայերու կոտորածին ընթացքին, մինչ 1915-ին, նոյն Թուրքիոյ կառավարութեան հրամանով անոր բնակչութիւնը եւս տարագրուեցաւ զէպի Տէր Չօրի եւ Յորդանանի անապատներ, ուր նահատակի մահով ինկան շուրջ 5000 քեսապցիներ: Հայկական ցեղասպանութեան միւս գոհերուն հետ միասին: Իսկ 1939-ին, Քեսապ ջղողեցաւ գերծ մնալ Քեմալական Թուրքիոյ նկրտումներէն եւ պահպանուեցաւ Սուրիական Հանրապետութեան սահմաններուն մէջ, մինչ Ալեքսանտրեթի սանձաքը, ուր կը գտնուէին նաեւ Մուսա լերան-Սուէտիոյ հայկական բնակավայրերը, թուրք-ֆրանսական համաձայնութեամբ կցուեցան Թուրքիոյ: Այդ իրագործումին մէջ մեծապէս դերակատար եղան Ֆրանսայի հայկական համայնքը, կարտինալ Աղաճանեան, իր լուռ բայց խիստ ազդու միջամտութիւններով, եւ նոյնինքն Հռոմի պապը, որ ի գործ դրաւ իր ամբողջ հեղինակութիւնը՝ Քեսապը Թուրքիոյ չյանձնելու համար:

Քեսապը հայկական սփիւռքի եւ ամբողջ հայութեան համար ունի անզուգական կարեւորութիւն: Քեսապի հողն ու ջուրը, քեսապցիներու աւանդազրոյծ հայկական ընտանիքներն ու ազգային-եկեղեցական կառույցները հայրութեան նուիրաբերած են բազում գործիչներ, բոլոր բնագաւառներուն մէջ, որոնք պարծանք բերած են ամբողջ հայութեան եւ օրինակելի մարդիկ ու քաղաքացիներ եղած են իրենց ապրած բոլոր երկիրներուն մէջ:

Մար.ը էջ 18

ԹՈՒՐԲԻՈՅ ԱՆՊԱՐԿԵՇՏ ՄՊԱՌՆԱԼԻՔԸ ՍՈՒՐԻՈՅ՝ ԶՆԱԳՈՅՆ ԳԵՐԵՉՄԱՆԻ ՍԸ ԶԱՐՑՈՎ

ՅԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆ
«Քալիֆոնիա Քուրիըր» թերթի
հրատարակիչ եւ խմբագիր

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Ահմեթ Տաւութօղլուի սպանալիքը, որ վրէժ պիտի լուծէ Սուրիոյ մէջ ունէ մէկէն, որ կը յանդգնի վնասել Օսմանեան կայսրութեան հիմնադիր, Օսմանի մեծ հայր՝ Սուլէյման շահի դամբարանը, թրքական կառավարութեան կեղծաւորութեան վերջին դրսեւորումն է:

Ահա երկիր մը, որ ցեղասպանութեան ենթարկած է իր միլիոնաւոր քրիստոնէայ հպատակները (հայեր, ասորիներ եւ յոյներ), բռնագրաւած է անոնց ունեցուածքը, գաւթած անոնց հողերը, աւերած հազարաւոր եկեղեցիներ, գերեզմանատուներ եւ մշակութային յուշարձաններ, եւ տակաւին կը յանդգնի գոռաշարժել սուրիացիները՝ նախքան հնագոյն օսմանեան գերեզմանի մը որեւէ վնաս հասցնելը:

Թէեւ ամէն մարդու գերեզման արժանի է պաշտպանութեան եւ յարգալից վերաբերմունքի, սակայն Տաւութօղլուի սպանալիքը անհիմն արդարացում է Սուրիոյ ներքին գործերուն միջամտելու համար: Ճակատագիրի հեզանքով, Սուլէյման շահի գերեզմանը կը գտնուի այնպիսի տարածքի մը մէջ, որ կը վերահսկուի ոչ թէ սուրիական կառավարութեան, այլ «Քալիտա»-ի ջիհատականներու եւ այլ ապստամբ խումբերու կողմէ, որոնց կ'օգնէ եւ կը գինէ Թուրքիան՝ Պաշտա Ասատի վարչակարգը տապալելու համար: «Քալիտա»-ի զինեալները, որոնք օսմանեան դամբարանի տարածքին բախումի մէջ են հակակառավարական այլ խմբաւորումներու հետ, իրենք է, որ կ'ոչնչացնեն գերեզմանները, քանի որ արմատական իսլամականները կը կարծեն, թէ շիրիմներու պաշտամունքը կուսակալութիւն է:

Սուրիոյ մէջ գտնուող հողատարածքը, ուր Սուլէյման շահի դամբարանը կայ, Թուրքիոյ կողմէ կը նկատուի ինքնիշխան թրքական տարածք, համաձայն 1921 թուականի Անգարայի պայմանագրին՝ ստորագրուած Թուրքիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ, որ այդ ժամանակ գրաւած էր Սուրիան: Ըստ այդ պայմանագրին, Թուրքիան իրաւունք ունէր այդ վայրին մէջ պահակախումբ տեղակայել եւ բարձրացնել իր դրօշը: 1921 թուականէն սկսեալ երկու տասնեակ

թուրք զինուորականներ շուրջօրեայ դրութեամբ կը հսկեն դամբարանը:

Անգարայի պայմանագրի 9-րդ յօդուածով Թուրքիոյ յատկացուած է 8000 քառ. մետր մակերեսով սուրիական տարածք՝ Թուրք-սուրիական սահմանէն 80 քմ. դէպի հարաւ: Երբ 1974 թուականին գերեզմանի շրջակայ տարածքը ողողուեցաւ նորակառուց «Ասատ» լիճի ջուրերով, գերեզմանը տեղափոխուեցաւ Թուրքիոյ սահմանէն 35 քմ. հեռաւորութեան վրայ գտնուող այլ վայր մը: Հակառակ Սուրիոյ մէջ տեղի ունեցող ռազմական գործողութիւններուն՝ Թուրքիան կը շարունակէր իր գորախումբը պահել գերեզմանին մօտ:

Թուրքիոյ այս հինաւուրց վայրին նկատմամբ տարածքային իրաւունքներ տալու փոխարէն՝ Ֆրանսան ձեռք բերաւ շարք մը տնտեսական գիշուներ, որոնց շարքին՝ իրաւունք, որով ֆրանսական ընկերութիւնները կարենան տնօրինել երկաթուղային երթեկութիւնը թրքական տարածքին մէջ եւ շահագործել երկաթի, քրոմի ու արծաթի հանքավայրերը յառաջիկայ 99 տարիներուն: Այս վիճելի փոխգիշումը օրինական չի կրնար նկատուիլ միջազգային իրաւունքի տեսանկիւնէ, քանի որ գաղութարար պետութիւնը կը փոխանակէ ուրիշի մը տարածքը:

1921 թուականի պայմանագրով նաեւ սահմանուած էր «յատուկ վարչակարգ» Ալեքսանտրեթի շրջանին մէջ ապրող թուրքերու համար, որ ֆրանսական հովանաւորութեան տակ գտնուող սուրիական տարածք էր: 1939 թուականին Ալեքսանտրեթը ամբողջութեամբ անջատուեցաւ Սուրիայէն եւ պաշտօնապէս կցուեցաւ Թուրքիոյ՝ իբրեւ Հայթայի գաւառ: 1946 թուականին Ֆրանսայէն իր անկախութիւնը ձեռք բերելէն ետք Սուրիոյ կառավարութիւնը ճանչցաւ Թուրքիոյ ինքնիշխանութիւնը այն տարածքին առնչութեամբ, ուր կը գտնուի Սուլէյման շահի դամբարանը, սակայն երբեք չընդունեց Ալեքսանտրեթի յանձնումը Թուրքիոյ:

Արտաքին գործոց նախարար Տաւութօղլուն անցեալ ուրբաթ Վան քաղաքի մէջ կայացած մամուլի ասուլիսի մը ընթացքին զգուշացուց, որ որեւէ յարձակում Սուրիոյ մէջ գտնուող օսմանեան ժամանակաշրջանի գերեզմանին վրայ «սուր-

Մար.ը էջ 18

Bedros S. Maronian
818/500-9585

Siamanto B. Maronian
818/269-0909

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975
More locations and more ways to service your insurance and financial needs

<p>6300 Wilshire Blvd. Suite 1900 Los Angeles, CA 90048</p> <ul style="list-style-type: none"> - Life Insurance - Health Insurance - Group & Individual - Long Term Care - Disability 	<p>805 East Broadway Glendale, CA 91205</p> <ul style="list-style-type: none"> - Estate Planning - Will & Living Trust - Full Annual Review - Mortgage Protection - College Planning 	<p>300 N. Lake Ave. Suite 500 Pasadena, CA 91101</p> <ul style="list-style-type: none"> - Workman's Compensation - Employee Benefits - Annuity - IRA - 401K & 403B
--	---	---

A.B.A. INSURANCE SERVICES

Insurance coverage can help you financially!
Ապահովագրութիւնը Ածիրածեղս է

Coverage & Protection should be on the top of your priority list.

Seniors 65 & Up Medicare Supplements • Insurance • Prescriptions Drugs RX • Benefits

ՀԲԸ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԿԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ (OPEN HOUSE) ՀՐԱԴԻՐԸ

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանային Վարչութիւնը նախաձեռնած է հրապարակային ընդունելութիւն մը՝ մեր համայնքի բոլոր անդամներուն համար անխտիր, կիրակի, Ապրիլ 6ին, ժամը 1-4, ՀԲԸՄ Վաչէ եւ Թամար Մանուկեան Կեդրոնին մէջ, 2495 E. Mountain Street, Pasadena: Այս նախաձեռնութեան նպատակն է հանրութիւնը տեղեակ պահել ՀԲԸ Միութեան գործունէութեան մասին եւ զարկ տալ նոր անդամագրութեան: Հանդիպման ընթացքին լոյսի տակ պիտի առնուին ՀԲԸ Միութեան առաջադրած այլազան ծրագիրները, որոնք ներկայիս դրուած են համայնքի տրամադրութեան տակ եւ որոնք կ'ընդգրկեն սկստական, մարզական, երիտասարդ արհեստավարներու (young professionals): Յաջորդ Սերունդի առաջնորդութեան (GenNext mentorship), Սթիվենսոնի թատերախումբի, ամառնային ճամբարի, արուեստի եւ մշակութային յանձնարումների, շրջանաւարտից միութիւններու, մասնաւոր ձեռնարկներու եւ կանանց յանձնարումներու ոլորտները:

«Հայերը գիտեն ՀԲԸՄ-ը, որպէս 108 տարեկան բարեգործական միութիւն մը», ըսաւ Գրիգոր Գարակէօզեան, ատենապետը ՀԲԸ

Միութեան Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջ. Վարչութեան: «Ապրիլ 6ին կը հրաւիրենք հայ համայնքը այցելելու մեր հրապարակային ընդունելութեան եւ ծանօթանալու ՀԲԸՄ-ի 20 արտակարգ ծրագիրներուն ու յանձնարումներուն:

Հանրութիւնը առիթ պիտի ունենայ հետեւելու ՀԲԸՄ-ի տարբեր ծրագիրներուն յատկացուած բաժիններու (stations set up), հարցումներ հարցնելու անոնց գործօն մասնակիցներուն, դիտելու անցեալի ձեռնարկներէն ներկայացումներ (presentations), անդամակցութեան դիմում կատարելու: Տեղի պիտի ունենայ հիւրասիրութիւն:

1906ին Գահիրէի մէջ հիմնուած ՀԲԸՄ.ը (Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւն - www.agbu.org) աշխարհով մէկ սփռուած, ոչ-շահաբեր ամենամեծ կազմակերպութիւնն է, իր կեդրոնատեղին ունենալով Նիւ Եորք քաղաքին մէջ: Տարեկան 36 միլիոն տոլարի իր պիւտձէով ան կը պահպանէ եւ զարկ կու տայ հայկական ինքնութեան եւ ժառանգութեան՝ կրթական, մշակութային, մարդկայնական եւ երիտասարդական ոլորտներու մէջ, ամէն տարի 400,000 հայերու կեանքերուն հետ առնչուելով վեց ցամաքամասերուն վրայ:

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել ՀԲԸ Միութեան

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՎՆԱՍՈՒԱԾՔՆԵՐ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

19 Մարտ, 2014, Չորեքշաբթի օր, Բժ. Ռաֆֆի Պալեան ՀԲԸ Միութեան Վաչէ եւ Թամար Մանուկեան Երկրորդական վարժարանի 10րդ դասարանի յառաջադէմ խումբի աշակերտներուն շատ շահեկան դասախօսութիւն մը տուաւ. «Մարզական վնասուածքներ»: Դասախօսութեան նպատակն էր մեր երիտասարդ մարզիկ եւ մարզուհիներուն ծանօթացնել այն մկանային եւ ձգտանային վնասները, որոնք կողովազնդակ, ցանցազնդակ եւ թէնիս խաղալու ժամանակ կրնան պատահիլ: Բժ. Պալեան իր դասախօսութեան ընթացքին ցոյց տուաւ ուշադրաւ սահիկներ:

մանակ փորձանքներէ խուսափելու համար Պարոն Պալեանը աշակերտներուն խրատեց խաղերէն առաջ մարմինը միշտ «տաքցնել», իսկ անփափաքելի արկածի մը պարագային՝ անմիջապէս գործադրել R.I.C.E. շտապօգնութեան միջոցը. R-Rest-Հանգիստ, I-Ice-Սառ, C-Compression-Ճնշում եւ E-Elevation-Բարձրացում:

Պարոն Ռ. Պալեան մեր վարժարանի նախկին ծնողներէն է՝ երկու անգամ: Յարգելի բժիշկը ամէն տարի իններորդ դասարանի յառաջադէմ խումբի աշակերտներուն նուիրաբար կը խօսի թոքախտի մասին, երբ անոնք Միսաք Մեծարենցի բանաստեղծութիւնները կ'ուսումնասիրեն:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾԱՂԿԱՍԱՅԼԻ (FLOAT) ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԸՆԴՈՒՆՈՒԹԵԱՒ ՈՐ ՄԱՍ ԿԱԶՄԵ ԾԱՂԻԿՆԵՐՈՒ 126ՐԴ ՓԱՌԱՏՕՆԻՆ

Ամերիկեան Հայկական Ծաղկասալի (Float) Ընկերութիւնը (AARFA) հպարտ է յայտարարելու, թէ ընդունուեցաւ մաս կազմելու Ծաղիկներու 126րդ փառատօնին որ տեղի պիտի ունենայ Յունուար 1, 2015-ին: Այս սքանչելի մարտահրաւէրով, ծրագիրը մեծ վստահութիւն ներշնչեց AARFA-ին: Շնորհիւ ընկերութեան անդամներուն եւ անոր թիկունքին նեցուկ կայնողներուն, ծաղկասալը մեծ յաջողութիւն պիտի գտնէ:

Ծաղիկներու Փառատօնին Ծագումը

Ծաղիկներու Փառատօնը սկսաւ որպէս նպաստացուցիչ ճիգ մը կատարուած՝ Փաստինայի ճանչցուած Valley Hunt Club-ի կողմէն: 1890-ի ձմեռը, այս գլխաւին անդամները հրաւիրեցին Արեւելեան Ափի իրենց նախկին դրացիները որ գան Գալիֆորնիոյ աւելի տաք նահանգը՝ տօները անցընելու: Այս առիթը խաղեր պիտի դիտէին ուր տեղի պիտի ունենային ճիակառքերու մրցումներ, Փօլօ, քայլարշաւի մրցոյթներ եւ այլ խաղեր: Շնորհիւ Գալիֆորնիոյ բարեխառն եղանակին եւ նորաբոյս ծաղիկներու առատութեան, գլխաւը որոշեց այս տօնակատարութիւններու վրայ աւելցնել մէկ ուրիշ միջոցառում մը՝ հարիւրաւոր ծիլ ծաղիկներով զարդարուած կառքերու փառատօն մը: Այսպէս սկսաւ աշխարհահռչակ Ծաղիկներու Փառատօնը:

պատմութիւններ ունի բաժնեկցելիք ամերիկահայ գաղութի հետ որ մեծապէս նպաստած է այս Երկրի բարգաւաճման: Մեծ պատիւ է որ մեր տոհմային պատմութիւնները աշխարհի փոխանցենք 2015-ի Ծաղիկներու Տոգանցքին:

AARFA-ին Օգնեցէք Որ Զեր Պատմութիւնը Տեսանելի Դարձնէ Ծաղկասալը կը պատկանի Միացեալ Նահանգներու եւ աշխարհի հայերուն: Հարիւր տարի առաջ, Ծաղիկներու Տոգանցքը ընտրած էր Ամերիկահայ մը՝ Պր. Փաշեանը որպէս Կրան Մարշըլ (Grand Marshall), եւ այսօր, ամերիկահայութիւնը վերջապէս պիտի մասնակցի իր անձնական ծաղկասալով:

Մեր յոյսն է որ աշխարհատարած հայ համայնքները աջակցին այս ծաղկասալի յաջողութեան եւ օգնեն ամերիկահայ գաղութի ներշնչող պատմութիւնները տարածելու: AARFA կարիք ունի որ կազմակերպութիւններ, լրատու գործակալութիւններ եւ անհատներ օժանդակեն այս ծրագրի յաջողութեան եւ զայն հովանաւորեն:

Տեղեակ մնալու համար՝ այցելեցէք հետեւեալ կայքէջը՝ <http://aarfa.org/>:

2015-ի Թեման
Յունուար 1-ին, Գոլոբրատ փողոցի երկայնքին, 45-ի չափ ծաղկասալեր պիտի ցուցաբերեն «Ներշնչող Պատմութիւններ» թեման, ընկերակցութեամբ ձիււոր խմբակներու եւ քաղոյ նուագախումբերու: AARFA շատ ներշնչող

Homenmen Ladies Auxiliary Presents

How to communicate with Generation Y!

by Rosine Der-Tavitian RN, PHN, CNS, MSN, MPH Faculty at California State University

Thursday: April 3, 2014
Social Hour: 7:00 - 7:30pm
Presentation: 7:30 - 8:30

Place: AEBU Center
1060 N Allen Ave. Pasadena, CA. 91104
Free admission and refreshments
Inquiries call: 818-395-7967 Lena 626-497-5111 Knar
homenmenladies@gmail.com

ԼԱՍ ՎԵԿԱՍ ՔԱՂԱՔԸ ԵՒ ԴԱՅԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ԳԱՂՈՒԹԸ

Միացեալ Նահանգներու արեւմտեան նահանգներէն է Նեւադա: Ան 1864 թուականին պաշտօնապէս ճանչցուած է որպէս ԱՄՆ-ի 36րդ նահանգը իր 286352 քառ. քիլոմետր տարածութեամբ եւ շուրջ 3 միլիոն բնակչութեամբ: Թէեւ մայրաքաղաքը Փարսօն սիթին է եւ կը հաշուէ մօտ 70,000 հոգի, սակայն Նահանգի մեծագոյն քաղաքը Լաս Վեկասն է, որ կը հաշուէ շուրջ մէկ ու կէս միլիոն իր արուարձաններով: Այլ խօսքով անապատի մէջ ովախ մը, որուն ամենակարեւոր բնութագիրը գուարճալիքներու եւ բախտախաղի ու գազինօներու աշխարհի մայրաքաղաքը ըլլալն է: Այստեղ համախմբուած են եւ հերթով ելոյթներ ունեցած միջազգային հռչակ վայելող արուեստագէտներ, դերասաններ, երգիչներ, պարիչներ, կրկեսային եւ մարզական համոյթներ: Լաս Վեկաս նշանաւոր է նաեւ իր մեծագոյն պանդոկներով եւ համերգներու ու համագումարներու մարզահամերգային մեծ դահլիճներով ու համալիրներով: Ուշագրաւ են լուսագարդ մեծածաւալ ազդերն ու առեւտրական ծանուցումները, որոնք իրենց պէսպիսուն եւ գունազեղ ու գերարդիական ձեւաւորումներով առաւել փայլ մը կու տան քաղաքի առանձնաշատակ գեղեցկութեան:

ԱՄՆի եւ Միջազգային զբօսաշրջիկներու ուշադրութեան արժանացած Լաս Վեկաս քաղաքը միայն 2012 թուականին ունեցած է 39,7 միլիոն այցելուներ, որոնք ծախսած են մօտ 40 միլիարդ տոլար: Այս գումարն ինքնին մեծ կերպով ունեցող քաղաքին համար:

Լաս Վեկասի մէջ մեծ հռչակ կը վայելէ Գըրք Գրիգորեան, իր աշխարհի մեծագոյն պանդոկներու ցանցով եւ բազմամիլիարդ առեւտրա-տնտեսական ներդրումներով: Անուանի է նաեւ Անտրէ Աղասին, մարզական գետնի վրայ մեծահամբաւ աստղ մը եւ միջազգային թէնիսի մրցաշարքերու մէջ բազմաթիւ անգամներու ախոյեան: Երկուքն ալ ունին իրենց հիմնած մարզասիրական-բարեգործական միութիւնները: Գըրք Գրիգորեանի «Լինսի» հիմնարկութեան եւ Միացեալ Հայկական Հիմնարկութեան (United Armenian Fund) շնորհիւ օգնանաւային հարիւր թուիչ քննարկով մարզասիրական օժանդակութիւն փոխադրած է դէպի Հայաստան, օգնութեան ձեռք երկարելով 1988ի երկրաշարժի աղէտեղներուն: Իսկ Անտրէ Աղասին տասնամեակ մը առաջ համաշխարհային մակարդակով հռչակաւոր աստղ մըն էր: Իր շահած բազմաթիւ բաժակները թէնիսի միջազգային մրցաշարքերուն

բարձր պահեց թէ իր եւ թէ ԱՄՆ-ի վարկը մարգաշխարհէն ներս:

Գալով Լաս Վեկասի հայութեան՝ անոնք մատի վրայ կը համրուէին ասկէ 30 տարիներ առաջ: Ներկայիս Համագաղութը կը հաշուէ 18-20 հազար հոգի եւ օրէ օր կ'աւելնայ մեր հայրենակիցներուն թիւը: Գործի եւ տնտեսական աւելի յարմարաւէտ պայմաններու առընթեր ակներեւ են բնակութեան հեշտ պայմաններն ու անձնական եկամուտներու պետական շահատուրքերէ (income tax) զերծ մնալը: Ճիշդ այդ պատճառով շատեր Լոս Անճելոս բնակելով հանդերձ Լաս Վեկասի մէջ տուներ գնելով վարձու կու տան...:

Ժամանակաւոր կեցութեան պատճառով Լաս Վեկաս փոխադրուած հայեր այժմ տեղուցն մնացուն բնակիչները դարձած են: Անոնց տնտեսական վիճակի կայունացումն էն է, որ հիմը դրուեցաւ ընկերային եւ համայնքային կեանքի կազմակերպումին: Ներկայիս Լաս Վեկասի հայ գաղութն ունի կրօնական չորս հաստատութիւններ՝ երկուքը Հայաստանեայց առաքելական Եկեղեցու պատկանող եւ միւս երկուքն ալ հայ աւետարանական համայնքին: Թէեւ կուսակցական մասնաճիւղեր չեն գործեր, այսուհանդերձ կան Հ.Բ.Ը.Մ.ի վարդանանց ասպետներու ընկերակցութիւնն ու մարզական եւ եկեղեցապէր Հայ Երիտասարդաց (ACYO) կազմակերպութիւնը, Հ.Օ.Մ.ը եւ այլն:

Վերջերս Հայաստանեայց

Առաքելական Եկեղեցու ժրջան հովիւ Արթ. Տէր Նարեկ Աւ. Քհնյ. Մատարեանի նախաձեռնութեամբ, տեղի ունեցաւ պաշտօնական բացումը եկեղեցու շքամբարանին: Արդարեւ նորակառուց շէնքին մէջ կատարուած բացման արարողութեան ներկայ էին 50 աշակերտներ եւ ծնողներ: Շքամբարանի տնօրէնուհին Լաուրա Խլղաթեանն է: Հայաբնակ թաղամասերու մօտ գտնուող ազգայնական ընդարձակ հողամասին վրայ արդէն ընթացքի մէջ են եկեղեցական ընդհանուր համալիրի տարբեր կառուցներու շինարարական աշխատանքները:

Լաս Վեկասի մէջ պարբերաբար ելոյթներ կ'ունենան Հայաստանէն ժամանած տարբեր արուեստագէտներ: Իսկ հայ գաղութն ունի միացեալ յանձնախումբ մը, որուն պարտականութիւնն է միատեղ միջոցառումներով նշել ազգային կարեւոր տարեգարձներ (Մեծ Եղեռնի յուշատօն եւ այլն):

Լաս Վեկասի գեղարուեստական եւ մշակութային կեանքի մէջ իրենց կարեւոր ներդրումն ունին նաեւ հայ արուեստագէտներն ու արուեստագիտուհիները: Ուշագրաւ են Շէրի (Շէրլին Սարգիսեան) վերջին տասնամեակներու մենակատարումները («շօ»), քաղաքի ամենամեծ համերգային դահլիճներուն մէջ: Լաս Վեկասի մէջ կը գործէ նաեւ հայկական պարի դպրոցը Armenian Dance School of Las Vegas:

Այստեղ մեծ ժողովրդականութիւն կը վայելէ նաեւ հայկական ճաշարանները, որոնք իրենց ազգային եւ միջին արեւելեան ուտեստներով դարձած են փնտուած ժամադրավայրը թէ տեղացիներու եւ թէ զբօսաշրջիկներու համար:

Վերակազմուող այս նոր գաղութին եւ յատկապէս անոր կառուցներու ղեկավարութեան կը մաղթենք յարատեւութիւն եւ յաջողութիւններ իրենց հայրենանուէր առաքելութեան:

Գ. Մ.

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՇՈՓԻ ՎԱՍԱՐ) ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՎԱՍԱՐ 1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104

ՄԱՆՐԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ՇԵՆՈՒՆԵՆԵՐ
(626) 797-7680

ՀԱՅՈՑ ԾԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 99ԱՄԵԱԿԻ ՈԳԵԿՈՉՄԱՆ ԶԵՌՆԱՐԿՆԵՐՈՒ ԾԱՐՔԻՆ

Կազմակերպութեամբ Պոլսահայ Միութեան

ԴԱՍԱԽՕՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ ՆՐԱՅ՝

ԱՏԱՆԱՅԻ ԶԱՐԴԵՐՈՒ ՀԱՐԻՒՐԶԻՆԳԱՍԵԱԿԻ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ

Ուրբաթ, Ապրիլ 4, 2014ին երեկոյեան ժամը 8:00ին, Պոլսահայ Միութեան կեդրոնին մէջ 19726 Sherman Way, Winnetka, CA 91306

Բարի գալուստի խօսք՝
Տորթ. Յովհաննէս Գուլակ Աւետիքեան
Հոգաբարձու եւ Ատենապետ
Պոլսահայ Միութեան Մշակութային Ցանձնախումբի

Խօսք կ'առնեն

Դոկտ. ՄԻՆԱՍ ԳՈՃԱՅԵԱՆ
«Կիլիկիոյ Կոտորածները, Պոլսահայութիւնն ու Ինքնապաշտպանական Մարտեր»

Դոկտ. ԿԱՐԱՊԵՏ ՄՈՄՃԵԱՆ
Ակադեմական Հետազոտական Նորութիւններ՝ Ատանայի 1909-ի Ջարդերու Նկատմամբ

Գեղարուեստական յայտագիր
Մուտքը ազատ – Հիւրասիրութիւն
Ցանելեալ տեղեկութեանց համար հաճեցէք հեռաձայնել
Տորթ. Յովհաննէս Գուլակ Աւետիքեանին
(818) 800-1976

AS PART OF A SERIES OF EVENTS
COMMEMORATING THE 99TH ANNIVERSARY
OF THE ARMENIAN GENOCIDE

COMMEMORATION OF 105TH ANNIVERSARY OF
ADANA MASSACRES

Friday, April 4, 2014 at 8:00 P.M.
AT OIA CENTER
19726 Sherman Way, Winnetka, CA 91306

**Opening Remarks by
Dr. Ohannes K. Avedikyan
Trustee and Chairman of OIA Cultural Committee**

Key note speakers

Dr. GARO MOMJIAN

New Academic Research studies about the massacres of Adana in 1909

Dr. MINAS KOJAYAN

The Cilician massacres. The Istanbul Armenians and self defensive struggles

Art Performance program
Free Admission Reception
For more information please call
Dr. Ohannes K. Avedikyan at (818) 800-1976

Islamist Fighters Attack on Kessab from Turkey All Armenian Residents Have Fled to Latakia

Syria's Armenian-populated city of Kessab and nearby villages were attacked by al-Nusra and al-Islam Fronts fighters in the morning of March 21. Sev Aghbyur village was the main target of the attacks which came from three border points in Turkey.

Many of the 3500 Armenians living in Kessab have fled to the nearby mountains or were evacuated to port city of Latakia. Kessab had remained the only official border crossing open in northern Syria with Turkey for humanitarian purposes.

The Syrian army tried to push back the offensive forces. At least 11 victims were reported that included military and civilian casualties whose identities are not known yet.

Meanwhile the attackers suffered many deads and injured, who were transported to Turkey under the protection of the Turkish army.

Armenia has expressed its 'deep concern' over the situation around Kessab. In a statement made from the Hague, Netherlands, where he is attending a two-day nuclear security summit, President Serzh Sarkisian described the developments around the town of Kessab as "a serious chal-

lenge" to modern-day mechanisms of protecting ethnic minorities.

"We all well remember the history of Kessab, which, unfortunately, has been full of hellish events of the deportation of Armenians during the past century," President Sarkisian said, citing the first invasion of the place by Turkish armed groups in 1909 and the second wave of deportations and massacres of the Kessab population amid the 1915 Armenian Genocide.

"The third displacement of Kessab Armenians today is a serious challenge to the 21st-century mechanisms of defending ethnic minorities. I think that everyone should realize that these parallels should be sobering for all

sides," the Armenian president underscored.

Kessab Remains Under the Control of Islamist Fighters

The Kessab committee of the Social Democrat Hunchakian Party (SDHP) has dismissed reports that the Syrian army liberated the Armenian-populated city of Kessab.

"According to confirmed information, the Islamist fighters are moving towards Latakia, where the Armenians of Kessab have found refuge," SDHP Armenia Chairman Narek Galstyan said in a Facebook post.

He said Kessab is being robbed with the stolen property being transported to Turkey. Turkish servicemen are actively supporting the rebels.

Earlier reports had claimed that the Syrian armed forces have driven the rebels from most of the city of Kessab, and are now clearing its sub-

Continued on page 4

Armenia's Controversial Pension Law to Be Amended

YEREVAN -- Armenia's top lawmaker has acknowledged "shortcomings" in the controversial law on the national pension system, promising that changes will be made in it.

Parliament Speaker Hovik Abrahamian, however, stressed on Monday that the authorities were not acting under pressure because of continuing public protests and that they expected debate on the matter.

"We find that the law does have some shortcomings and there will be a legislative change. But it won't be under pressure, but as part of debate. If we see some omissions in the law, we will address them by all means. It has nothing to do with pressure," said Abrahamian, a senior member of the ruling Republican Party of Armenia (HHK).

The Dem.am civil initiative held a rally in Liberty Square, Yerevan, Armenia, 22 March 2014

The Dem.am civil initiative held a rally in Liberty Square, Yerevan, Armenia, 22 March 2014

The remarks came just two days after thousands of members and supporters of an Armenian civil group campaigning against the unpopular pension reform held another public rally in Yerevan, threatening to resort to civil disobedience as a means of struggle

Continued on page 4

Ilham Aliyev Wants Nagorno-Karabakh and "Historical Azerbaijani" Lands Back

BAKU -- Armenia is a "fascist state" created on "historic Azerbaijani lands" that will eventually will be won back by Azerbaijan, according to Ilham Aliyev.

"Not only Nagorno-Karabakh but also a substantial part of modern Armenia is ancient Azerbaijani territory," Aliyev declared on Wednesday during celebrations of Nowruz, the Persian New Year.

"Azerbaijan will restore its territorial integrity and sovereignty," he said, according to the APA news agency. "We, Azerbaijanis, will return to Nagorno-Karabakh, other occupied lands and all historic lands of Azerbaijan. I don't doubt it," he added, pointing to his country's "growing economic and military might."

"Armenia is a fascist state," continued Aliyev. "Their national ideology is fascism, discrimination and nationalism."

"I am absolutely convinced that the growing power of Azerbaijan, our potential and forethought foreign policy will allow us to restore our territorial integrity. No other way. The course of history, our demographic development, economic potential allow us to say that the day when the national flag of Azerbaijan will flutter in Shusha, Khankendi is not far away. We need to become even stronger to do this. In the international arena, there are double standards. We are also victims of

double standards. In the settlement of international relations the power factor is coming to the foreground. We must become and are becoming even stronger," - stated Aliyev.

The bellicose remarks came amid international mediators' efforts to arrange another meeting between Aliyev and President Serzh Sarkisian which they hope will push forward the Nagorno-Karabakh peace process. Artur Baghdasarian, the secretary of Armenia's National Security Council, said on Thursday that Aliyev and Sarkisian could meet as early as next week.

Both presidents are expected to attend the global Nuclear Security Summit in The Hague scheduled for March 23-25.

Aliyev already vowed to reconquer "historic Azerbaijani lands" in Armenia during a January 21 visit to Azerbaijan's second largest city of Gyanja. He spoke there less than two days after a deadly firefight in north-eastern Karabakh which the Armenian military said was the result of a failed Azerbaijani commando attack on its frontline positions.

The armed incident led to a sharp escalation of tensions on "the line of contact" around Karabakh and the Armenian-Azerbaijani border. It also appears to have delayed the next Aliyev-Sarkisian meeting which the U.S., Russian and French mediators hoped to organize in February.

Ukraine Recalls Ambassador to Armenia Over Crimea Recognition

KIEV (RFE/RL) -- Ukraine recalled its ambassador to Armenia on Friday after warning of serious damage to bilateral ties and demanding an official Armenian explanation regarding President Serzh Sarkisian's acceptance of a disputed referendum in Crimea that led to its annexation by Russia.

A spokesman for the Ukrainian Foreign Ministry said Ambassador Ivan Kukhta was ordered to return home for consultations.

Deputy Foreign Minister Danilo Lubkivsky announced earlier in the day that the Armenian ambassador in Kiev, Andranik Manukian, has been twice summoned to the Ukrainian Foreign Minister and handed an official note.

"We appealed to Armenia to officially and publicly state that it does not recognize the annexation of Crimea," Ukrainian news agencies quoted him as saying. "We expect such a response."

"In case of statements or actions that we could interpret as unfriendly, there will be negative consequences

Ukrainian Ambassador Ivan Kukhta

for our bilateral relations," Lubkivsky warned, according to the RBK-Ukraine news agency. He did not specify those consequences, saying only that the Ukrainian side will consider taking "a broad range of measures" against Yerevan.

Asked by RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am) to comment on the development, Armenian Foreign Ministry spokesman Tigran Balayan said, "As soon as we receive the Ukrainian side's note, we will for-

Continued on page 3

Protesting Against New Pension Reform Law Dem.Am Activists Threaten to Resort to Civil Disobedience

YEREVAN -- Several thousand people gathered in Yerevan's Liberty Square on Saturday to hear leading activists of the civil group called Dem.Am (I'm Against) voicing their strong opposition to the unpopular new pension reform law and urging the Constitutional Court to ensure justice when it starts hearing the case on March 28. The civil group believes the disputed provisions of the law must be recognized as unconstitutional.

Representatives of all four non-governing parties which had filed a joint lawsuit against the pension law addressed the rally. All of them, while trying to emphasize that they were in the square as citizens to speak against the pension reform, also leveled harsh criticism at the government over failed policies in different spheres.

Gevorg Gorgisyan, a leading member of Dem.am, spoke about the possibility of confronting the government with civil disobedience. "Unpredictability has been our trump card throughout this struggle, and it will continue to be one," the young activist said. "It is quite possible that as forms of civil disobedience we will use refusal to cooperate with the authorities, we can also pay utility bills with delay or refuse to pay them at all... There is another option. On one day all of us can cash our money kept in all banks. We have plenty of such

options in our arsenal."

The provisions of the pension law, in particular, stipulate that all working citizens in Armenia born after 1973 pay five to ten percent of their salaries to private pension funds in addition to other social security payments made by their employers on the understanding that they will be able to use their accumulated contributions when they reach the retirement age, which is set at 63 for both men and women in Armenia. Many young people, including those in high-paying jobs, are skeptical about the reform as they do not trust either the government or the private funds to manage their savings for such a long period of time. Besides, many regard the compulsory nature of the law as a major violation of the Constitution.

Earlier this week, Prime Minister Tigran Sarkisian offered a dialogue to members of the civil movement, acknowledging that there could be some shortcomings in the pension law. Dem.am, however, reacted very cautiously to the offer. A statement issued by the group insisted on the complete abolition of the reform provision requiring some 270,000 Armenians to make additional contributions to private pension funds.

The rally ended in a march staged by movement activists and supporters in central streets of Yerevan.

Activists Disrupt Mining Conference, Raise Environmental Concerns

YEREVAN -- Dozens of activists raising environmental concerns in Armenia disrupted the start of a two-day international conference on mining issues that opened in capital Yerevan on Tuesday.

The event at Armenia Marriott Hotel in downtown Yerevan is organized jointly by the Armenian government and the World Bank and is entitled "Establishment of Responsible Mining: Opportunities and Challenges".

Among those attending the conference are a number of senior Armenian government officials well as foreign guests, including Jean-Michel Happi, the World Bank's Country Manager for Armenia, and the United States, British and German ambassadors in Yerevan.

With posters saying "Hands Off Armenia", "You Mine, We Die" and

others the activists, who first staged a picket outside the hotel building, broke into the conference hall, interrupting the event by their actions intended to raise awareness of environmental problems in Armenia.

They, in particular, drew the attention of those present to a number of controversial mining projects in Armenia that they claimed were causing major environmental damage.

One of the activists, Anna Shahnazarian, approached high-ranking officials, offering them a glass of water from Armenian rivers to show how polluted it is.

"Every day in our cities and our villages we drink this water from our rivers. Please, drink it. This is the water that Armenia's population drinks today because of the mines," said the environmentalist.

Harsnakar Restaurant Defendants Handed Lengthy Jail Terms in Vahe Avetian Killing

YEREVAN -- Six men have been convicted of beating to death military doctor Vahe Avetian and sentenced to lengthy prison terms as the high-profile murder trial concluded in Yerevan on Monday.

The men, who were officially listed as security guards and other employees of the Harsnakar restaurant, stood accused of attacking doctor Avetian, and several of his friends and colleagues in a violent dispute on June 17, 2012. Avetian died of severe head injuries in hospital about two weeks later. Two other army medics were also seriously injured and hospitalized.

The death of Avetian, a 35-year-old father of three, shocked the nation. The incident caused a public uproar in Armenia as hundreds of civic activists and other citizens held demonstrations at the restaurant as well as the house of its de-facto owner Ruben Hayrapetian, an affluent businessman and lawmaker affiliated with the ruling Republican party. People, in particular, protested against what they saw as impunity enjoyed by government-linked "oligarchs" and their bodyguards.

The outcry forced Hayrapetian to resign as member of the Armenian parliament and apologize to Avetian's

family. However, the controversial tycoon strongly denied any involvement in the brutal beating.

Under the court verdict published today, each of the defendants will spend 12 years in prison, a year less than demanded by the prosecutor attorney. In addition, each man will have to pay a fine of about \$250.

Families of the defendants met the verdict with angry curses. They said the sentences were too harsh and the counsel for the defense is likely to appeal them at a higher court.

Human rights activists who attended the trial acknowledged that they had expected milder sentences, but stopped short of calling them unjustified.

"The court was guided by the logic of the charges, giving equal sentences to each defendant. Of course, these are quite severe sentences. Perhaps it was a little unexpected in this sense and the angry reaction [of the defendants and family members] was probably connected with the severity of the sentences. They had other expectations," said Zhanna Aleksanian, a leading human rights activist.

"This behavior of the defendants' relatives also proves that they do not admit their guilt in an incident in which a man was killed," she added.

Armenia to Set Up Register of Armenian Genocide Victims' Names

YEREVAN -- The Armenian National Archive will compile the list of the names of Armenian Genocide victims and their places of residence.

"The register will include 200,000-300,000 names. The number of the victims exceeds one million, but it does not matter. A long time has passed and if we started this work earlier like the Jews, we would have more names now. Currently, we can only collect those names which are mentioned in documents and books," stated National Archives director Amatuni Virabyan.

The National Archive is also preparing to publish a book in Russian titled "The participation of Armenians in the First World War," which will most probably be released in Moscow.

Virabyan informed that the three-volume publication "The Armenian Genocide in the Ottoman Empire" has already been published, the first volume has been translated into English, as well.

According to Amatuni Virabyan, the Armenian nation lost the motherland as a result of the Genocide, lost a huge cultural heritage and property.

Between 1918 and 1919 a commission set up in Tbilisi by Hovhannes Tumanyan was calculating the material loss Armenians suffered during the First World War. The results were to be submitted at the Paris Conference to get reimbursement, but this never happened.

Director of the National Archive regrets that Armenians use to remember some things only from anniversary to anniversary, while he is confident the work should be permanent.

American Armenian Rose Float Association Accepted into 126th Tournament of Roses Parade

GLENDALE, CA — The American Armenian Rose Float Association, inc. (AARFA) is proud to announce that it has been accepted into the 126th Tournament of Roses Parade January 1, 2015. Though a tremendous challenge, this project is a great vote of confidence for AARFA. With skilled and talented members and supporters, the float is sure to be a success!

The Beginnings of the Tournament of Roses

The Tournament of Roses began as a promotional effort by the distinguished Valley Hunt Club of Pasadena. In the winter of 1890, the club members invited their former East Coast neighbors to warmer California for a mid-winter holiday, where they would watch games like jousting, chariot races, polo, foot races and tug-of-war. Thanks to the warmer California weather and the abundance of fresh flowers, even in winter, the club decided to add another event to these festivities: a parade of carriages decorated with hundreds of blooms. This was the start of the world-famous Tournament of Roses Parade.

Inspiring Stories The Theme for 2015

On January 1, 2015, around 45 floats will be showcasing "Inspiring Stories" down Colorado Blvd. along with high-stepping equestrian units and spirited marching bands. AARFA has many inspiring stories to share from the Ameri-

can Armenian community that has contributed much to this Nation. It is an honor to share these stories with the world during the 2015 Rose Parade.

Help AARFA Tell Your Story

This float belongs to every Armenian in the United States and around the world. One hundred years ago, the Tournament of Roses chose Mr. Pashgian, an American Armenian, as the Grand Marshall, and now, the American Armenian community will finally be represented on a float.

It is the AARFA's hope that the World Armenian communities support this float and help share the inspiring stories of the American Armenian community. AARFA is looking for corporate, media and individual sponsors who wish to support this project. Keep up with the latest information by visiting <http://aarfa.org/>.

Play About Armenian Genocide Premieres in Germany Amid Turkish Protests

The performance based on Edgar Hilsenrath's novel "The Story of the Last Thought" premiered in the sold out Drama Theatre of the German city of Konstanz. The piece tells about the mass killing of Armenians in the Ottoman Empire in 1915, the Russian Service of Deutsche Welle reports.

The theatre received a number demands to cancel the performance before the premiere set for March 21. The Turkish Consulate General in Karlsruhe asked the theatre to present different interpretations of the events to the spectators.

Dpa agency reported on March 23, quoting the Konstanz Police that a rally, featuring about 100 people, was organized in front of the theatre on the day of the premiere. The protesters were raged over the poster of the performance, picturing a man lying on

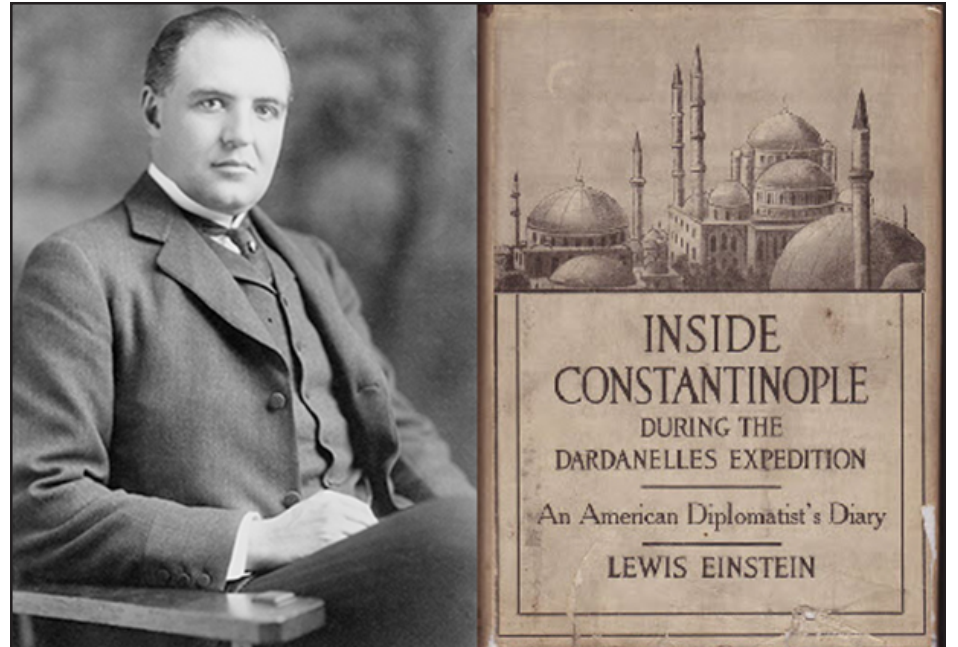
the ground covered with white cloth, with a Turkish flag waving above him. Besides, it presents a quote by Turkish Prime Minister saying "There has been no genocide in our history."

The Armenian community of the Federal State of Baden-Württemberg expressed its dismay regarding the act of protest. "Turkey's ongoing denial of the fact of the Armenian Genocide speaks about its ignorance. Its demand to distort the history even in Germany is madness. Here in Konstanz we witness an absurd struggle against the historic truth and the freedom of art."

The mission of art is to touch the pain points of the society, Peter Friedrich, member of the government of Baden-Württemberg, said. According to him, the reaction shows that art has hit the target.

"The Story of the Last Thought"

"Inside Constantinople: A Diplomat's Diary During the Dardanelles Expedition, April-September, 1915" by Lewis Einstein

FRESNO -- The Armenian Studies Program at Fresno State announces the publication of a new book, "Inside Constantinople: A Diplomat's Diary During the Dardanelles Expedition, April-September, 1915" by Lewis Einstein, published by the Gomidas Institute (London), in cooperation with the ASP.

To mark the launch of the book, Ara Sarafian (Gomidas Institute, London) will present a lecture "Saving Armenians: The United States and the Armenian Genocide Thesis, 1915" at 7:30PM on Tuesday, April 1, in the University Business Center, Alice Peters Auditorium, Room 191.

The lecture is co-sponsored by the Armenian Students Organization and the Leon S. Peters Foundation.

This talk presents new insights into the role of the United States in documenting the Armenian Genocide and publicizing the plight of Armenians in 1915. It stresses that the United States had access to vital infor-

mation about the plight of Armenians, and that the United States embassy in Constantinople was staffed by extraordinary individuals who took a high moral stand and chose not to ignore the plight of Armenians. These embassy staff were headed by Ambassador Henry Morgenthau, but also included Special Agent of the State Department, Lewis Einstein, who made his own incredible contribution to our understanding of the Armenian Genocide.

Ara Sarafian is an archival historian specializing on late Ottoman history. He is the director of the Gomidas Institute, which is a leading research and publication center related to modern Armenian history.

The lecture is free and open to the public. Parking available at Fresno State Lots P5 and P6 with a free parking pass using code number 273411.

For more information on the exhibit please contact the Armenian Studies Program at 278-2669.

Armenian Church & Monastery Complex Restored in Cyprus

NICOSIA -- On March 17, 2014, U.S. Ambassador to Cyprus, John M. Koenig, hosted an event to celebrate the restoration of the Armenian Surp Asdvadzadzin (St. Mary's) Church and Monastery complex located in the Turkish sector of Nicosia, one of Cyprus' most significant cultural heritage sites, KP Daily News reported.

Through its partnership with the United Nations Development Program (UNDP), the United States Agency for International Development funded the multi-year, multi-million-dollar renovation, which brought Armenian Cypriots, Greek Cypriots and Turkish Cypriots together with international experts. Between 2006 and 2013, architects, engineers, planners and crafts people restored the site to international standards, ensuring that it is preserved for future generations.

"Fundamentally, there is no greater reflection of respect than

assisting others to preserve their heritage. That respect is manifest in the work that was done here," noted Ambassador Koenig in his remarks at the event, which included all of the representatives of all of the island's religious communities. "The United States is a longstanding supporter of initiatives like this that demonstrate in the most tangible way how conservation and heritage can build bridges between fractured communities. Sharing the responsibility for preserving such incredible places builds trust and, through projects like this, Cypriots are building a better, more peaceful, future."

According to UNDP Program Manager Christopher Louise, the site with an architectural record of over 700 years is "evidence of the island's rich and multicultural past. As important, it is now a restored symbol of Cyprus' future where religion, culture and education can contribute to reconciliation."

tells about the events taking place during the First World War. This is a story of an Armenian in the Ottoman Empire, a

witness of the Armenian Genocide.

DEPOP Research Group Concludes International Speaking Tour on Armenia's Emigration Trends

The DEPOP Research Group, in partnership with AGBU and the Kololian Foundation, has just concluded a worldwide tour to present its report "The Depopulation Crisis in Armenia." The group's stop in California, which followed events in Beirut, Paris, Toronto, New York, was organized by the AGBU Western District and drew over 250 guests to the Glendale Central Library. There, guests weighed in on a new dialogue about emigration, demographic and socioeconomic challenges in Armenia today and possibilities for building a stronger future for the republic.

The report, which was first introduced at a United Nations Population Fund conference in Yerevan in October 2013, is based on extensive fieldwork conducted across Armenia. For more than a year, four independent research teams, selected by the International Center for Human Development in Yerevan on behalf of the Kololian Foundation, gathered data on the ground.

The researchers include Dr. Khatchik Der Ghougassian of the Hrayr Maroukhian Foundation; Veronica Aghajanyan, Ani Avetisyan, Tatevik Hovhannisyanyan, Elena Kozhemyakina, Elena Muradyan, and Elina Sahakyan of the Russian-Armenian (Slavonic) University; Kristine Antonyan, Karlen Khachatryan, and Haik Sargsyan of Yerevan State University; and independent researchers Arshak Balayan, Armen Gakavian, and Avetik Mejlumyan.

The DEPOP teams' focus groups, interviews, media monitoring and surveys revealed startling statistics: a near 20% drop in Armenia's population over the past two decades. Their research shows that although those numbers were initially tied to a lack of economic opportunities, in recent years, families with higher earnings are even more likely to leave the country.

In light of these findings, the DEPOP group proposed recommendations, which they shared with the Glendale audience. Vahan Kololian, co-founder of the Toronto-based think

tank the Mosaic Institute and the sponsor of the DEPOP project, pointed to the need for the Armenian diaspora to help reverse these demographic trends. Using Israel and its repatriation efforts as a case study, he called on diasporans to join together in their efforts to help Armenia.

In his address to guests at the AGBU Central Office in New York, Kololian remarked that "the Armenian people have a history of uniting in the face of crisis. The country's readily declining population is yet another crisis that we must resolve together, whether it is by investing in local businesses and micro-lending or by engaging with the Ministry of Diaspora to support civic projects that lead to greater citizen involvement."

The first step to bringing about meaningful change, he continued, is to strengthen civic institutions across Armenia and to organize public discussions, which they were able to initiate with the AGBU Western District as a partner. The presentation prompted the audience members who filled the Glendale Central Library to ask questions, offer comments and share anecdotes. Krekor Karaguezian, the AGBU Western District chair, noted that "this event was the first of its kind to raise awareness within our local community in the Los Angeles area about what is now unfolding in Armenia. Our members left with new insights into the current situation, inspired to do what they can to strengthen the democratic process and create a prosperous future for our country and our people. We are thankful for the support of the Kololian Foundation and the young researchers who helped to create this important platform."

With its first international tour complete, the DEPOP Research Group is now seeking to partner with local civic groups to encourage transparency and participatory decision-making and to empower Armenian youth country-wide.

To learn more about the DEPOP group, and to download a copy of the report "The Depopulation Crisis in Armenia," please visit www.depop.am.

Controversial Pension Law

Continued from page 1

unless their demand for scrapping the controversial law was met by the government.

Representatives of several opposition and non-governing parties also took part in the rally, leveling harsh criticism at the government over what they described as a disgraceful piece

Exhibit at the Fresno State: "Remembering the Armenians of Bitlis"

FRESNO -- The Armenian Studies Program at Fresno State in cooperation with the Gomidas Institute (London), and the Leon S. Peters Foundation present "Remembering the Armenians of Bitlis" an exhibit to be open from March 30 to April 30, 2014, on the second floor of the Henry Madden Library.

A special opening reception to highlight the exhibit of rare photos, documents, and maps from the Bitlis area will be held from 3:00-4:00PM on Sunday, March 30, on the second floor of the Madden Library. The hors d'oeuvres reception is free and open to the public.

Immediately following the reception Ara Sarafian of the Gomidas Institute will present a talk, "Down and About Bitlis: An Exhibition on Bitlis Armenians on the Shores of Lake Van (March 1-2, 2014)" at 4:00PM, in Room 2206 of the Madden Library, next to the exhibit area.

On March 1-2, 2014, the Gomidas Institute with the support of the Armenian Studies Program at Fresno State, held an extraordinary exhibition in Tatvan, on the shores of Lake Van, entitled "Bitlis Ermenileri" (The Armenians of Bitlis). This event was part of the Gomidas Institute's "bridge-building initiative" which was started in June 2013 to build contacts between Armenians, Turks, and Kurds.

The Bitlis Armenians exhibit was based on key ethnographic maps and photographs depicting the Armenian presence in the Ottoman province of Bitlis before 1915. These were the result of extensive academic research at the ABCFM Archives (Houghton Library, Harvard University), Mt. Holyoke College Archives (Mass.), AGBU Nubarian archives (Paris), and the Ottoman Prime

Ministry Archives (Istanbul). The exhibition was shown at the Tatvan Cultural Center with the support of the local mayor's office as well as several other organizations in Bitlis and surrounding areas.

This exhibition was the first such event in eastern Turkey and was attended by a whole spectrum of people from students and workers to local politicians and members of the Turkish Parliament. The Turkish Human Right's Association (especially its committee against racism and discrimination) supported the event and sent three of its members to attend the opening.

Ara Sarafian is an archival historian specializing on late Ottoman history. He is the director of the Gomidas Institute, which is a leading research and publication center related to modern Armenian history.

The reception and lecture are free and open to the public. Parking is free at Fresno State on Sundays-Lots P30 and P31, entering at Shaw and Barton Aves.

For more information on the exhibit please contact the Armenian Studies Program at 278-2669.

Islamist Fighters Attack on Kessab from Turkey

Continued from page 1

urbs. According to these reports army units have killed 250 rebels on the outskirts of Kessab, moving from the Turkish border.

In related development, members of the Armenian National Assembly Samvel Farmanyanyan, Naira Karapetyan, Levon Martirosyan, Arman Sahakyan, Tevan Poghosyan and Edmon Marukyan have left for Syria on March 24 to assess the situation about Kessab on the spot.

The Governor, the Mayor and other high-ranking officials in Latakia have assured the Armenian delegation that the Syrian government is taking all possible measures to ensure the return of Kessab Armenians to their native lands.

Upon their return to Armenia, the lawmakers will present their proposals to the National Assembly and the Government, after which the future steps will be determined and the mechanisms of possible aid will be worked out.

Ukraine Recalls Ambassador to Armenia

Continued from page 1

mulate our response and decide whether or not we will publicize that response."

The Ukrainian protest stems from President Serzh Sarkisian's remarks made during Wednesday's phone call with his Russian counterpart Vladimir Putin. Sarkisian was cited by his press office as saying that the weekend referendum on Crimea's secession from Ukraine, condemned as illegal by the international community, was "yet

of legislation.

Many young Armenians, including those in high-paying jobs, are skeptical about the reform as

another example of the realization of peoples' right to self-determination through a free expression of will."

The United States on Thursday criticized Sarkisian's remarks on Crimea, with John Heffern, the U.S. Ambassador in Yerevan, calling them "very unfortunate." There has been no reaction yet from the European Union. Both the U.S. and the EU have imposed sanctions on top Russian officials and members of Putin's inner circle in retaliation for the Black Sea region's annexation.

they do not trust either the government or the private funds to manage their savings for such a long period of time.

ԲԱՅ ՆԱՄԱԿ ԳՈՑ ԱԿԱՆՁՆԵՐՈՒՆ

ՈՍԿԱՆ ՄԻՄԻՔԱՐԵԱՆ

Առաջին անգամ Յունուար 19, 2014 թուականին հայկական մամուլի զանազան էջերին կարդացինք կոչ-բաց նամակ մը, ուղղուած Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Պատկառելի Կեդրոնական Վարչութեան, գրուած՝ խումբ մը Մեկգոնեանցի շրջանաւարտներու կողմէ:

Կասկած չկայ մեր մտքին մէջ, որ այս նամակին տուն տուող պատճառները արդարացի են, ազնիւ եւ յոյժ գնահատելի, որովհետեւ անոնք կը բխին հայ հոգիներէ, որոնք կը տառապին մասնաւորաբար Սուրբիոյ մէջ ապրող եւ մահուան դէմ ամէն օր պայքարող եւ մաքառող իրենց եղբայրներուն եւ քոյրերուն հանդէպ ունեցած սիրոյ անկեղծ զգացումներէն:

Անհրաժեշտ չենք նկատեր անգամ մը եւս մանրամասնօրէն անդրադառնալու սուրբիոհայ մեր եղբայրներուն եւ քոյրերուն օրհասական վիճակին մասին: Հայ եւ օտար մամուլի էջերը լեցուն են նկարագրութիւններով զոհերուն հանդէպ գործադրուած անմարդկային վերաբերմունքին, որուն մէջ պատասխանատուութեան իրենց բաժինը ունին գեր-պետութիւնները անպայման: Կը թողունք այդ բաժնի վերլուծումը մասնագէտ քաղաքագէտներուն:

Մեզի համար անհրաժեշտը՝ համայն Սուրբիոհայ գաղութն է, հոն ուր երբեմն ծիլ արձակեցին՝ թուրք արիւնարբու բռնակալին ետեւանէն, Տէր Զօրի կիզիչ անպատաներէն մագապուրծ ազատած հայրերին եւ կերտեցին հայաշունչ փոքրիկ գաղութներ, օգտուելով բարեացակամ արաբ ժողովուրդի ասպնջականութենէն:

Երբեմնի այդ հայաճոծ գաղութները, դժբախտաբար ենթակայ են այսօր հայաթափումի, որքան ալ մենք յորդորենք բարձր բեմերէն որպէսզի չհեռանան անոնք սուրբիական հայրենիքէն: Պարապ տեղը չէ ըստած որ «կրակը ինկած տեղը կ'այրէ»: Դիւրին է յորդորել երբ վտանգը չի սպառնար մեր անմիջական շրջապատին եւ ընտանիքին:

Սուրբիոհայ գաղութը անպատրաստ էր այսպիսի ճգնաժամային արհաւիրքի մը, նոյնքան եւ անպատրաստ էին համապիւռ հայութեան մեր կառույցներն ու կազմակերպութիւնները եւ մասնաւոր հայրենի կառավարութիւնը, որ ինքնին արդէն կը տապալակ իր ներքին եւ արտաքին քաղաքական, տնտեսական եւ ընկերային հարցերով, նամանաւանդ՝ արտագաղթի արհաւիրքով:

Սուրբիոհայութեան ուղղուած ամէն տեսակի օգնութիւն գնահատելի է անկասկած եւ օրհնաբեր մեր եղբայրներուն եւ քոյրերուն, մասամբ մեղմացնելով անոնց ամէնօրեայ ապրուստի մտահոգութիւններն ու տառապանքները: Ահաւասիկ՝ մեկնելով այս տրամաբանութենէն, կոչ ուղղուած է Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Պատկառելի Կեդրոնական Վարչութեան գոց ականջներուն,

պիտի ուզէի աւելցնել նաեւ այստեղ՝ բաց, բայց կոյր աչքերուն:

Հակառակ որ Մեկգոնեանցի չեմ, բայց մօտէն ծանօթ եմ այդ լեզուի եւ մշակոյթի դարբնոցին եւ անկէ շրջանաւարտ եղող հակա սերունդի մը հայրենասէր եւ հայասէր երիտասարդ եւ երիտասարդուհիներուն, որոնք տարիներու ընթացքին որպէս աւարտականներ՝ սերունդներ պատրաստեցին սփիւռքի զանազան գաղութներուն մէջ, նամանաւանդ հայկական վարժարաններէն ներս:

Գիտակցելով հանդերձ այս բոլորը, Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Պատկառելի Կեդրոնական Վարչութիւնը որոշեց փակել վարժարանը, բողոքի եւ պոռթկումի հակայ ալիքներ յառաջացնելով՝ նախ կիպրահայ գաղութէն ներս, ու ապա մասնաւորաբար համապիւռ Մեկգոնեանցիներուն մօտ: Պէտք կա՞յ անգամ մը եւս արծարծելու այս որոշումը. չեմ կարծեր, որովհետեւ աւելի կարեւոր է այսօր խօսիլ վերաբացումի աշխատանքներուն մասին, քան թէ յամենալ անցեալի սխալներուն վրայ: Երթանք առաջ.....:

Այսօր՝ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը կը գտնուի աւելի լուրջ մարտահրաւէրի մը առջեւ. «փրկել սուրբիոհայ երիտասարդութիւնը» գոյութեան ակնարկը սպառնալիքներէ, եւ անոնց ջամբել հայցի դատարարութիւն, ֆիզիքապէս ապահով եւ հոգեպէս հանդարտ վայրի մը մէջ:

Վստահաբար՝ այս աստուածահաճոյ եւ ազգային սրբազան առաքելութեան գործին իրենց նապատը պիտի բերեն մեր բոլոր միութիւններն ու կազմակերպութիւնները, նամանաւանդ մեր կաթողիկոսութիւնները, որոնք մինչեւ այսօր թերացած են իրենց առաքելութեան մէջ, որովհետեւ իրենց կը պակսի կամքը՝ խօսքէն գործի անցնելու:

Մեկգոնեան Հաստատութիւնը, անգամ մը եւս կը դառնայ Սփիւռքի նաւաբեկեալ Արեւմտահայերէնի փարոսը, օգտագործելով արդիական ուսումնական գիտարուեստ, ստեղծելով նոր պայմաններ, հայեւրէնը կրկնակի մատչելի ընելու համար նոր հասակ առնող, բայց հայ լեզուի նկատմամբ անտարբեր երիտասարդութեան:

Մեկգոնեան Հաստատութիւնը որպէս զիշերօթիկ վարժարան, նոր աւելի եւ արիւն պիտի սրսկէ նաեւ կիպրահայ գաղութին, այնտեղ կազմակերպելով գրական եւ մշակութային երեկոներ, թարմացնելով եւ ճոխացնելով փոքրիկ այդ գաղութը, ուր առիթ ունեցած եմ ազգային եկեղեցական կեանքէն ներս ծառայելու կարճ ժամանակով:

«Հերթը մի պահ քոնն է հիմա» Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւն: Մի՛ յուսախաբ ըներ քու նուիրեալներդ եւ մի՛ զլանար նուիրական այս մեծ գործը ազգիդ զաւակներուն, որոնց տէր կանգնած ես առաջին օրէն, ըստ կազմակերպութեանդ սահմանադրական օրէնքներու տրամադրութիւններուն:

ԼՍՈՂ ԿԱՅ՝.....

ԱՐԱ ՇԻՐԱԶ

ՄԵՆԱՆԻԱ ԲԱԿԱԼԵԱՆ

Մարտի 18ին կեանքի 73-րդ տարում ծանր հիւանդութիւնից յետոյ մահացաւ քանդակագործ Արա Շիրազը: Արա Շիրազը մահացել է «Նաիրի» բժշկական կենտրոնում: Քանդակագործը ծայրայեղ վատ վիճակում հիւանդանոց էր տեղափոխուել 2014 թ. Փետրուարի 24-ին: Բժիշկներն արտոքոչել էին գլխուղեղի արեան շրջանառութեան սուր խանգարում, զարգացել էր պոլիօրզանային անբաւարարութիւն:

Արա Շիրազը արուեստագէտի իր անհատականութիւնը, դիմագիծն ու ոճը գեղարուեստական մտածողութեան, արտայայտչաձևերի բազմազանութեան մէջ է դրսևելու, մասնաւորապէս քանդակի ռեստիտուտի ձևերի, որոնց դրսևորումները յուշարձաններ, դիմաքանդակներ, մահարձաններ, յուշատախտակներ են՝ մեր քաղաքային կեանքը հարստացնող: Այդ ձևերը սակայն յաճախ այնպիսի փոփոխութիւնների են ենթարկուել, որ քանդակարուեստի բոլորովին տարբեր ոճ ու մտածողութիւն են ի յայտ բերել: Այսպէս՝ դժուար է Ալեքսանդր Միսանիկեանի արձանին գուզադրել-համարել «Արքայ», «Ինֆորկտուս», «Ռեյնֆֆներ» եւ մի շարք համանման գործեր:

Երեւանի կենտրոնական հատուածներից մէկում տեղադրուած Ալ. Միսանիկեանի արձանից յետոյ նրա աչքառու քանդակներից անշուշտ Անդրանիկի յուշարձանն է. ազգային հերոսի ոգեկանութիւնը, ուժն ու նպատակայնութիւնը, նաեւ համաժողովրդական իրեայը մարմնաւորելու նրա սեւեռուն ձգտումը՝ արտայայտուած հեծեալի երկնօդ կերպաւորումով, չնայած ընդունուեց եւ գնահատուեց ոչ միանշանակօրէն, սակայն իր մէջ դրուած գաղափարի ընդգծուածութեամբ հետաքրքրութիւն է յարուցում:

Մոնումենտալ քանդակագործութեան ասպարէզում՝ բազմաթիւ յուշարձան-մահարձան-յուշատախտակներում նա բնականաբար դասական քանդակագործութեանն է հետեւել (Վ. Սարգսյան, Ս. Փարաջանով, Հ. Շիրազ, Ս. Կապուտիկեան՝ Կոմիտասի անուան գբօսայգու պանթէոն, Պ. Սեւակի, Ե. Չարենցի, Տ. Պետրոսեանի յուշարձաններ եւ այլն)՝ հարազատ մնալով կերպարի իրական թելադրանքին: Դիմաքանդակների մի քանի արտայայտութիւններում Արա Շիրազը հասել է կերպարի հոգեկերտուած քային առաւել ամբողջացման՝ ներ-

քին ճանաչողութեան, հոգեբանական խտացումների շնորհիւ, նիւթը ենթարկելով իր կամքին եւ արուեստի անդիմադրելի ուժին, հասել չիրաւի տպաւորիչ արդիւնքի. այդպիսիք են «Պաբլօ Պիկասօ», «Սեթ Ռաշմաջեան», «Ռոբերտ էլիբեկեան», «Էդուարդ Սարգեան» գործերը:

2010-ին Երեւանի ժամանակակից արուեստի թանգարանում բացուած երեքի ցուցահանդէսը՝ Ռ. էլիբեկեանի, Էդ. Սարգեանի, Ա. Շիրազի գործերի, արուեստագէտներ, որոնք 60-ականների, ինչպէս ընդունուած է համարել, «Գեղագիտական այլախոհութիւն» շարժման՝ կերպարուեստի ոլորտում ամենավառ ներկայացուցիչներից էին, չիրաւի իրադարձութիւն էր տարուայ մշակութային կեանքում: Արա Շիրազի ներկայացրած աշխատանքները շատերի համար նորութիւն էին, անակնկալ՝ արտայայտչաձևերի, մինչ այդ հանրութեանը ծանօթ իր կիրառած միջոցների, լուծումների առումով, իրեն բնորոշ դասական մտեցումներից շատ տարբեր: Քանդակային ձևախեղումների, այսպէս ասած բաստրակցիայի միջոցով նա աւելի հասանելի էր դարձրել մարդու հոգեկան ապրումների, ներաշխարհային դրամատիկ վիճակների հաղորդակցումը, նաեւ կարծես ցոյց տուել որեւէ գաղափարի նիւթականացման ընթացքի ոչ միայն բարդութիւնը, նաեւ դրա որոշակի կորատի անխուսափելիութիւնը: Այս զգացողութիւնները նա արտայայտել էր զուսպ յորինուած քննրով, ձեւաձաւալների՝ երբեմն մինիմալի հասնող միջոցներով՝ եւ դա տպաւորիչ էր:

Այս ցուցահանդէսի առիթով տպագրուած կատալոգում նա այսպիսի գրութիւն է թողել. «Կեանքում ինձ ներշնչողը սէրն է, որ արարում է արուեստ, ամէն ինչ, որ վերջ չունի... Կեանքը մի կղզի է, ուր գալիս ես, ապրում ու հեռանում: Ես գիտեմ, որ մեր հեքիաթը շարունակուող է, ու ես ապրում եմ այս հեքիաթ կղզում, որը կոչում է Հայաստան»:

Նրա կեանքը կը շարունակուի իր հեռանալուց յետոյ էլ, կը շարունակուի իր ներշնչանքներում՝ ազգային արուեստում թողած իր հետքով, իր հարուստ ժառանգութեամբ:

Արա Շիրազը ծնուել է 1941թ., Յունիսի ծ-ին, Երեւանում, բանաստեղծների ընտանիքում՝ Յովհ. Շիր-

Վերջին Լուրերու Համար

 Հայ news.am

ԻՐԱՔԷՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ. ՖԱՅԵԶԻՆ ՑԱԻՐ ԵՒ ԿՈՉՈՒՄԸ

ՀՐԱՅՐ ՃԷՊԷՃԵԱՆ

Մեր իրականություն մէջ կան տարբեր «պարունակով» հայեր: Եթէ մէկ կողմէ կան իսլամացած(ուած) հայեր, կան նաև քրտացածներն ու, տակաւին, արաբացածները: Եթէ տակաւին չհաշուենք այն բազմահազար (եւ թերեւս աւելի) հայերը, որոնք ժամանակի ընթացքին եւ տարբեր հանգրուաններէ անցնելով՝ ձուլուած են հոս ու հոն՝ տարբեր երկիրներու ու գաղութներու մէջ: Հոն միայն պատմութեան արխիւները բանալով է, որ կը գտնես անոնց արմատները, թէ՛ անոնք ժառանգորդներն են ազգային ու հին աւանդ ունեցող ժողովուրդի մը:

Այս երեւոյթները մեր պատմութեան անցած «սեւ» փորձառութիւններուն հետեւանքներն են՝ հայութեան եւ հայրենիքի վրայ կատարուած յարձակումներ, տեղահանութիւններ, իսկ ամէնէն ասաւորը՝ ցեղասպանութիւն, հայրենի հողէն արմատախիլ ըլլալ, կորսնցնել Արեւմտահայաստանն ու Կիլիկիան: Յրուեցանք քիչ մը ամէն տեղ, թէեւ կրկին կազմաւորուեցանք եւ կազմակերպեցինք մեր սփիւռքեան կեանքը, բայց մնաց ու տակաւին դամոկլեան սուրի նման մեր վերեւ կախուած կը մնայ ձուլումի ու ալյասերումի երեւոյթն ու վտանգը, իսկ ասոնց իբրեւ հետեւանք՝ լեզուն եւ արմատներուն կառչածութիւնը կորսնցնելու իրավիճակը:

Ֆայեզ ժըրժեսը ծնած է Պաղտատ, 1966-ին: Մօրը՝ Էլ-Լիւի ընտանիքը եղած է հայ, որ Մարտինի տեղահանուած է Ցեղասպանութենէն ետք եւ հաստատուած՝ Պաղտատ, Իրաք: Կարելիութեան սահմաններուն մէջ Էլ-Լիւի փորձած է հայ մեծնալ, բայց իրեն վիճակուած է ամուսնանալ տեղացիի մը հետ եւ կազմել բազմանդամ ընտանիք մը՝ հինգ զաւակներէ բաղկացած: Ֆայեզ միակ մանչ զաւակն է՝ չորս քոյրերու կողքին:

Ֆայեզ չէ ճանչցած իր հայրը: Երեք ամսուան էր, երբ իրաքցի հայրը կորսնցուցած է եւ ճաշակած է որբ մեծնալու դառն իրականութիւնը: Բայց ասիկա թափ տուած է մօրը, որ պէտք է ֆայեզին դաստիարակութեան մէջ աւելի արմատանայ հայկական ինքնութիւնը: Այսպիսով կը սկսի Ֆայեզի հայկական ինքնութեան ճանաչման եւ կազմաւորման գործընթացը:

1970-ական թուականներուն փոքր պատանի Ֆայեզ կը հասնի Այնճար՝ Լիբանան եւ կ'ընդունուի հայ կաթողիկէ վարժարան՝ իբրեւ գիշերօթիկի սան: «Այնճարը եղաւ

իմ հայկական ինքնութեանս կերտումին կարեւոր շրջանը: Հոն է, որ սրտիս ու հոգիիս մէջ լեցուեցաւ հայուն հպարտութիւնը» կ'ըսէ Ֆայեզ: Իսկ հպարտութիւնը՝ Ֆայեզի անգիր ըրած առաջին փոքր բանաստեղծութենէն փոխանցուած է. «Հայ եմ ես, հայ եմ ես, քաջ վարդանին թոռն եմ ես»: Վարդանի թոռը ըլլալու գիտակցութեամբ եւ հայերէն տառերն ու լեզուն սորվելու իրողութեամբ, գէթ սկզբնական շրջանին, Այնճարը կարեւոր դեր կ'ունենայ Ֆայեզի կեանքին մէջ:

Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմին (1975-1976) Ֆայեզ ստիպուած կ'ըլլայ վերադառնալ Պաղտատ: Իրաքի մէջ փորձառութիւնը կ'ըլլայ խառը: Կ'անջատուի հայութենէն, սակայն ատրիակ «դիտումնաւոր չէր», կը շեշտէ Ֆայեզ: «Կեանքի պայմանները շատ դիւրին չէին, Իրաքի մէջ որպէս հայկական գաղութ՝ շատ մեծ կարելիութիւններ չունէինք», կը շարունակէ ան: Ֆայեզ այսօր տակաւին կրնայ հայերէն կարդալ, բայց բառամթերքը եւ անոնց նշանակութիւնը բաւական մոռցած է:

1995-ին Ֆայեզ կ'ամուսնանայ Նաուալիին հետ, կը կազմեն ընտանեկան բոյն մը: Նաուալը հայկական Թիւֆենքճեան ընտանիքէն է, անոր ծնողները Ցեղասպանութենէն ետք հաստատուած են Իրաքի հարաւային շրջաններ: Նաուալ եւ իր ընտանիքը մաս կը կազմեն արաբացած հայերու խմբակին:

Ֆայեզի, նաեւ՝ Նաուալի, ցաւը կը սկսի, երբ կ'ունենան իրենց անդրանիկ մանչ զաւակը: Ան կը ծնի անկար ու հիւանդ: Ֆայեզ, որ արդէն ճաշակած էր որբութեան եւ առանց հօր գուրգուրանքի կեանքը, կը տազնապի իր զաւակին հիւանդագին վիճակին ի տես: Իր զաւակին առողջական այդ տազնապալի վիճակին հետ կը սկսի մեծնալ նաեւ Ֆայեզի ցաւը:

Սակայն Ֆայեզի ցաւը զինք չառաջնորդէր յուսահատութեան եւ յուսալքումի: Ան սորված էր, որ «վարդանի թոռն է», եւ թէ ինք «Քաջ հայն է»: Ու տակաւին. «Մայրս մեզի պատմած էր տեղահանութեան ընթացքին իր ծնողաց կրած գրկանքներուն մասին», կ'ըսէ Ֆայեզ: Ուստի կարելի չէր, որ «Ես յուսահատ էի, երբ իմ մեծ ծնողքս կրցան ապրիլ այդ բոլոր կոտորածներէն ետք»:

Ֆայեզ կը գիտակցի, թէ իր ցաւի կեանքը պէտք էր վերածել նուիրականութեան, ծառայութեան՝ հաւաքական աշխատանքի համար:

Շաբ.բ էջ 19

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՊԱԼԱՄԱՆՏ ԶԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ ԱՐԵՎՍԱԶԱՅԵՐԷՆԻ ՊԱՅՊԱՆՈՒՄԻ ԱՆՐԱԺԵՇՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Երեքշաբթի 11 Մարտ, 2014-ին, Լիբանանի Պալամանտ Համալսարանի Բանասիրական Բաժանմունքը կազմակերպեց դասախօսութիւն մը: Նիւթը՝ «Արեւմտահայերէնի վտանգուած վիճակը արդեօք կը մտահոգէ՞ բոլոր Լիբանանցիները»: Դասախօսն էր ընկերալեզուաբան՝ Դոկտ. Արտա Ճէպէճեան, որուն ուսումնասիրութիւնը կեդրոնացած է արեւմտահայերէնի վտանգուած կարգավիճակին եւ անոր պահպանումի անհրաժեշտութեան վրայ:

Դոկտ. Ճէպէճեան իր ելոյթը սկսաւ մատնանշելով աշխարհի վրայ գոյութիւն ունեցող 6000 լեզուներէն 3000-ին նախատեսուած անհետացումը 21-րդ դարուն ընթացքին: Ան բացատրեց UNESCO-ի չափանիշները լեզուի մը վտանգուած կարգավիճակ ստանալու նկատմամբ: «2012-ի Փետրուարին, UNESCO-ի վտանգուած լեզուներու Ցանկին վրայ արեւմտահայերէնի գետեղումը ահազանգ մըն

է, որ հիմնուած է երեք տուեալներու վրայ՝ խօսողներու տարիք, խօսողներու թիւ եւ սերնդական փոխանցումի վրայ: Այս իմաստով արեւմտահայերէնը դասուեցաւ որպէս անպայման վտանգուած՝ (definitely endangered) ինչ որ կը նշանակէ, թէ արեւմտահայերէնը կրնայ կորսուիլ յաջորդ 100 տարիներուն», -ըսաւ ան:

Դոկտ. Ճէպէճեան ապա ներկայացուց իր ուսումնասիրութիւնը եւ անոր բաղկացուցիչ մասերը: Ան վեր առաւ հայ հաւաքականութեան Լիբանան հաստատուելու պարագան եւ այդ որպէս արդիւնք Ցեղասպանութեան: Դասախօսը անդրադարձաւ այն իրողութեան, թէ ինչպէս հայը ինքզինք «կղզիացուց լիբանանեան հաւաքականութեան մէջ, որովհետեւ կար հրամայական մայրենի լեզուի պահպանումին»: «Հայը ընկերային եւ մշակութային կապերը ոչ հայերու հետ

Շաբ.բ էջ 19

ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՒԻՐՈՒՄԸ
ԱՅՆԹԱՊԻ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ 94-ՐԴ ՏԱՐԵԳԱՐՁԻՆ

Կազմակերպութեամբ՝
ԱՅՆԹԱՊԻՑԻՆԵՐՈՒ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Գլխաւոր լեզուագէտ
ՏՕՐԹ. ՌԱՖԻ ԴԱՍԱԽԱՆԵԱՆ
կղզի պիտի ունենայ նաև
Հայրենի Թանգարանի արտնայնագէտ՝
ՇԱՀԷՆ ԽԱՉԱԾՈՒՐԻԱՆ
Աշխարհամոլ ճկարիչ ՅԱՆՈՐ ՑԱԿՈՒՐԻԱՆԻ յիշատակին

Կիրակի, Ապրիլ 6, 2014, կեսօրէ ետք ժամը 5:00-ին
Կղզեակի Սր. Գրիգոր Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցոյ «Գոյումճեան» սրահին մէջ
1510 E. Mountain St., Glendale, CA 91207

ՀԻՐԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ԾԽՈՎ ՀՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԷՔ ԲՈՒՆՈՒԿ

ARMENIAN AINTABTZZY CULTURAL ASSOCIATION
Presents
THE 94TH ANNIVERSARY COMMEMORATION OF AINTAB HEROIC RESISTANCE

Keynote Speaker
DR. RAFFI BALABANIAN
and
World Renowned Painter
HAGOP HAGOPIAN MEMORIAL
By Art Historian
SHAHEN KHATCHADOURIAN

Sunday, April 6, 2014, at 5:00 p.m.
St. Gregory Armenian Catholic Church - Kouyoumjian Hall
1510 E. Mountain St., Glendale, CA 91207

RECEPTION ALL ARE WELCOME
Visit the Aintabtzzy web page: www.noraintab.org

ՀԱՅՐ ԿՈՄԻՏԱՍԻ ՅԵՏՄԱՅՈՒ ԳՈՂԳՈԹԱՆ (ԻՐԱՊԱՏՈՒՄ)

ԳՐԻԳՈՐ ԶԱՆԻԿԵԱՆ
Գրող, հրատարակագիր
«Ուկե գրիչ» մրցանակի
դափնեկիր

Այսպես չպետք է սկսուէր այս պատմութիւնը, բայց եթէ արդէն սկսուել է, հեղինակն ինչ կարող է անել:

Ծննդեան տարեդարձի առաջօրեան Սեղբոս Ակնունին, ինչպէս միշտ, վաղ գարթնելով, ածիլուեց, օծանուեց, երկար մտմտաց ու վիլ-ժուիֆ՝ հայր Կոմիտասին այցելելուց յարմար անելիք չգտաւ: Չնայած Շաբաթ՝ հանդիպման օր չէր, ուզեց անսպասելի յայտնութեամբ հանձնք պատճառել ծերուկին: Պատուիրանային ամենասխառն ուրախութիւնը մերձաւորին ուրախութիւն պատճառելը չէ՞: Խնամատար յանձնարումը, երբ վիլ-ժուիֆը արդարեւ սպաքինարանի երեք տարուայ բուժումը արդիւնք չտուեց, վիլիննա՝ Ֆրէյդի մօտ տանելն էլ չստացուեց, վարդապետին վիլ-ժուիֆի համեմատաբար էժանագին ապաստարանը փոխադրեց ու նրա նկատմամբ կարծես իր պարտքը կատարած համարեց: Նախկին ուշադրութիւնը գլացաւ:

Ետ-ետ փախչող, քունքերը մերկացնող մագերը սանրելիս՝ հայելին ծեփծեփուն ցոլցում, հեզնաժպիտով էր յիշեցնում, որ երբ Կոմիտասին Պոլսի թուրքական գինուորական հիւանդանոցից Փարիզ բերեց, գուռը գանգուրներով սորբոնական ուսանող էր: Ռուսիական «Տասիօ» նաւով իրենք տասնութ օր նոյն խցում ճամբորդեցին, ու ամէն գիշեր, հէնց հայր սուրբը նիրհում ու ինքը ճրագը յանգցնում էր, նրա ճակատին լուսապսակ էր ճառագում: Վերջին օրը չհամբերեց, յիշատակի համար լուսանկարեց քնած վարդապետին: Փարիզում այդ լուսանկարը չալտածել, փակցրել էր ուսանողական օթեւանատան սնարին: Սեւամորթ, շեղաչք, կապտաչ դասընկերուհիները, որոնց ազատ երեկոները հիւր էր հրաւիրում, անկողնի մօտ, մերկանալիս կամ հագնուելիս, լուսանկարին էին նայում, հարցնում:

-Յիսուս Քրիստո՞սն է:
Ինքը չէր պատասխանում...

Արագընթաց վայրաշարժը մշուշը պատառոտելով, աշնանային դաշտանտառի խոնաւ ընդարմութիւնը ցնցելով, վիլ-ժուիֆի էր սուրում ու որքան մօտենում էր մերձաւանին, այնքան տիրար Ակնունու տարեդարձի տօնակալութիւնը չքանում, տազնապով էր համակուում: Այդ գագացողութիւնն իրեն ծանօթ էր, միշտ էլ մինչեւ ապաստարան չէր հասնում, վարդապետին խշտեակին մեկնուած չէր տեսնում, չէր հանգստանում: Դեռ քանի տարի հոգեբուժարանի ծանօթ աստիճաններով բարձրանալիս նոյն խուլքը պիտի իրեն համակէր, վարդապետը երբեք փրկուելու էր, որ ինքն էլ փրկուէր:

Անսպասելի ներս մտնելը վարդապետը չզգաց: Թերեւս զգացել էր, բայց կոպերը կապարի պէս ծանր էին, ճիգ էր գործադրում, բարձրացնել չէր կարողանում: Դժգոյն, դալուկ այտերին որդանման կարմիր բծեր էին յայտնուել, որոնք մօրուքի միջից դուրս պրծնում, անհանգիստ վեր ու վար էին սողում: Երեւի կանխագագացումն էր դրդել, որ տարեդարձի օրով վեր էր կացել, Փարիզից

վիլ-ժուիֆ հասել: Փութով մօտեցաւ, ձեռքը ճակատին հպեց: Այրում էր: Քրտինքի կաթիլները, սակայն, որ բշտում, կայլակում էին կնճիռների ակօսներում, պաղ էին:

Փափուկ քայլերով յայտնուեց բուժքոչրը, հաւանաբար ոչ այնքան հիւանդին օգտակար լինելու, որքան վիճակը այցելուին պարզելու համար: Վիլ-ժուիֆի ապաստարանում, ինչպէս տասներեք տարի առաջ վիլ-ժուիֆը արդարեւ ապաքինարանում, գլխի չէին ընկնում, թէ ինքը կուսակրօն հոգեւորականի ինչն է, բայց քանի որ ամէնից յաճախ էր այցելում, հիւանդի դէմքը նրան տեսնելիս էր պայծառանում, հարազատն էին համարում: Թերեւս ապօրինի գաւակը: Այդ հաւանակալութեամբ էին նրա առջեւ իրենց հաշուետու գզում: Բուժքոչրը ցուցամտով շրթունքին տարաւ, որ Սեղբոսը բարձր չիօսի, քնածին չարթնացնի, ոտքերի կողմից ծածկոցը ծածուկ յետ տուեց: Վարդապետի ձախ ազդրը ծնկից ներքեւ ու դարձապարից մինչեւ մատների ծայրը վիրակապուած էր: Բուժքոչրը շշուկով բացատրեց, որ փաթաթանում բթամատում ոսկրային թարախակալում էր սկսուել, իրենք չէին իմացել: Չէին կարող իմանալ, որովհետեւ հիւանդը չէր զանգատուել, թերեւս ցաւը չէր էլ զգացել: Բուժող բժիշկը՝ Պոլ Աբելին պատահաբար էր նկատել ու փտախտը կանխելու համար անմիջապէս վիրահատարան էր փոխադրել: Հայր Կոմիտասի բթամատի թարախապալարը նշտարով ճեղքել, ախտագերծել էին, ոտնաթաթի լուսցումներ եւ դեղային դարմանումներ կատարել: Ամէն ինչ կարծես բարեյաջող էր աւարտուել, բայց վարդապետը յետվիրահատական բարդացումները դժուարութեամբ էր յաղթահարում, անընդհատ ջերմում էր:

Բուժքոչրը այդքան բացատրութիւնը բաւարար՝ իր պարտականութիւնը կատարած համարեց, պատրուակ յօրինեց, նոյն փափուկ քայլերով դուրս եկաւ: Սեղբոս Ակնունին մահճակալի ծայրին նստել, վարդապետի ինկագոյն դէմքից հայեացքը չէր կտրում, որովհետեւ դիմաշարժերով ինչ որ մէկի հետ խօսում, ամենայն հաւանականութեամբ միջոցում ճանապարհորդում էր: Մէկ էլ փակ աչքերով հարցրեց.

- Տղաս, եկա՞ր:
- Եկած եմ, Հայր Սուրբ:
- Լաւ ես արել, ես էլ անհամբեր քեզ էի սպասում:

Ակնունին գիտէր, թէ ինչու: Միշտ էլ անհամբեր էր սպասել, որ Պոլսում, Աստուածատուր Հարենցի Մեծ Կղզու ամառանոցում անաւարտ թողած ձեռագրերը՝ Կոմիտաս Աղցեցի կաթողիկոսի «Անձինք նուիրեալք» շարականի ներդաշնակումը, «Մշոյ պարի» դաշնաւորումը բերի: Ու քանի որ ձեռնուկայն էր յայտնուել, հրաժեշտի պահին վարդապետը յորդորել էր ծուլութիւն չանել, անսպասման Մեծ Կղզի գնալ, յաջորդ այցելութեանը ձեռագրերը հասցնել: Որոշել էր՝ այստեղ, հոգեբուժարանում պիտի աւարտէր:

Ուտքով վերմակը վանեց, տարօրինակ էր, տասնութ տարուայ մէջ առաջին անգամ ձեռագրերը յիշեց:

-Օգնիր ելնեմ, տղաս:
«Տասիօ» նաւով համատեղ ճամբորդելուց յետոյ նրա համար

ժամանակը չի փոխուում, այսօր քառասուներկու տարեկան եմ դառնում, դեռ «տղաս, տղաս» է կոչում: Երկու ձեռքից բռնելով կանգնեցրեց:

Հատ երեւոյթին ջուրթափի կարիք ունէր, Սեղբոսը գիշերանօթը ոտքով մօտեցրեց, բայց նա շրջանցեց, պինդ սեղմուած շրթունքները, որ սեփ-սեւ էին, շարժուեցին.

-Ձանգերի ղողանջը լսո՞ւմ ես: Ապաստարանում տիւանդորրի լուծութիւն էր:

-Անշուշտ, Հայր Սուրբ: Արեւի ցոլքը ցոյց տուեց: -Ինձ պատուհանի մօտ տար, զանգակատունը տեսնեմ:

Վերջերս ցերեկուայ լոյսը տանել չէր կարողանում, շրջաբակ՝ պտոյտի էլ չէր իջնում, խլափեղկերը փակ էր պահում: Կաղալով, ցաւին դժուարութեամբ տոկալով, պատուհանին հասաւ: Շրջանակի մէջ, ինչպէս չինական ջրանկարում, հրէական առանձնատների աղօտ տանիքներն էին, որոնց կողմինդրներին տաքանալ էր փորձում հոկտեմբերեան մրսած սերել:

Գլուխը չէր կարողանում ուսերին պահել, ճակատը յենեց պատուհանի մետաղէ բռնակին: Պաղ հպումից աչքերը խոշորացան: Բիբերը նայում էին օտար մերձաւանի բնապատկերին, ծանօթ տեսարաններ էին փնտրում: Գտաւ, հայեացքն անսպասելի ջերմացաւ: Բայց չէր հասկացուում, թէ ինչ է ասում:

- Յղնայում գարուն է, սուրբ

Աստուածածին եկեղեցու ժամերգութեան ղողանջը երկնքում է: Տեսնո՞ւմ ես՝ Նոյն հասապետը Արարատից իջել, մեր՝ Սողոմոնանց Սողոմոնի այգում է առաջին խաղողի որթը տնկում: Թեւքերը քշտած առը բացում, հետն էլ իմ մշակած «Առաւօտուն բարի լոյս»ն է դնդնում: Յղնացի աղջիկները շատախօս են՝ աղօթարանը չձագած, աղբուրի գլխին չաչանակութիւն են անում: Մեր գիւղի օղը ուրիշ համ ու հոտ ունի, ով դուրս ելնի, էլ տուն մտնել չի ուզի:

Վերջապէս Սեղբոսը գլխի ընկաւ, որ վարդապետը հայրենի բարբառով է խօսում, որ երբեք չէր էլ լսել: Որտեղի՞ց պիտի լսած լինէր, Կուտինա գաղթած ցղնացիները նախճիւրի ահից միայն թուրքերէն էին խօսել, նա էլ մայրենի լեզուի փոխարէն թուրքերէն էր սովորել...

Հմայուած նայում էր Յղնայի տեսլապատկերին, նայում ու չէր յագնում: Շրջուեց Սեղբոսին, աւելին ուզեց.

-Բաց պատուհանը: Ակնունին խլափեղկը կիսով չափ դուրս հրեց: Կոմիտասը գլուխը հանեց, ողորուեց դժգոյն արեւով, բայց չերգեց.

Գոգի լեռնապարիս աղերսեց. -Հով արէ՛ք, սարեր ջան, հով արէ՛ք, իմ դարդին...

Ու քանի որ սարերը հով չէին անում, ընկրկեց, յետ-յետ գնաց, քիչ

Շարք էջ 20

Under the Auspices of
His Eminence Archbishop Hovhann Derderian
Primate of the Western Diocese
of the Armenian Church of North America

The Music Committee of the Western Diocese
cordially invites you to the inaugural concert
commencing a year-long commemoration of the
Centennial of the Armenian Genocide

An evening of chamber music
honoring
The Honorable George Deukmejian
35th Governor of the State of California

Featuring
Armen Guzelianian, piano
Armen Anassian, violin
Ruslan Biryukov, cello

Performing the music of Beethoven, Debussy, Babajanian and Arapjanian

Sunday, March 30, 2014
7:30 pm

St. Leon Armenian Cathedral
3325 N. Glenoaks Blvd, Burbank, CA 91504

For tickets contact the Diocesan Office at 818.558.7474

Admission: \$25

ԿԻՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ԻՐԵՆՑ ԾՆԱԾ ԵՂԱՆԱԿԻ

Բնութիւնը ձմեռը ծնած կիներուն կը պարզեւէ մարտական բնաւորութիւն: Նպատակասլաց, եռանդով լեցուն եւ քիչ մըն ալ յանդուգն ըլլալով՝ անոնք մշտապէս ուշադրութեան կեդրոնին են եւ կ'արժանանան համընդհանուր հիացմունքի: Սիրոյ հարցով նոյն պէս հիանալի «մարտիկներ» են. անոնց հետ ոտք մեկնել փափաքող մրցակցուհիներուն կը սպասուի լիակատար պարտութիւն: Անոնք գրեթէ միշտ կացութեան տէրն են: Զուգընկերով հետ յաճախ վէճեր կ'ունենան, քանի որ իրենց համար միակ ճշմարիտ սեփական կարծիքն է: Այնուամենայնիւ, եթէ անոնք կը սիրեն, դիւրութեամբ կը հաշտուին:

Անոնք լաւ կը զգան «գարնանային» անհոգ տղամարդոց կամ «ձմեռնային» յամառներու հետ:

Գարնան ծնած կանայք զրաւիչ են եւ անմիջական: Անոնք յաճախ կը սիրահարուին եւ նոյնքան յաճախ կը գերեն հակառակ սեռի սրտերը: Կողքէն երբեմն կրնան թեթեւամիտ թուիլ, սակայն կեանքի հանդէպ անյուրջ վերաբերմունքի տակ երբեմն թաքնուած է անհիքնափստահութիւնը: Անոնք իրականութեան մէջ կը վարնան կրքոտ յարաբերութիւններէն, մեծ սէրերէն, քանի որ գիտեն՝ սէրը որքան հաճելի, նոյնքան ալ դառն կրնայ ըլլալ: Բայց եթէ այս կամակոր հակի բախտը բերէ եւ հանդիպի հոգատար գուզընկերով, որ պատրաստ ըլլայ ամբողջ կեանքի ընթացքին յենարան եւ ուժեղ թիկունք ըլլալու, ուստի հնարաւոր է նաեւ ամուր ամուսնութիւն:

Աւելի հանգիստ կը զգան աշնան ծնած սիրալիր, բայց մանրախնդիր կամ վճռական ձմեռ-տղամարդու հետ:

ԼԻԱՐԺԵ ԿԵԱՆՔՈՎ ԱՊՐԵԼՈՒ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

-Սիրեցէ՛ք ձեր մտերիմները: Զեր ժամանակը անցուցէ՛ք անոր հետ, զոր կը սիրէք եւ դուք ձեզի յաջողակ պիտի զգաք:

-Շատ ժամանակ տրամադրեցէ՛ք ձեր սիրած մասնագիտութեան: Եթէ կը սիրէք ձեր աշխատանքը, աշխատեցէ՛ք որքան կրնաք շատ: Եթէ չէ՛ք սիրեր, ընտրեցէ՛ք այլ մասնագիտութիւն:

Անիկա շահակտ պիտի ըլլայ ե՛ւ ձեր, ե՛ւ ձեր շրջապատին համար: Աշխատանքը կը զբաղեցնէ մեր կեանքին մեծ մասը եւ կարելի չէ այդ ժամանակը վերածել տառապանքներու:

-Օգնեցէ՛ք այլ մարդոց: Մեր մէջ խորապէս ամրապնդուած է այլասիրութիւնը՝ շրջապատին օգնելու անհրաժեշտութիւնը:

Օգնելով ուրիշներուն՝ դուք

Ամառ կինը ուռմանթիկ է, զգացմունքային ու շուտ տպաւորուող: Ան կը հաւատայ, որ իւրաքանչիւր կին անպայման կը գտնէ իր երկրորդ կէսը: Երբ կը սիրահարուի, կը մոռնայ աշխարհի մէջ ամէն ինչ՝ սիրած էակին նուիրելով իր հոգիի ամբողջ ջերմութիւնն ու հոգատարութիւնը: Ան յաճախ կ'իտահարականայ իր ընտրեալը, որուն համար յաճախ դժուար է ասպետի դերի մէջ ըլլալը: Ամառ կինը հետ համաձայնելու լաւագոյն ելքը անկեղծ, անմիջական գրոյցն է:

Անոր համար հիանալի գուզընկեր կրնայ ըլլալ նոյնքան արեւային տղամարդը: Սակայն չի բացառուիր նաեւ, որ պաշտպանուած ու ասպհով զգայ աշնան ծնած տղամարդու լայն թիկունքի ետեւին:

Աշնան ծնած կանայք պարզ են, կրնան հեշտ ու արագ զրաւել շրջապատի ուշադրութիւնը, ինչպէս նաեւ հետաքրքրութիւն հրաւիրել իրենց անձին շուրջ: Անոնք բժախնդիր քննադատներ են, սակայն գիտեն ըստ արժանուցն գնահատել: Յաճախ ճնշուած կը զգան, սրտին մօտ կ'ընդունին անյաջողութիւնները: Անոնց հոգեհարազատ չեն ակնթարթային սիրահարուածութիւնները, պատահական կապերն ու մոլխաղերը: Անոնք իրենց նկատմամբ կը պահանջեն լուրջ եւ յարգալից վերաբերմունք: Իսկ եթէ որոշեն ամուսնանալ, գրեթէ երբեք չեն սխալիր իրենց ընտրութեան հարցով: Երբ սիրեն, ուրեմն կը սիրեն ամբողջ հոգիով: Ի վիճակի են իսկապէս երջանկացնելու իրենց ընտրած տղամարդը: Հիանալի գոյգ կը կազմեն թէ՛ գարնանային մեղմ տղամարդու, թէ՛ ամուսնային լաւատեսի, թէ՛ ձմեռնային վճռական տղամարդու հետ:

ԻՆՉՊԵՄ ՈՒՆԵՆԱԼ ԳԵՂԵՑԻԿ ՅՕՆՔԵՐ

Առաջին հայեացքով չնչին թուացող այս մանրուքէն նաեւ կախուած է կնոջ դէմքի գրաւչութիւնը: Գեղեցիկ յօնքերը աւելի կ'ընդգծեն աչքերը, կը քողարկեն յոգնածութեան հետքերը եւ թարմութիւն կը հաղորդեն հայեացքին: Յօնքերուն ձեւը ուղղելով՝ հնարաւոր է նրբացնել դիմագծերը, դարձնել աւելի կատարեալ, իտէպակական եւ արտայայտիչ:

Յօնքերը կրնան նաեւ տեղեկացնել մարդու ներաշխարհի, բնաւորութեան մասին: Անոնք կրնան դէմքը երիտասարդացնել եւ ծերացնել: Օրինակ՝ աղեղնաձեւ յօնքերը կ'երիտասարդացնեն, թաւ եւ լայն յօնքերը խստութիւն կը հաղորդեն, շատ երկար յօնքերը, որոնք աչքերու արտաքին անկիւնէն ցած չեն կախուիր, դէմքը կը դարձնեն թախծոտ եւ կը ծերացնեն զայն:

Պէտք է ըսել, որ դիմագիծերուն համապատասխան յօնքերու ձեւի ընտրութեան հարցով ընտրութիւնը մեծ մասամբ չի սխալիր եւ, որոշ սրբագրումներ կատարելով, կարելի է այդ անհատական դիմագիծը դարձնել աւելի արտայայտիչ:

Յօնքերուն ձեւը ընտրելու ժամանակ հաշուի կ'առնուի դէմքին

ՍՏԵՊԻՆԻՆ ՕԳՏԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Իզուր չէ, որ ստեպլինը կը համարուի փոքրիկ դեղարան: Դժուար է պատկերացնել, որ այս նուրբ բանջարեղէնին մէջ կուտակուած է չափազանց կարեւոր կենսաինիթերու եւ տարրերու ամբողջ համակարգ մը, որուն շնորհիւ կարելի է բուժել բազմաթիւ հիւանդութիւններ:

Ստեպլինը C, D, E, K, B խումբի կենսաինիթերու հարուստ աղբիւր է:

Յայտնի է, որ ստեպլինը ունի վէրքերը արագ ապաքինելու յատկութիւն: Բաւական է զայն քերել, տարածել վիրակապի մակերեսին ու դնել վէրքին:

Ստեպլինի հիւթը կը համարուի կենարար հեղուկ: Անիկա լայնորէն կը կիրառուի հիւթաբուժութեան մէջ: Գարնան ու աշնան սկիզբը, երբ առաւել զգայուն ենք վարակներու նկատմամբ, ցանկալի է մօտ 15 օր ստեպլինի թարմ հիւթ խմել. անիկա կը բարձրացնէ մարմնի դիմադրողականութիւնը:

Պաղաւտութեան ժամանակ խորհուրդ կը տրուի կոկորդի ողողումներ ընել ստեպլինի հիւթով: Ուժեղ հազի եւ խուպոտութեան պարագային կ'օգտագործեն ստեպլինի հիւթը՝ աւելցնելով 1 ճաշի դգալ մեղր: Պաղաւտութիւնը անցընելու նպատակով կարելի է նաեւ ստեպլինի եւ խնձորի հիւթերու խառնուրդ խմել՝ 2:1-ի յարաբերութեամբ: Ստեպլինի հիւթը յայտնի է յատկապէս տեսողութիւնը լաւացնելու եւ աչքերու

ձեւը: Հակիթաձեւ դէմքին կը յարմարին աղեղնաձեւ յօնքեր, քառակուսի դէմքին՝ երկար, դէպի վեր բարձրացող, երբեմն նաեւ՝ աղեղնաձեւ: Կլոր դէմքի պարագային յօնքերը ուղղելու ժամանակ նախապատուութիւնը պէտք է տալ դէպի վեր երկարող եւ վերջաւորութեան քիչ մը կտրացող յօնքերուն, իսկ երկար դէմքին կը յարմարին ուղիղ, քիթամատէն քիչ հեռու եղող յօնքերը:

Յօնքերը ուղղելու ժամանակ շատ կարեւոր է անոնց երկարութեան եւ բարձրութեան ճշգրտմը: Յօնքերը պէտք է սկսին եւ վերջանան որոշ կէտերու վրայ: Քիթի ծայրը եւ աչքի ներսի անկիւնը միացնող գիծը շարունակելով՝ կը նշուի այն կէտը, ուրկէ պէտք է սկսի յօնքը: Յօնքերը ուղղելու ժամանակ ամենաբարձր կէտը կը նշուի վերին շրթունքի կեդրոնը եւ ակնաբլբը միացնող գիծի ու յօնքի հատման կէտը: Յօնքը պէտք է աւարտի քիթի ծայրն ու աչքի արտաքին անկիւնը միացնող գիծի եւ յօնքի հատման կէտին: Այդ կէտը պէտք է աւելի վար գտնուի, քան յօնքի սկզբնակէտը, հակառակ պարագային դէմքը կը ստանայ տխուր արտայայտութիւն:

Հարմար հիւանդութիւններ (կարճատեւութիւն, շղկապեկի բորբոքում, հակուրուութիւն եւ այլն) բուժելու իր անգնահատելի յատկութեամբ: Հետեւաբար անոնք, որոնք տեսողութեան խնդիրներ ունին, ամէն օր պէտք է ստեպլին օգտագործեն: Անոնց յատկապէս օգտակար է ստեպլինի թարմ քամած հիւթը, որ պէտք է խմել առաւօտեան՝ անօթի ժամանակ: Ասիկա կը լաւացնէ նաեւ աղիքներու աշխատանքը՝ կը վերացնէ փորկապուցութիւնը, հետեւաբար կը նպաստէ նիւթափոխանակութեան ու մարմնէն թունաւոր նիւթերու հեռացման, կ'օգնէ յաղթահարելու մարմնական ու մտաւոր ծանրաբեռնուածութիւնը:

Շատ յաճախ ստեպլինի հիւթը կրնայ բուժել նոյնիսկ անպտուցութիւնը: Անիկա նաեւ օգտակար է յղի կիներուն եւ կերակրող մայրերուն: Կը լաւացնէ կաթի որակը՝ հարստացնելով անոր բաղադրութիւնը, միեւնոյն ժամանակ կ'օգնէ պաշտպանուելու աչքերու, ակնաջներու վարակիչ հիւանդութիւններէն: Փոքրիկներու կերակրացանկին մէջ նոյնպէս պէտք է անպայման ընդգրկել ստեպլինը: Այն փոքրիկները, որոնք կանոնաւորապէս կ'օգտագործեն ստեպլին, աւելի քիչ կը բողբեն տեսողութենէ, ախորժակի բացակայութենէ, աղեստամոքսային ուղիի խանգարումներէ: Առանձնապատու կէտք է նշել, որ ստեպլինի հիւթը կը նպաստէ փոքրիկներու աճին եւ ոսկորներու ամրացման:

ԴԱՇՆԱՄՈՒՐԻ ԴԱՍԸՆԹԱՅՔՆԵՐ

Մանրամասնութեան համար գանգել նարիսէին

(626) 818-9949

Հասցէ՝ 1060 N. Allen Ave., Pasadena, CA 91104

833 W. Glenoaks Blvd. Glendale, CA 91202 (818) 240-0065

Dr. Missak Ekmekdjian
Chiropractor

Dr. Anahid Ekmekdjian
Chiropractor

Մեծտեսակներու եւ մանուկներու Քայրափոքարիչ բուժում:
Գլխացու, վզի, մէջքի, յօդոցի եւ մկանային ցուրի:
Ինքնաշարժի վթարի մեղսներով պատասխան
վնասուածքներու բուժում:

Ձեր առողջութիւնը մեր մտահոգութիւնն է

Ձանգեր Կրեմլից

Շարունակում է 2-էն

Հմնաց, Հայաստանում շուտով իշխանափոխություն է լինելու, ապա արժե հարց ուղղել նրանց՝ այն, ինչ դուք էք երազում իրագործել, Սերժ Սարգսյանը չի՞ իրականացնում գործնականում...

Գուցե առե՞լի նպատակաշարձար կը լինէր, որ «հուժկու ընդդիմադիրները» մէկընդմիջտ հասկանալին՝ գործիք լինելով հպարտանալ, նախ չարժէ, երկրորդն էլ՝ Մոսկուայի վերահսկողութեան տակ

լինելով՝ Կրեմլը Հայաստանում պահպանում է Սերժ Սարգսյանի իշխանությունը:

Մի խօսքով՝ «հուժկու ընդդիմադիրներին» ուղղում Մոսկուայից գանգերի միջոցով, Սերժ Սարգսյանի իշխանութեան պահպանումն առե՞լի անվտանգ է դառնում, որովհետեւ վերահսկելի ընդդիմությունը չի կարող անել մի այնպիսի քայլ, որը սպառնալիք կը դառնար Մոսկուայի ցանկացած հրահանգ կատարող իշխանութեանը:

«ՀԱՅԵԼԻ»

«Հայերը Վարժ են Իրենց Քուկները Իրենց Դահիճին Տալու»

Շարունակում է 5-էն

ըլլալով անոնք նոյնպէս կը մերժեն որեւէ փոփոխություն:

Իսկ համդիպումներ կ'ունենա՞ք պոլսահայութեան հետ:

-Ճիշդը տակաւին չեմ նախաձեռնած: Յարդ հանդիպեցայ Սեբաստիոյ Հայրենակցական միութեան անդամներուն հետ ու շատ արդիւնաւէտ անցաւ հանդիպումը:

-Վերադառնալով ընտրութիւններուն, ի՞նչ նպատակ կը հետապնդէ ձեր կուսակցութիւնը եւ բացի ձեզմէ այլ հայ թեկնածուներ կա՞ն:

-Այո կան: Մօտաւորապէս տասը հայ թեկնածուներ ունի մեր կուսակցութիւնը եւ անոնք տարածուած են Պոլսոյ տարբեր շրջաններուն մէջ: Օրինակ Շիշլիի շրջանին մէջ կարեւոր թեկնածու մը ունինք: Ունինք նաեւ Պաքըր գիւղին մէջ: Ըսեմ որ թեկնածուներէն մաս մը քաղաքապետական խորհուրդներուն անդամակցութեան համար պիտի պայքարին:

ՔԵՍԱՊԸ ՊԱՐՊՈՒԵՑԱԻ

Շարունակում է 6-էն

Լիայոյս ենք, որ Քեսապի հայութիւնը կրկին պիտի վերադառնայ իր հայրենի բնակավայրը, որուն կապումն է բազմահարկը տարիներէ ի վեր: Պիտի վերադառնայ, ու պիտի տնկէ նոր այգի՝ աւերուածին տեղ, պիտի վերանորոգէ իր տունը եւ շինէ նորերը՝ քանդուածներուն տեղ, որպէսզի վերածին հայ կեանքը այնտեղ աւելի պայծառօրէն, Հայկական Կիլիկիայէն հայութեան մնացած այդ վերջին բեկորին վրայ:

Կոչ կ'ուղղենք բարի եւ ազնիւ սրտի տէր մարդոց արթնելու աղէ-

Իսկ ի՞նչ կարելի է ըսել միւս կուսակցութիւններուն մասին:

-Տեղեակ եմ CHP նոյնպէս երկու հայ թեկնածու ունի եւ անոնց ընտրուելու հաւանականութիւնը շատ փոքր է:

-Աւարտին այլ ըսելիքներ կա՞ն:

-Պիտի խնդրեմ որ յետայսու Պոլսին ալ սփիւռք համարուի:

-Բայց գիտե՞ք որ շատեր կը վիրաւորուին եթէ Պոլսը սփիւռք համարենք:

-Թող վիրաւորուին, ատիկա իրենց խնդիրն է, բայց փաստ է որ իսթամպուլը մեր հայրենիքն է: Մենք բոլորս կամ մեր ջախջախիչ մասը Արեւմտահայաստանէն կու գանք: Ասիկա ճշմարտութիւն է: Պոլսը այսօր գաղութ է ուզեն կամ ոչ: Պէտք է բոլորը համոզուին այս խնդրով: Մեր բոլորին ծննդավայրը՝ գաւառն է, Արեւմտահայաստանն է: Իմ պարագայիս օրինակ նախահայրերս շատ հինէն ի վեր Պոլսի հաստատուած են, բայց ինծի համար Պոլսին ալ գաղութ է:

ՍԱԳՕ ԱՐԵԱՆ

տահար քեսապցիներու միախառնութեան եւ անվտանգութեան համար: Կոչ կ'ուղղենք բոլորին, որ բարոյական եւ նիւթական կարելի ամէն տեսակի աջակցութիւն ցոյց տան անոնց՝ փորձութեան այս դժուարին ժամանակահատուածին:

Ամէն բանէ առաջ, քեսապցիները պէտք է լիարժէքօրէն զգան, որ առանձին չեն այս օրերուն, եւ որ իրենց ցաւակիրն է ու թիկունքին է հայութիւնը՝ աշխարհի ամբողջ տարածքին:

ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ
ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ
ՊԱՏՐԻԱՐԲԱՐԱՆ

ԿԵԱՆՔԻՍ ԳԱՆԱՊԱՐՅՈՒՄ - MY LIFE JOURNEY

Շարունակում է 14-էն

սախտութիւններով, հայերէն լեզուի դասընթացներով, մշակութային ձեռնարկներով, երիտասարդական կարիքներու հետապնդումով, անոնց դժուարութիւններու հոգացումով եւ տակաւին բազմաթիւ էջերու վրայ մանրամասնուած ծրագիրներով եւ գործունէութեամբ: Եւ այս բոլորը առանց որեւէ ազգային տեղատուութեան? հեռու հալոյ կաթսային վտանգէն: Մայրենի լեզուն տան խօսակցական լեզուն է իսկ Միացեալ Նահանգներու նոր քաղաքացի վահան թուրքիկեանը քաղաքավարօրէն կը մերժէ իր եւ իր դասեր Անահիտի անունը փոխելու ամէն կոչ:

Թուրքիկեանի Ամերիկեան ցամաքամասի գործունէութիւնները չեն ամփոփուիր Պոսթոնի Հայ Աւետ. Նահատակաց եկեղեցու տասը տարուայ եւ Տիթրոյթի Հայ Աւետ. եկեղեցու երեսուն տարիներու ծառայութեան մէջ: Առաջին օրէն իսկ ան յարանուանական թէ գաղութային բեմին վրայ է Հիւսիսային Ամերիկայի տարածքով աշխուժօրէն պատասխանատուութիւն վերցնող եւ պաշտօններ ուսաբարձողն է՝ թէ Հիւսիսային Ամերիկայի Հայ Աւետ. եկեղեցիները միութեան եւ թէ Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութեան մէջ:

Կրկնակիօրէն մի քանի շրջան ստանձնելով Միութեան նախագահութիւնը, Թուրքիկեան անփոխարինելի դերակատարն է Միութեան եւ յարանուանական բազմաթիւ նուաճումներու: Ան անդամ է Մայր եկեղեցու հետ մերձեցման յատուկ յանձնախումբին, մասնակից Միութեան մէկ միլիոն տոլարի հանգանակութեան արշաւին, Միութեան, Աւետարանչականի եւ Հայկազեան Համալսարանի ամեակներու հանդիսութիւններուն եւ ոգեկոչումներուն, Միութեան եւ Աւետարանչականի ազգային անշեղ ուղղութեան պահակը, Միութեան եկեղեցիներու հայ Աւետարանական անունը կրելու ջատագովը, յետանկախ Հայաստանի մէջ աւետարանական համայնքի աշխուժ ներկայութեան քաջալերը, համազգային բեմերու վրայ աւե-

տարանական համայնքը ներկայացնող փայլուն դէմքը եւ տակաւին 13րդ գլխու բազմաթիւ էջերուն վրայ փոռած՝ սիրուած եւ փնտուած համայնքային ղեկավարը:

Թուրքիկեանի տեսլականին արգասիքն է Տիթրոյթի Հայ Աւետ. եկեղեցու ծոցին մէջ հիմնուած Հայ մշակութային ժառանգութեան տրամադրուած Հիմնադրամը որ հայ մշակույթի հետ առնչուած գանազան ծրագիրներու կողքին կը դառնայ հրատարակչը թուրքիկեան հեղինակին բազմաթիւ հրատարակութիւններուն:

1978ին ստեղծուած Հայ Աւետարանական Համաշխարհային Խորհուրդի ծնունդէն իվեր, Վեր. Թուրքիկեան նախ որպէս Խորհուրդի նախագահ եւ ապա որպէս անոր գործադիր տնօրէն, եռանդով կը շարունակէ իր ծառայութիւնը՝ Աստուծոյ, համայնքին եւ հայ ժողովուրդին, այս պարագային, ըլլալով մտայղացող, ծրագրող, համադրող, ներդաշնակող եւ գործադրող համակարգիչը, Խորհուրդի աշխատանքներու հոլովոյթին:

Վերապատուելին, 1991ին բախտաւորութիւնը ունենալով վերամուսնանալու ներքին եւ արտաքին գեղեցկութեան տէր, շնորհալի, քաղցր, խոհուն, հոգածու եւ կայտառ, կեանքի նոր ընկերոջ մը հետ՝ յանձին Ռոզէթ Բամբակեանի, երեկ եւ այսօր կը վայելէ անոր ամբողջական նեցուկը, գործակցութիւնը եւ ընկերակցութիւնը իր ամբողջ աշխատանքներուն մէջ:

My Life Journey - Կեանքիս ճանապարհը, 2014, 394 էջ, լաթակազմ, գրուած շապիկ, հրատարակութիւնը Armenian Heritage Committee, 3922 Yorba Linda Blvd. Royal Oak, MI 48073-6455, ձեռնարկ հեղինակի ծնողներուն՝ Յակոբ Ա. եւ Գեղանոյ թուրքիկեաններու, հաճոյքով եւ հպարտութեամբ ընթեռնելի, ծափահարելի եւ օրինակելի բայց տակաւին չաւարտած կեանքի մը պատմութիւնն է: Յանձնարարելի է բոլորին:

Վարձքը կատար պատուելի, գրիչը անսպառ եւ անդու աշխատանքիդ՝ երկար եւ բարի՝ ճանապարհ:

ԹՈՒՐԻՈՅ ԱՆՊԱՐԿԵՇՏ ՄՊԱՌՆԱԼԻՔ

Շարունակում է 6-էն

Իական վարչակազմի, արմատական խումբերու կամ ունէ այլ մէկու կողմէ, պիտի արժանանայ թուրքիոյ հակաարձակումին: Իր ինքնիշխան տարածքը պաշտպանելու համար թուրքիան առանց վարանելու պիտի ձեռնարկէ բոլոր կարելի միջոցներու: Ներկայիս ունէ վտանգ չկայ մեր տարածքներուն (գերեզմանը Սուրիոյ մէջ է) եւ գինտուորներու վրայ յարձակելու, սակայն մենք պատրաստ ենք ամէն քայլի՝ սպառնալիքի առկայութեան պարագային: Թրքական հասարակութիւնը կասկածի նշույլ անգամ պէտք չէ ունենայ այս առումով: Մինչդեռ թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան, գլխաւոր սպայակոյտի եւ ազգային հետախուզական կազմակերպութեան պաշտօնեաները մարտ 13-ին հան-

դիպած են, որպէսզի քննարկեն շահի գերեզմանի անվտանգութեան հարցը: Թէեւ Տաւութօղլու չէ յատակեցուցած, թէ թուրքիան ինչ միջոցներ պիտի ձեռնարկէ, սակայն թրքական լրատուամիջոցները կ'ենթադրեն, որ ան կ'ընայ յաւելեալ զօրքեր ուղարկել իրենց պաշտամունքի վայրը հակելու համար:

Իմ կարծիքով, Տաւութօղլուի սպառնալիքը պարզապէս Սուրիոյ դէմ սուր ճօճելու փորձ մըն է՝ շեղելու թուրք հասարակութեան ուշադրութիւնը վարչապետ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողանի վերջին աղմկայարոյց եւ հաւանական յանցաւոր վարքագիծէն, թուրքիոյ մէջ մարտ 30ին կայանալիք տեղական ինքնակառավարման մարմիններու ընտրութիւններու նախաշեմին:

Թարգմանեց՝ ՌՈՒԶԱՆԱ ԱՒԱԳԵԱՆ

OBAMACARE ԱՌՈՂՋԱՊԱՅԱԿԱՆ ԱՊԱՅՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԲԱՐԵԼԱՒՈՒԵՑԱԻ

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ԳՐԱԾԵԱՆ

Նախագահ Օպամայի հաստատած «դիրամատուցելի խնամքի օրէնք»-ի կամ obamacare առողջապահական ապահովագրութիւնը բաւական լաւ եղաւ ամերիկացիներուն ջախջախիչ մեծամասնութեան համար, իսկառակ կարգ մը քննադատներու, մանաւանդ բազմամիլիոնատերերու եւ միլիարատերերու:

Տակաւին քանի մը նահանգներ կը հակառակին ատոր, եւ նոյնիսկ սահմանափակումներ կը հաստատեն անոր գործադրութեան իրենց նահանգներուն մէջ:

Նոր բարելաւումը այն է որ անոնք որոնք արդէն իսկ ապահովագրութիւն մը ունին որոնք չեն համապատասխաներ նախագահին սահմանուած չափանիշներուն, պիտի կարենան իրենց ունեցած ապահովագրութիւնը պահել մինչեւ 2017: Առ ի հետեւանք շուրջ մէջ միլիոն ամերիկացիներ եւ մէկ միլիոն փոքր առեւտուրներ պիտի օգտուին այս նոր դրութեան:

Վերլուծաբանները կ'ըսեն թէ այս բարելաւումը ողջմիտ մօտեցում մը եղաւ պետութեան կողմէ եւ մէկ աւելի քննադատներ չէզոքացան:

Իսկ քանի մը քննադատ-լրագրողներ կ'ըսեն որ այս վերջին բարելաւումը քաղաքական մեծ ազդեցութիւն պիտի ունենայ ի նպաստ դեմոկրատներուն:

ՖԱՅԵԳԻՆ ՑԱԻԸ ԵՒ ԿՈՉՈՒՄԸ

Շարունակում է 15-էն

Այս իմաստով ան կը սկսի անդրադառնալ «կոչումի մը», որ իր կեանքը պիտի դարձնէր նշանակալից եւ արժէքի գիտակցութեամբ լի:

Ֆայեգ իր կոչումի վերածուած կեանքը կը դնէ ի սպաս եկեղեցական ու քրիստոնէական-հոգեւոր ծառայութեան: Ան աստուածաբանական ուսում կը ստանայ եւ քառասուն տարեկանին կը ձեռնադրուի կղերական՝ ծառայելու համար Պաղատատի մէջ գտնուող Անկլիքան եկեղեցու: Ան մինչեւ օրս իր ծառայութիւնը կը շարունակէ, նոյնիսկ երբ կեանքը դժուար է իրաքի մէջ, եւ ամէն օր մահուան վտանգին ու սպառնալիքներուն մէջ է՝ ներառեալ որպէս քրիստոնեայ ներկայութիւն:

Ֆայեգ լծուած է իրաքեան հայրենիքի ծառայութեան: Եկեղեցուց կողքին կը գործէ փոքրիկ հիւանդանոց մը, ուր բժշկական խնամք կը հայթայթէ անխտիր բոլոր ժողովուրդին: Եկեղեցին ունի մանկապարտէզ մը, որուն աշակերտները մեծաւ մասամբ տեղացիներ են, եւ ուր կը սորվին նաեւ Քրիստոսի սիրոյ մասին: Ֆայեգ կը ծրագրէ մանկապարտէզի բաժանմունքը վերածել նախակրթարանի: Ան լծուած է քրիստոնեայ-խալամ երկխօսութեան, քանի որ կը հաւատայ կրօններու եւ ինքնութիւններու գոյնութեան, եւ որ իրաքի մէջ կայունութիւն կարելի է հաստատել երբ կայ համերաշխութիւն: Նաուալը կանոնաւոր կերպով կը կազմակերպէ տիկնանց հաւաք՝ շաբաթական դրութեամբ, ուր քրիստոնեայ եւ իսլամ աւելի քան երեք հարիւր կիներ կը հանդիպին եւ կը սորվին իրարու հետ ապրելու եւ գոյակցելու՝ քրիստոնէական սիրոյ հասկացութեան մէջ:

Բայց եթէ կայ Ֆայեգի կոչումին խանդավառութիւնը, նոյնքան առկայ է նաեւ մտահոգութիւնը: «Քրիստոնեայ ներկայութիւնն ալ աւելիով կը նուազի», կ'ըսէ Ֆայեգ: «Չենք կրնար կասեցնել արտագաղթը:

Իրաքի քաղաքական անապահով վիճակներուն մէջ՝ գրեթէ ամէն նորեայ դրութեամբ ականուած ինքնաշարժներու պայթումներ, որոնք մեծաթիւ գոհեր կը խլեն ու իսկական արհաւիրք կը ստեղծեն, «ի՞նչ

կը զգաս երբ իրաքի ներկայ այս վախ ու դողին մէջ կը շարունակես գործել», հարցուցի:

Ֆայեգի դէմքին վրայ ուրու-ուրազուեցաւ փոքրիկ ժպիտ մը, որուն ետին կը տեսնէիր նոյնքան պատմութիւն եւ մտահոգութիւն: Կարելի եղաւ անոր դէմքին արտայայտութիւնը «ըմբռնել», որովհետեւ իբրեւ լիբանանցի կայ նաեւ իմ (մեր) լիբանանեան ապրած (տակաւին շարունակուող) կեանքի փորձառութիւնը՝ իր որոշակի նմանութիւններով:

«Երկիրը ամբողջ վնասի մէջ է», ըսաւ Ֆայեգ: «Եւ վնասին որ կողմն ալ որ դառնաս, շահ է»: Ապահովութիւն չունինք եւ սորվեցանք մեր կեանքերուն խաղաղութիւն տալ՝ կեանքեր կերտելով անապահովութիւններուն մէջ:

Իսկ խաղաղութեան կեանքերը: Ֆայեգն է դարձեալ. «Մարդուն խաղաղութիւնը իր հոգիին մէջն է եւ Քրիստոսով է», եզրակացուց:

Ու Ֆայեգ մինչեւ այսօր կը շարունակէ իր առաքելութիւնը՝ խաղաղութեան կեանքեր կերտել ոչ խաղաղ եւ անապահով իրաքի մէջ:

Եթէ Ֆայեգի հետ հանդիպումս եղաւ քաջալերական, բայց նաեւ՝ խոստմնալից: «Կարօտը ունիմ կրկին հայերէն լեզուին տիրապետելու», ըսաւ Ֆայեգ: «Վերստին պիտի սորվիմ ու յիշեմ: Հայկական ինքնութիւնը ինձի համար ԱՐժԻՔ է»:

Ֆայեգ կը պատկանի այն նուիրեալներուն փաղանգին, որոնք իրենց ապրած (ու տակաւին ապրող) ցաւոտ կեանքերը վերածած են կոչումի: Եւ եթէ կոչումը մէկ կողմէ հաւաքական աշխատանքի ու ծառայութեան համար է, բայց նաեւ ազգային ինքնութեան եւ անոր արժէքին ինքնագիտակցութեան: Ինքնագիտակցութիւն մը, որ կոտորակուած ու խառնուած ըլլալով հանդերձ, անպայման դուրս կը ժայթքի որպէս ամուր եւ մղիչ ուժ: Ա՛յս ուժով է, որ ցաւոտ կեանքերը կը վերածուին կոչումի:

Հայուն պատմութեան փորձն ու փորձառութիւնն է ասիկա ցաւոտ պատմութիւնը վերածել կոչումի՝ նուիրական կեանքի:

Այս կոչումին մէջ է հայուն պատմութեան եւ կեանքի շարունակականութեան գրաւականը:

ԱՐԱ ՇԻՐԱԶ

Շարունակում է 13-էն

րազի եւ Ս. Կապուտիկեանի գաւակն էր նա: Ստացել է մասնագիտական կրթութիւն՝ նախ Փ. Թերլեմեզեանի անուան ուսումնարանում, ապա աւարտել է գեղարուեստաթատերական ինստիտուտի քանդակի բաժինը: 1987-1992թթ.

ընտրուել է Հայաստանի նկարչներին միութեան նախագահ: ՀՍԽՀ վաստակաւոր նկարչի կոչում ունէր, պետական մրցանակի դափնեկիր է եղել 1979թ.-ին: 2008-ին արժանացել է ՀՀ նախագահի մրցանակին, 2009-ին՝ Հայաստանի Հանրապետութեան ժողովրդական նկարչի կոչման:

ԱՐԵՒՍԱՐԱՅՅԵՐԵՆԻ ՊԱՅՊԱՆՈՒՄ

Շարունակում է 15-էն

նկատեց որպէս սպառնալիք՝ իր մայրենի լեզուին, ինքնութեան, մշակոյթին եւ դարաւոր պատմութեան պահպանումին եւ շարունականութեան», - ըսաւ Դոկտ. Ճէպէճեան:

«Հայուն համար Լիբանանը վերապրումի խորհրդանշէ է, որովհետեւ հոս հայը օժտուեցաւ լիբանանեան հպատակութեամբ եւ դպրոց եւ եկեղեցի շինելու իրաւունքով», - ըսաւ դասախօսը: Ըստ Դոկտ. Ճէպէճեանի կատարած ուսումնասիրութեան այս տուեալները մեծապէս օժանդակեցին հայ փոքրամասնութեան լեզուապահպանումի ճիգերուն եւ սատարեցին անոր կրթական, մշակութային եւ տնտեսական բարգաւաճումին: Հետեւաբար, կարելի եղաւ ձեռքադառնալ թրքերէնէն եւ քրտերէնէն եւ կառչիլ մայրենիին՝ հայերէն լեզուին, որ պիտի երաշխաւորէր վերապրում՝ արմատախիլ եղած ժողովուրդի մը, օտար ափերու վրայ:

«Ահա, թէ ինչո՞ւ հայը նախ պէտք էր տիրապետել հայերէն լեզուին, արաբերէնէն՝ մեծամասնութեան լեզուէն առաջ: Այս լեզուամտածողութիւնը մեծապէս սատարեց առաջին երկու սերունդներուն լեզուապահպանումի համոզմունքներուն կառչելու եւ անտեսելու արաբ դրացիներուն եւ բարեկամներուն կատարած քննադատութիւնները իրենց լեզուական թերութիւններուն առնչութեամբ: Եւ հոս է, որ լիբանանցիին այսպէս հայը եւ քննադատեց հայուն արաբերէն լեզուի չգիտութիւնը, առանց փորձել հասկնալու հայուն հոգեբանական, պատմական եւ լեզուաքաղաքական մտածողութիւնը», - բացատրեց Դոկտ. Ճէպէճեան:

Ապա ան անդրադարձաւ այն իրողութեան, թէ երրորդ եւ նոր սերունդը, երբ սկսաւ անդրադառնալ, թէ Լիբանանը մշտական տուն եւ հայրենիք կրնար դառնալ, աւելիով սկսաւ շողովիլ տեղացիներուն հետ, տուն-դպրոց-եկեղեցի ցանցէն հեռացաւ, աւելի ատակ դարձաւ արաբերէն լեզուին, երբեմն ալ հայերէնին հաշուոյն, աւելի մեծ թիւով խառն ամուսնութիւններ սկսաւ կնքել, անձնական շահերը ազգային նախապատուութիւններէն վեր համարեց եւ օտար արժէքափեր որդեգրեց, Լիբանանի մէջ հայը վերատեսուութեան ենթարկեց հայերէն լեզուին եւ հայկական ինքնութեան առնչութեամբ իր ժառանգած կեցողութիւնը եւ վերաբերմունքը:

Դոկտ. Ճէպէճեան ընդգծեց, թէ նոյնն է պարագան աշխարհի մէջ շատ մը այլ լեզուական փոքրամասնութիւններու պատմութիւնը, որոնք պատրաստ են, մանաւանդ տնտեսական պատճառներու համար եւ մեծամասնութիւն կազմող ժողովուրդին կողմէն բանեցուած ճնշումներու, փոփոխու-

թեան ենթարկելու իրենց ազգային արժէքափերը, նպատակակէտերը, լեզուական հաւատարմութիւնները եւ ազգային համոզմունքները եւ մոռացութեան եւ անհետացումի ենթարկելու իրենց մայրենի լեզուն եւ իւրաքանչիւր մշակոյթները:

«Լեզուներ կարելո՞ր են հաղորդակցութեան համար, սակայն անոնք ա՛լ աւելի կարելո՞ր են, որովհետեւ իւրաքանչիւր լեզու կը պարունակէ թէ՛ անձնական եւ թէ՛ ազգային պատմութիւններու բանալին, կը յատկանշէ ժողովուրդի մը մշակութային ինքնութիւնը, կ'ընդգծէ նախնիներու հետ կապը եւ շարունակականութիւնը, կ'արտացոլայ իւրաքանչիւր աշխարհահայեացք, կ'ընդգրկէ անհրաժեշտ եւ հմայիչ քերականական, բառագիտական եւ հնչիւնաբանական յատկանիշներ եւ կը յառաջացնէ ինքնավստահութիւն եւ մշակութային հպարտութիւն», - ըսաւ Դոկտ. Ճէպէճեան:

Դասախօսը կոչ ուղղեց ներկաներուն՝ վերաբեւոյնելու իրենց կեցուածքը Լիբանանի մէջ հայերուն հանդէպ, թիկունք կանգնին հայերէն լեզուին եւ զայն գործածողներուն, եւ սատարեն հայ համայնքին հայերէն լեզուի պահպանումի ճիգերուն: «Հայերուն տնտեսական, մշակութային, կրթական, մարդասիրական, քաղաքական եւ ընկերային ներդրումը շատ մեծ եղած է Լիբանանի մէջ: Անոնց մայրենի լեզուի պահպանումը ա՛լ աւելիով պիտի սատարէ այս փոքրամասնութեան անգնահատելի մասնակցութեան եւ օժանդակութեան այս հիւրընկալ երկրին, երբ անոնք ամուր կառչին իրենց մայրենի լեզուին, որովհետեւ մայրենի լեզուն աղբիւրն է մտային կարողութիւններու լաւագոյն օգտագործումին, տարբեր աշխարհայեացքի, ստեղծագործական կարողութեան, պատկանելիութեան, պայքարելու պատրաստութեան, տնտեսական եւ քաղաքական հորիզոններու ընդարձակումին եւ Յեղասպանութեան լուծման հետապնդումի գիտակցութեան»:

Դասախօսը պատասխանեց ներկաներուն հարցումներուն եւ աւելորդ լուսաբանութիւններ տուաւ, որովհետեւ մեծ էր անոնց հետաքրքրութիւնը: Անոնք մեծապէս գնահատեցին սոյն իւրաքանչիւր դասախօսութիւնը, որ առիթը ընծայած էր աւելի մօտէն ճանչնալու Լիբանանի հայ համայնքը, գնահատել անոր լեզուապահպանումի դրդապատճառները եւ ճիգերը եւ անդրադառնալ հայերէն լեզուի՝ տեղական եւ համաշխարհային առումով, պահպանումի անհրաժեշտութեան եւ անյետաձգելի արհեստավարժ եւ ակադեմիական միջամտութեան սատարելու անոր շարունակականութեան եւ գոյատեւումին:

SEROP'S CAFE
GREEK & LEBANESE FOOD
 SERVING BATON ROUGE SINCE 1979

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցե՛ք
«Մասիս» Շաբաթաթերթին
 T: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863
 massis2@earthlink.net

ՎԱՐՉՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ
OFFICE SPACE FOR RENT
 1060 North Allen Ave Pasadena, CA 91104
 Գրասենեակները վերանորոգուած
 եւ յարմար վարձքերով
 հեռաձայնել՝ (626) 398-0506

ՀԱՅՐ ԿՈՄԻՏԱՍԻ ՅԵՏՄԱՅՈՒ ԳՈՂԳՈԹԱՆ

Շարունակում էք 16-էն

մնաց պիտի ընկնէր: Աղերսեց Սեղ-բոսին:

- Ինձ այստեղ չթողնես,- ձայնը կերկերաց,- Ինձ մեր դրախտավայրը կը տանես:

- Կը տանեմ,- գլուխը հակեց Սեղբոսը:

- Խոստանո՞ւմ ես: Ծար չունէր: Խոստացաւ:

- Տե՛ս, չզլանաս, դու ինձ տեսնող վերջին հայր պիտի լինես:

Սեղբոսը մտախոռով նայեց վարդապետի դէմքին, դարձեալ վատ նախագագացում ունեցաւ, ուզում էր հողորդութեան համար քահանայ կանչել, կանխեց:

- Պէտք չի, չոքիր, ես քեզ օրհնեմ, քեզնով օրհնանքս թող աշխարհի հայերին հասնի:

Հլու-հնազանդ ծնկի իջաւ: Հայր Կոմիտասը սառչող ձեռքը Սեղբոսի գլխին էր դրել, ոտքերը կ'ընկնուէր, ծալում էին, բայց յամառօրէն ուզում էր «Պահպանիչ» ասել:

- Պահպանեա՛ զմեզ, Քրիստոս Աստուած մեր, ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչիւղ քով ի խաղաղութեան, փրկեա՛ յերեւելի եւ յանրեւելոյթ թշնամուոյն: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն..

Լուել, ըստ երեւոյթին դեռ ասելիք ունէր: Իր մէջ ոյժ գտաւ, ասաց.

- Յիշեա՛ Տէր՝ մանաւանդ ի հոգիս առաւել քան մէկ ու կէս միլիոն նահատակացն ազգիս Հայոց, որք յամին 1915-ի եւ յայսպէս, ի սպանդ եւ յաքոր վարեալ՝ ազգազգի տանջանք շարժանք եղեն ի ձեռն ազգասպան Թուրքիոյ վասն հաւատոյ եւ հայրենեաց իւրեանց:

Փակ կոպերից արցունքներ ասհեցին, դողդողացին, կորան մօրուքի աղբեկ բաւիղներում: Հայեացքը մշուշուեց, կորցրեց հաւատարակչութիւնը: Գրկելով, Ակնունին իր մշտական տեղը՝ անկիւնի խշտեակը տարաւ, ոսկրացած դէմքին գոհունակութիւն տեսաւ:

- Հիմա ինձ մենակ թող տղաս, պիտի քնեմ: Անմիջապէս փակեց աչքերը:

Ակնունին մի քանի ակնթարթ էլ սպասեց, համոզուեց, որ վարդապետն իրօք նիրհում է, յետ-յետ նայելով, դուրս եկաւ: Ուզում էր անպայման բուժող բժշկին տեսնել, վիճակը պարզել:

Պոլ Աբելին բուժացն աւարտել, հիւանդների օրագիր մատենանում նշումներ էր կատարում: Հին գրառումները թերթում, աչքի էր անցկացնում, նորերը յաւելում:

- Ինչպէ՞ս է մեր հիւանդը,- հպանցիկ բարեւին անմիջապէս յաջորդեց այցելուի վեհերոտ տագնապը: Առանց բարձրացնելու՝ Պոլ Աբելին գլուխն անհասկանալի տարուբերեց:

Ակնունին չէր ուզում, որ բժիշկը հարցն անպատասխան թողնի: Ու մանաւանդ՝ յանձնուի:

- Դո՛ւք էլ յուսահատուեցիք, ինչպէս ձեզնից առաջ Մորիս Դիւկոստէն յուսահատուեց,- զարմացաւ, որ ձայնը խորքից, խուլոտ հնչեց:

Պոլ Աբելին (նրա հիմնական մասնագիտութիւնը հոգեներդաբանութիւնն էր), գրառումը կիսատ թողեց, Սեղբոսին յառեց անշրջանակ ակնոցի ետեւում խոնաւ թուացող աչքերը:

- Միալու՞մ էք,- ասաց,- իմ նախորդը՝ Դիւկոստէն ամենեւին չէր յուսահատուել: Դո՛ւք ամէն շաբաթ այցելել ու ակնատես էք եղել՝ նա Կոմիտասին բուժել է տանհիւնդ տարի՝ թէ՛ վիլ-էվարում եւ թէ՛ այստեղ՝ վի-ժուիֆում, այնպէս որ նրանից լաւ ոչ ոք չէր կարող իմանալ հիւանդի ախտաբանութիւնը: Տեսէք, թէ՛ հեռանալուց առաջ ինչ գրառում է թողել մատենանում:

Պոլ Աբելին վերջապէս յիշեց, որ այցելուին պիտի աթոռ առաջարկի ու անմիջապէս էլ մոռացաւ, էջերը ետառւղ տարաւ, գտաւ Դիւկոստէի եզրակացութիւնը, կարդաց. «Ես հիմա էլ եմ կրկնում, որ մեր հիւանդը կարող է ապաքինուել: Դժուարանում եմ ասել, թէ երբ, քանի որ իմ կանխատեսումը արտաքին տպաւորութիւնների վրայ է հիմնուած, ես ուղղակի նրա հետ առնչուել չեմ կարողանում, բայց շատ կը զարմանամ, եթէ սխալուեմ»:

Գլխարկը անշարժացաւ կանգնած Ակնունիի ձեռքում:

- Նոյնը բուժող միւս բժիշկը՝ հոգեախտաբան Լեոֆֆն է պնդել,- մատենանի էջերը շարունակում էր թերթել Աբելին,- նա Կոմիտասի ինամատար յանձնախմբի անդամներին հանդիպելիս յուշէր, անգամ յատուկ նամակով ինզրել է բարձրակարգ հոգեբուժարան տեղափոխել, առանձնայատուկ բուժում ապահովել: Լսեցէք, թէ ինքն ինչ է գրում. «Իմ առաջարկած հոգեբուժարանում բուժումը չափազանց թանկ արժէք, բայց այս պարագայում, կարծում եմ, Կոմիտասի հայ բարեկամները միջոցներ չպէտք է խնայէին: Նրանք, իրօք, ոգեւորուեցին, խոստումներ տուեցին, գնացին ու ոչինչ չարեցին...»:

Հոգեներդաբանը անշրջանակ ակնոցը հանեց, հիւանդի մատենանի նոր կարդացած էջին դրեց: Նա երեւի իօսակցութիւնն ուզում էր աւարտուած համարել, բայց Սեղբոսը այդքան շուտ տեղի տալու միտք չունէր:

- Ուզում էք ասել,- անվտանգ ձայնն իրեն էլ դուր չեկաւ ու զարմացաւ, որ կակազեց,- մենք անտարբէր ենք եղել մեր վարդապետի ճակատագրի նկատմամբ:

Աբելին բարեհոգի ժպիտով շտապեց հանգստացնել նրան:

- Ամենեւին, ես ակնատես վկայ եմ, Կոմիտասը ձեզ համար սրբութիւն էր, դուք՝ հայերը՝ նրան պաշտում էիք, բայց մոռանում էիք, որ նա նաեւ մարդ է, հիւանդ մարդ, ում բուժելը մեր բոլորի առաջնային պարտականութիւնը, նպատակը պիտի լինէր: Հիմա թերեւս ուշ է նման իօսակցութիւն շարունակելու համար, բայց, որպէսզի սրբազան Սեղբոսը, որ չեմ հետ պատճառով հին հողաթափերը ոտքերը սեղմում, ցաւեցնում էին: Քանի օր է՝ ինամատար յանձնախմբի անդամներին հեռաձայնում, նոր, կակուղ գուլպաներ, լայն հողաթափեր եմ ինզրում, ուշացնում եմ:

Առանց հրաժեշտ տալու Ակնունին դուրս նետուեց, որ նշանակում էր՝ հիմա գալիս եմ: Նա անպարանքով փողոց իջաւ, առաջին իսկ վաճառատնից նոր հողաթափ, գուլպայ, գդակ գնեց, ապաստարան փութաց:

Հրաշք էր պատահել՝ Կոմիտաս վարդապետը վախճանուել էր: Երկնքում մէկընդմիջ մարել էին Յղնայի Սուրբ Աստուածածին եկեղեցու դռանը:

Այդ օրուանից յետոյ, ընդհուպ Կոմիտասի աքորավայրում՝ Բուրուզեհակում անյայտ բացակայ համարուելը, Սեղբոս Ակնունին ծննդեան տարեդարձը չէր նշում:

Նրա մահը վախճան չէր, տառապանքների ճամբաբաժինը, յաւերժութեան յայտնութիւնն էր: Փարիզից վիլ-ժուիֆ փութացած Արմենակ Շահմուրադեանը, Շաւարշ Միսաքեանը, Մարգարիտ Բաբայանը, Սեղբոս Ակնունին, Յարութիւն Աճէմեանը շրջապատել էին մահանարն ու զմայլուած դէմքին էին նայում: Վերջապէս ճակատի կնճիռները հարթուել էին, շրթներին մեղմութիւն, անգամ ներողամտութիւն էր ուրուագծուել: Գեղանկարիչ Յարութիւն Աճէմեանը դեռ չգիտէր, թէ մահամերձ վարդապետին Սեղբոս Ակնունին ինչ է խոստացել, պնդում էր, որ նման վեհացած, սրբացած դէմքը չպէտք է հողի տակ անհետ կորչի, ճիշդ կը լինի, եթէ այսուհետ այդպէս յիշուի, սերունդների մտապատկերում այդպիսին յաւերժանայ: Շտապ տուն գնաց, հունցած գիպս բերեց:

Ֆրանսահայերը, ինչպէս աշխարհի բոլոր հայերը մեռել շատ էին սիրում: Մինչ Յարութիւն Աճէմ-

եանը վարդապետի մահադիմակը հանեց, հէնց ապաստարանի միջանցքում ինամատար յանձնախումբը յուղարկաւոր յանձնախմբի վերածուեց: Պարզուեց՝ շատերն էին ձգտում իրենց անունները տեսնել Կոմիտասի յուղարկաւորութեան սգազդերում, ինամատար յանձնախմբին յաւելուեցին հոգեւոր հայրեր եւ ի հարկէ՛, կարգ էր, տարբեր կուսակցութիւնների, յարանուանութիւնների, հայրենակցականների ներկայացուցիչներ: Սեղբոս Ակնունունը վերջում, խորհրդակցական ձայնի իրաւունքով արձանագրեցին: Ընդ որում այն բանի համար, որ հայրը՝ Ակնի կրթական ու գրական մշակ, միանգամայն հրապարակագիր, բեմասաց Արփիար Ակնունին էր 1915- ի Ապրիլի վերջին Չանդրիից հեռագրեր չղել Պոլսի եւրոպական դեսպանութիւններ, թախանձել էր գոնէ Կոմիտասին վերահաս պանդից փրկել: Պոլսում թալանարկու ու էնվերը կարդացել էին այդ հեռագրերը, նախ պատուել, աղբարկղն էին նետել, յետոյ, քանի որ նախճիրը յաջողութեամբ իրականանում էր, որպէսզի եւրոպական դեսպանատներում մարդասէր, մշակութասէր թուան, Կոմիտասին յետ էին բերել տուել: Իսկ Արփիար Ակնունուն, օսմանեան բարեխնամ կառավարութեանը անուանարկելու համար, կառափնատել էին:

Թէ ինչ հպարտանալու բան էր, հետագայում, Հարաւային Ֆրանսիայի՝ Այն թիբի ծովահայեաց դաստակերտում հաստատուած տիար Արփիարի նորահարուստ թոռուհիները՝ Շաղիկն ու Շողիկը, որոնք հայերէն բարեւել էլ չգիտէին, բայց լայն ճակատով, խաժ աչքերով, թանձր ու թուխ թարթիչներով նոյն Ակնունիներն էին, առիթով ու անառիթ հարկ էին համարում ֆրանսիացի հարեւանուհիներին պատմել, որ հայր Կոմիտասին իրենց պապն է փրկել ու այն չորս գլուխներից մէկը, որոնց թուրք դահիճները խորածորում կառափնատելուց յետոյ ձմերուկի պէս թեւերի տակ դրած լուսանկարուել են, իրենց հայրիկի հայրիկինն է:

Այդ լուսանկարը, ամէն Ապրիլի 24-ին, «Այսքան չարիք թէ մոռանան մեր որդիք...» գլխագրով տպագրում էին Սփիւռքի համարեա՛ բոլոր, վերջերս նաեւ օտարալեզու թերթերը:

(Շարունակելի)

VA Print Media

Book Printing • Hard Covers • Year Books
Restoration of Old Books & Bibles

Նոր Գիրքերու Տպագրութեան եւ
Հին Գիրքերու Նորոգութեան Համար
Հեռաձայնել՝ ՎԱՀԷ ԱՋԱՊԱՀԵԱՆԻՆ

Vahe Atchabahian
1743 E. Elizabeth St. • Pasadena, CA 91104
Tel: 626-793-6220 • Cell: 626-354-5924
vamedia@yahoo.com • www.vaprintmedia.com

«ՔԱԶ ՆԱԶԱՐ» ՈՒՂԻՂ ԵԹԵՐ ՇՕ

Ամէն Կիրակի
Երեկոյեան Ժամը 10:00-ից 12:30
Կլէմտէյլի 380-րդ կայանից